

Areport

5/2017

Zaměříme se na pátou doménu

Představujeme nového ředitele sekce rozvoje a plánování schopností MO brigádního generála Jaromíra Alana

2

Prestížní ocenění

Čeští vojáci excelovali v jednom z nejprestižnějších a nejtěžších odbornostních kurzů v americké armádě

10

Mobilizace 2017

Rozsáhlé cvičení prokázalo schopnosti armády reagovat na mimořádné situace

22

ATENTÁT a jeho možné varianty

Od úspěšného atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha uplynulo sedmdesát pět let

strana 46-49

DRILLFEST.ARMY.CZ

Mezinárodní přehlídka exhibičních vystoupení jednotek cestních stráží

21. června 2017 | 14.00 hod | Praha | Václavské náměstí

- 13.50 slavnostní napochodování jednotek
- 14.00 slavnostní zahájení oslav Dne ozbrojených sil ČR
- 14.05 exhibiční vystoupení jednotek čestných stráží
 - Čestná stráž prezidenta Slovenské republiky
 - Čestná stráž Ozbrojených sil Spolkové republiky Německo
 - Čestná stráž Ozbrojených sil Maďarska
 - Vystoupení Ústřední hudby AČR
 - Vystoupení Chilli Cheerleaders
 - Čestná stráž Ozbrojených sil Polské republiky
 - Čestná stráž Ozbrojených sil Slovenské republiky
 - Čestná stráž Armády České republiky
- 16.30 slavnostní ukončení oslav Dne ozbrojených sil

Akce se koná pod záštitou ministra obrany České republiky MgA. Martina Stropnického a radního hlavního města Prahy Bc. Libora Hadravý. Laskavou podporu poskytl Magistrát hlavního města Prahy a Úřad městské části Praha 1 a akci produkčně zabezpečila Agentura CI-5.

22. června 2017 | 14.00 hod | Plzeň | náměstí Republiky

- 15.50 slavnostní napochodování jednotek
- 16.00 slavnostní zahájení oslav Dne ozbrojených sil ČR
- 16.05 exhibiční vystoupení jednotek čestných stráží
 - Čestná stráž prezidenta Slovenské republiky
 - Čestná stráž Ozbrojených sil Spolkové republiky Německo
 - Čestná stráž Ozbrojených sil Maďarska
 - Vystoupení Chilli Cheerleaders
 - Čestná stráž Ozbrojených sil Polské republiky
 - Čestná stráž Ozbrojených sil Slovenské republiky
 - Čestná stráž Armády České republiky
- 18.30 slavnostní ukončení oslav Dne ozbrojených sil

Akce se koná pod záštitou ministra obrany České republiky MgA. Martina Stropnického a primátora města Plzně Martina Zrzavceckého. Laskavou podporu poskytl Magistrát města Plzně a akci produkčně zabezpečila Agentura CI-5.

Snížení finančního ohodnocení bývalých ani současných vojáků nechystáme

V poslední době řešíme na Ministerstvu obrany a Generálním štábu AČR dotazy na možné změny ve výpočtu a vyplácení výsluhových náležitostí. V některých diskusích, především na internetu, pak kolují informace, že by se výsluha vojáků měla snížit nebo dokonce zrušit. Odpověď je jednoduchá – žádné podobné změny nechystáme. Naopak.

Ministerstvo obrany bylo velmi aktivní v otázce zrušení zdanění výsluh, které po dlouhých šesti letech vstoupilo v platnost od ledna letošního roku. Za současného vedení resortu jsme valorizovali platy všech vojáků z povolání, a to v roce 2015 o tři procenta, v roce 2016 pak o procenta čtyři. Další valorizaci platů vojáků z povolání připravujeme na letošní rok, ideálně od července.

Současní i bývalí vojáci si zkrátka zaslouží odpovídající finanční ohodnocení. Omezení jejich práv a zvýšené povinnosti jim musí být kompenzovány. Navíc i po odchodu do zálohy se jedná o občany, kteří jsou nadále schopni díky svému výcviku a přípravě pomoci společnosti při mimořádných a krizových situacích.

Výsluhové náležitosti jsou zcela běžné v řadě států. Příslušníkům Armády České republiky za jejich dlouholetou službu pro naši zemi náleží plným právem. A to především v době zhoršující se bezpečnostní situace ve světě, kdy význam armády oceňuje vysokou mírou podpory i široká veřejnost.

Zajištění a motivování vojáci jsou pro další rozvoj naší armády tím nejdůležitějším. Z úrovně vedení resortu budeme pro jejich službu i nadále vytvářet stabilní a perspektivní prostředí.

Martin Stropnický, ministr obrany
armádní generál Josef Bečvář, náčelník GŠ AČR

obsah

Zaměřím se na pátou doménu Představujeme nového ředitele sekce rozvoje a plánování schopností MO brigádního generála Jaromíra Alana	2
Moravian Griffon České a belgické vrtulníky létaly nad Libavou	6
Pomník našich legionářů v Samaře Uskutečnilo se XV. zasedání Česko – ruské společné mezinárodní komise pro válečné hroby	7
Ostrostřelci Čechům se na světovém šampionátu odstřelovačů dařilo	8
Prestížní ocenění Lidé kolem nás	10
Temelín v ohrožení Příslušníci 25. plpr a pěší rota AZ ochránili elektrárnu	12
Ochrana Dukovan a dalších objektů S plk. Janem Nachajem představujeme KVV Jihlava	14
KVV Jihlava a 191. pěší rota AZ Představujeme krajská vojenská velitelství	16
Československé nebe Nová smlouva umožní vzájemnou ochranu vzdušného prostoru i proti civilním hrozbám	17
Když pot šetří krev Představujeme 4. výsadkovou rotu AZ 43. vpr Chrudim	18
Pravidlo 1+1+1 Kurz pyrotechnického průzkumu EOR absolvovalo 18 vojáků AČR	20
Mobilizace 2017 Rozsáhlé cvičení prověřilo schopnosti armády reagovat na mimořádné situace	22
Domino Zaujalo nás v poslední době	24
Do misí připraveni S plk. Vojtěchem Prýglem nejen o přípravě vojáků	26
Libavex III Komplexní výcvik 72. mpr Přáslavice představoval náročný úkol nejen pro logistiku	28
Vojenští policisté zdokonalují výcvik Vojenští policisté absolvovali zdokonalovací výcvik	30
Kurz přežití Zaměstnanci NATO jsou připraveni i pro krizové situace	31
Cvičení „Trauma 2017“ Vojenská nemocnice Brno a odbor biologické ochrany Těchonín navrhovaly aktivaci týmů	32
Pancéřovaná Tatra T810-V-P-MBS Technika a výzbroj	34
GBSD náhrada raket Minuteman III Technika a výzbroj	36
Péče o zdraví vojáků má zelenou S plk. Zdeňkem Brabcem o péči poskytované vojákům v činné službě, válečným veteránům i vojenským důchodcům	38
Rehabilitace Servis v preventivní rehabilitaci zajišťují VLRZ	40
FOURLOG 2017 Studenti UO Brno se zapojili do mezinárodního cvičení logistiky	42
Vyzkoušej svůj postřeh	43
Recenze	43
Rukávové znaky Manuál profesionálního vojáka	44
Interní komunikační portál	45
Atentát a jeho možné varianty Historie. Od úspěšného atentátu na Reinharda Heydricha uplynulo sedmdesát pět let	46

MEZINÁRODNÍ PŘEKÁŽKOVÝ ZÁVOD JEDNOTLIVCŮ A TŘÍČLENNÝCH DRUŽSTEV PŘÍSLUŠNÍKŮ ARMÁDY A IZS

Závod zaměřený na rychlost, obratnost, sílu, vytrvalost a týmovou spolupráci.

Ústroj: oděv vz. 95. (IZS záštitový oděv)

Kategorie:

“A” – tříčlenná družstva

“B” – jednotlivci

Trat': 10 km s umělými a přírodními překážkami.

Přihlášky: do 27.6.2017

faxem 973 307 099

šisem Eduard.Zika@SIS.ACR

mailem zika@army.cz

Další informace: kpt. ZIKA, 601 579 624.

HUDY

Budweiser
Budvar

SCOTT

LIBOR NOVÁK
NOVÁKOV
BUDĚJCKÉ
UZENINY

IRON ENGINEER 2017

LETIŠTĚ BECHYNĚ, 29.6.2017, 9:00

OTEVŘENÝ PŘEBOR VELITELE 15. ŽP

Představujeme nového ředitele sekce rozvoje a plánování schopností MO brigádního generála Jaromíra Alana

Zaměřím se NA PÁTOU DOMÉNU

Novým ředitelem sekce rozvoje a plánování schopností MO se před nedávnem stal brigádní generál Jaromír Alan. A právě při této příležitosti jsme ho požádali o následující rozhovor.

Před dvaceti lety, ještě jako kapitán, jste byl vybrán mezi pětadvacet nejúspěšnějších vojáků. A report vás tehdy na svých stránkách představil, dostal jste kordík a oprávnění užívat heslo Jana Lucemburského „sloužím“. Stala se služba v armádě pro vás skutečně celoživotním posláním?

Uniformu jsem oblékl v září 1979, a to na Vojenském gymnáziu v Opavě. Pokračoval jsem studiem na vojenské vysoké škole a stal jsem se vojenským profesionálem. V armádě jsem tedy již téměř osmatřicet let. Takže to heslo sloužím se ke mně hodí. Snažím se skutečně sloužit. Služba v armádě se pro mne stala celoživotním posláním.

Za ta léta se asi armáda dostane člověku pod kůži, takřka až do krve...

Určitě, člověk ji bere jako něco, co k němu neodmyslitelně patří.

V roce 1995 jste ve funkci velitele mechanizované čety mise UNPROFOR zažil na území bývalé Jugoslávie chorvatskou ofenzivu Bouře, během které jste přišel o dva české vojáky. S jakými pocity vzpomínáte na tyto okamžiky?

Účast v té misi beru jako velkou životní a profesní zkušenost. To je něco, co „normální“ člověk asi nikde nezažije. V průběhu té operace Oluja, česky Bouře, došlo k napadení stanoviště, kterému jsem velel, mimometnou palbou. V průběhu tohoto útoku jsem přišel o dva vojáky a další tři byli zraněni. Nebyla to rozhodně jednoduchá situace. Musel jsem ale nějakým způsobem udržet morálku vojáků a klid na stanovišti. Nemohli jsme v žádném případě propadnout nějaké panice. Což se nám podle mého názoru nakonec povedlo. I za takto složité situace

a ztrát, které jsme měli, jsme byli schopni plnit úkoly, které nám stanovoval mandát a rozkazy nadřízených. V mé četě byli tehdy jen čtyři vojáci z povolání a zbytek tvořili vojáci v záloze. Přesto byli dobře vycvičení a schopni plnit úkoly na velmi dobré úrovni. To, k čemu tam došlo, nás obrovským způsobem stmelilo. Když jsme se po nějaké době dostali do bezpečí, tak si každý z nás mohl zvolit možnost okamžitého návratu do České republiky. Přesto že se, jak jsem již řekl, jednalo převážně o vojáky v záloze, nikdo z nich si tuto možnost nevybral. Nikdo nechtěl tuto operaci ukončit.

Prožili jsme spolu velmi emotivní situace, při kterých vznikly vztahy na celý život. I dnes víme, že se můžeme spolehnout jeden na druhého.

A to nejen na misi UNPROFOR...

Ano, po misi UNPROFOR vznikla mise UNCRO. V té době se téměř celý český prapor stahoval domů. Velitel praporu mne oslovil, zda bych nechtěl zůstat na území bývalé Srbské krajiny ve funkci velitele strážní roty. Na tomto území jsme měli tři stanoviště, na které jsme stahovali veškerý materiál z předchozí mise. V té době se také celá má četa do jednoho rozhodla, že se nebude vracet a zůstane na Balkáně se mnou. To bylo něco, co mne hodně potěšilo.

Vlastně jste povýšil z velitele čety na velitele samostatné roty. Vnímali jste to jako určitý zlomový okamžik vaší kariéry?

Celou tu misi vnímám jako určitý zlomový okamžik mé vojenské kariéry. V letech 1995 až 1996 jsem byl jedním z prvních vojáků protiletadlového raketového vojska postavených do velitelské funkce v misi. Navíc jsem v té době získal nezaplatitelné zkušenosti ze skutečné války. Všechny takto získané poznatky jsem po návratu do republiky začal používat ve výcviku své jednotky. Působil jsem ve funkci zástupce velitele praporu, právě v ní jsem při výcviku zúročil všechny své zkušenosti. A to nejen ty vojenské a bojové, ale i životní. Člověk si najednou začal uvědomovat, co je důležité více, a co naopak méně. Změnil se mi žebříček hodnot. To období mne prostě nějakým způsobem formovalo.

Projevují se v takových krizových situacích skutečně charaktery lidí, byl někdo, kdo vás překvapil příjemně a naopak někdo, od koho jste čekal více a on vás trochu zklamal?

Takováto situace skutečně krystalizuje charaktery lidí. Byli tam vojáci, do kterých bych to nikdy neřekl a oni zachovali klidnou

hlavu a i v té složité situaci začali plnit úkoly doslova jako stroj. Museli se začít chovat podle zažitého vzorce. Najednou si ti lidé vybaví, že tohle a tohle se učili, drilovali a mají to dělat tak a tak. To bylo perfektní, bez toho se v těch krizových situacích neobejdete.

Zmínili jste, že tenkrát se v misi UNPROFOR utvořila dobrá parta. Dlouhá léta jste se setkávali v Rožmitálu na Šumavě, kde jste bez jakéhokoliv oficiálního posvěcení uctivali památku padlých spoluvojáků. Proč právě tato jednotka držela i po odchodu většiny příslušníků do civilu tak pospolu?

Za tím stál společný prožitek, společné obrovské emoce. Bylo to i uvědomění si nějaké sounáležitosti, bojového kamarádství. Sami z vlastních prostředků jsme si postavili v Chorvatsku u odbočky na naše bývalé stanoviště pomník. Dodnes tam stojí a vzdávají mu čest jak čeští turisté, tak místní obyvatelstvo. Domluvili jsme se rovněž, že se budeme každý rok scházet v Rožmitálu na Šumavě a již více než dvě desítky let to dodržujeme. Zapojili jsme do toho i vojáky, kteří v té naší četě působili v UNPROFOR před naším nástupem. I oni vnímají určitou spolunáležitost. I oni cítí, že naše četa byla něčím výjimečná. A proto se také scházíme. Je to o tom, že jsme něco společného prožili a víme, že se můžeme spolehnout jeden na druhého. Mně se například stalo, že mi zazvonil telefon a na druhé straně se ozval bývalý voják, který už je řadu let v civilu a řekl: Veliteli, já se žením. Nechcete přijet na moji svatbu? Je to více než dvacet let a ti bývalí vojáci mne pořád berou jako jejich velitele a mají zájem organizovat společné akce.

Do současné funkce jste nastoupil z pozice zástupce ředitele. Na sekci jste nebyl žádným nováčkem. Je pro vás výhodou, že toto prostředí znáte velice důvěrně?

To je samozřejmě obrovská výhoda. V roce 2005 jsem nastoupil na tehdejší sekci rozvoje druhu sil na pozici vedoucího oddělení-náčelníka protiletadlového raketového vojska. Tam jsem se naučil, co to znamená plánovat výstavbu schopností pro určitý druh vojska. Po nějakých dvou letech jsem přešel na sekci plánování sil, kde jsem se

stal ředitelem odboru plánování schopností. Najednou jsem se začal zabývat plánováním schopností v celé armádě. Otevřel se mi nemalý obzor, musel jsem se seznámit s pozemními silami. Předtím jsem totiž sloužil u vzdušných sil. Musel jsem pochopit, jakým způsobem je potřeba koordinovat tyto záležitosti a co znamená plánování schopností v naší armádě a v Alianci. To mi dalo opravdu hodně. Účastnil jsem se pracovních jednání NATO a Evropské unie. Nakonec jsem z této sekce odešel na tři roky do Bruselu, kde jsem měl na starosti koncepční záležitosti. Zpátky jsem se vrátil již do nového prostředí, do sloučené sekce rozvoje a plánování schopností. Výhodou bylo, že jsem měl zkušenosti z obou částí. Navíc jsem znal prostředí a lidi. To mi samozřejmě hodně pomohlo a posunulo mne to výš.

Základ každé armády představují pozemní síly. Bylo pro vás složitější, že jste nepřišel od nich, ale od raketového vojska?

Neřekl bych, že by to bylo až tak složité. Sice jsem skutečně přišel od protivzdušné obrany, ale byla to protivzdušná obrana pozemních sil. Takže si myslím, že jsem je celkem znal. Účastnili jsme se jejich cvičení, jejich plánování. Navíc naše technika byla

na pásových vozidlech, takže v tomto směru to bylo poměrně podobné.

Existuje vůbec něco, s čím se budete muset blíže seznámit, do čeho jste z pozice zástupce tak úplně nepronikl, na co byste si vyžádal sto dnů hájení?

Na sekci existují dvě nové záležitosti. Jednak začínáme řešit zavedení páté, tedy kybernetické domény do AČR. Nechci teď mluvit o tom, zda se jedná o kybernetickou obranu, či kybernetickou bezpečnost. Každý na to má jiný názor, není to přesně uchopitelné. V každém případě se ale jedná o novou oblast, se kterou se budu muset pořádně seznámit. Sám sobě jsem si dal úkol, že si vezmu tuto oblast na svá bedra a budu se snažit řídit její zavedení do naší armády. Kromě toho máme od prvního ledna na naší sekci oddělení operačního plánování. Toto oddělení se vrací zpět. Bylo tady totiž již před nějakými šesti sedmi lety. Velký problém je ale v tom, že není dost odborníků na tuto oblast.

Nejenže nejsou u vás, ale nejsou ani na pozemních či vzdušných silách...

Ano, přesně tak. Systém nám zatím neprodukuje tyto lidi. Člověk, který skončí s touto činností na brigádě, má pouze taktickou úroveň. Operační plánování až tak moc nezvládá.

Budeme muset tedy sehnat takové lidi a především si je budeme muset nějakým způsobem sami připravit. Takže v této oblasti bych byl vděčný za určitou schovávavost. Na druhou stranu jako vojáci si určitě nemůžeme dovolit nějakých sto dnů hájení. Naše sekce musí šlapat od samého začátku. Případné problémy se musí řešit za pochodu.

Tady se dlouhá léta kritizovalo, že plánování operací končí na úrovni brigády. Když se toho nyní opět ujímá Generální štáb, znamená to, že posunete tuto oblast na vyšší stupeň?

V současné době se rozpracovává Koncepce výstavby AČR i do oblastí koncepce systému velení a řízení. Během této činnosti vznikly určité pracovní týmy, které se zaměřují na optimalizaci struktury velení a řízení. My tedy nejdříve musíme zanalyzovat všechny procesy, které v systému velení a řízení existují. Musíme je umět správně zařadit a vybalancovat. Říci, co by měly řešit. Teprve až nám bude jasno, co by měly obsahovat, budeme schopni vytvořit nějakou novou strukturu. Takže odpovědět na otázku, zda to nyní bude dělat Generální štáb, je předčasná. Odpověď na ni dostaneme až poté, co proběhne celý proces, který jsem teď zmínil. To bude trvat nejméně půl, ale spíše tři čtvrtě roku.

Zmínil jste pátou doménu. Jak vůbec tu kybernetickou obranu vnímají armády, a to nejen naše, neberou ji spíše jako něco, co se týká civilistů, nějakých IT odborníků?

To rozhodně ne. Je potřeba si uvědomit, že nechceme vytvářet něco jako softwaráře či hardwaráře, nechceme ani vytvářet nějaké IT specialisty. Potřebujeme člověka,

který uvažuje zcela jinak. Který se stane bojovníkem v té nové operační doméně, tedy v kybernetickém prostoru. Musí umět zplánovat operaci v kybernetickém prostoru, musí umět reagovat na to, co by mohl udělat protivník. Musí veliteli operace či veliteli na válčišti být schopen detekovat nebezpečí a navrhnout řešení. To je úplně o něčem jiném. Ten člověk musí přemýšlet jako bojovník. Jen s tím rozdílem, že bojuje v kybernetickém prostoru.

Nezvykli jsme si v uplynulých letech právě k ochraně dat a informací na počítačích přistupovat přece jen poněkud ležerně?

Je potřeba si uvědomit, že tato oblast je nesmírně důležitá. Všichni asi vědí, co se v této doméně děje ve světě. Dokonce i naše Ministerstvo zahraničních věcí bylo terčem tohoto útoku. I v rámci armády máme záležitosti technického rázu, tedy informační a komunikační systémy, do kterých se nám protivník může dostat. Právě jejich prostřednictvím může ovlivňovat naši činnost. A to přece nechceme. Takže proto se musíme chovat trochu jinak a musíme si uvědomit, že i zde nám vzniká nový bojový prostor. Před desítkami let jsme také nevěděli, že jako bojový prostor bude existovat kosmos. V okamžiku, kdy se začal využívat vojensky, stala se z něho operační doména. Takže stejně je tomu teď i v případě kybernetického prostoru.

V jaké kondici se v současné době nachází vaše sekce, je něco, co budete muset doladit, případně zcela změnit?

Sekci přebírám v docela dobrém stavu. Lidi vědí, co a jak mají dělat, je zde navozené

správné pracovní tempo a celé to pracuje jako správně promazaný stroj.

Stále ještě dopracováváte Koncepci výstavby AČR?

Ted' nemluvíme o Koncepci výstavby. Ta je jasná. Musíme si ale udělat také jasno, jakým způsobem chceme používat armádu. Zpracováváme scénáře možných situací, do kterých se Česká republika může dostat. Existují určité hrozby a my přemýšlíme nad tím, jak by se mohly dotknout naší republiky. Zároveň vytváříme scénáře, jak by AČR reagovala na tyto hrozby. Právě na základě takovýchto scénářů bychom měli zjistit, jak budeme používat naši armádu. Vzniká nám tedy koncepce použití ozbrojených sil. A až bude hotová, tak na základě nové obranné strategie ČR na ni budeme muset reagovat. A to zamýšlením se nad tím, jak přepracovat, případně upravit naši Koncepci výstavby AČR. Budeme muset znovu posoudit, zda máme všechny schopnosti, které potřebujeme k pokrytí použití AČR, a navíc, zda je máme v dostatečné míře.

Vedení válečných konfliktů se neustále vyvíjí. Jiné byly operace v Afghánistánu a jiné například na Ukrajině. Za této situace plánovat s perspektivou deseti, dvaceti a více let není úplně jednoduché. Chcete asi určitou vizi, jaký charakter budou mít v té době válečné konflikty, jakým způsobem se vůbec bude bojovat. Jak se s tím vyrovnáváte?

Na těchto úkolech nepracuje pět šest lidí, ale byl k tomu sestaven pracovní tým naší sekce. Snažíme se využívat schopností těch nejvyšších lidí z Generálního štábu, Univerzity obrany, Ústavu strategických studií a dalších složek. Sledujeme i to, jakým způsobem k těmto záležitostem přistupují alianční armády. Na základě těchto informací se pak pokoušíme hledat odpověď na naše otázky.

Budou podle vás i nadále dominovat asymetrické konflikty?

Na asymetrické konflikty budeme muset být schopni neustále reagovat. Musíme si ale být vědomi i toho, a o tom nás přesvědčuje současné dění, že již neplatí, že by již nebyl předpoklad napadení státu jiným státem. Budeme také muset umět bránit vlastní území. Musíme si uvědomit, že ta možnost agrese tady je. A že o tom, že se něco takového stane, nebudeme vědět čtyři pět let dopředu. Doba přípravy se i v tomto případě zkracuje. A na to musíme reagovat.

Po hubených letech má konečně resort k dispozici dostatek finančních prostředků. Pořídí za ně potřebné zbraňové systémy a zásoby materiálu ale není vůbec jednoduché. Tento proces je potřeba podle slov náčelníka Generálního štábu důkladně odpracovat. Není vaše sekce v současné době doslova zahlcena právě těmito úkoly?

Již z názvu naší sekce, tedy sekce rozvoje a plánování schopností vyplývá, že jsme ti, kteří mají vědět, co je potřeba a kdy to

A fakta

Jaromír Alan se narodil 22. března 1965 v Karviné. Po absolvování Vojenského gymnázia Jana Žižky v Opavě vystudoval Vojenskou technickou školu v Liptovském Mikuláši. Vojenskou kariéru zahájil v roce 1987 jako velitel čtyř odpalovacích zařízení. Dlouhá léta působil u protiletadlového raketového vojska. V letech 1995 až 1996 se zúčastnil misí UNPROFOR a UNCRO. V letech 2003 až 2004 studoval na americké univerzitě vzdušných sil v Maxwelu v Alabamě. V roce 2005 nastoupil na Generální štáb. Od roku 2011 do roku 2014 působil jako náčelník skupiny styčných důstojníků NATO v Bruselu. V následujících dvou letech absolvoval americkou Vysokou válečnou školu národní obrany ve Washingtonu. V červnu 2016 byl ustanoven do funkce ředitele sekce rozvoje a plánování schopností MO. Na podzim loňského roku byl jmenován do hodnosti brigádního generála.

Mnozí lidé v souvislosti s akvizičním procesem hovoří o ne příliš dobré legislativě, která komplikuje jakékoliv nákupy. Jedná se skutečně o tu hlavní překážku, kterou musíte překonávat?

Zákon o veřejných zakázkách, Zákon o rozpočtování, Systém státní pokladny a s tím spojená evidence programů u ministerstva financí stanovují základní časový rámec a postupy pro přípravou fázi každého projektu, ale i pro fázi veřejného soutěžení a jeho vyhodnocení. To vše znamená, že o změnách nelze rozhodnout z měsíce na měsíc, aniž by došlo ke změně původně plánovaného časového rámce. Proto musíme být při plánování pečliví a mít na mysli, že celý proces je velmi komplexní a několikaletý. Musíme mít jasno v tom, proč něco potřebujeme a kdy to potřebujeme. To vše pak musíme být schopni obhájit nejen v našem resortu, ale i ve vládě a v parlamentu. Zda se jedná o špatnou legislativu či ne, na to je těžké odpovědět.

Druhou částí legislativy je ta vnitrosortní. Tedy normativní výnosy, rozkazy atd. Někdy se může zdát, že si komplikujeme situaci sami sobě. Že si děláme věci složitějšími, než by podle zákonů měly být. My s tím ale umíme pracovat a jsme na to zvyklí.

Text a foto: Vladimír Marek

České a belgické vrtulníky během součinnostního cvičení létaly nad Libavou

Moravian Griffon

Posádky vrtulníků ukončily čtrnáctidenní, intenzivní součinnostní cvičení ve výcvikovém prostoru Libavá. Jeho cílem bylo prohloubení bilaterální spolupráce se vzdušnými silami Belgie na úrovni společného leteckého výcviku při plánování a provádění misí.

„Good morning,“ zahajuje vedoucí letové směny a postupně předává slovo všem zúčastněným, kteří v angličtině dokládají potřebné informace. Počasím počínaje a upřesněním výzbroje v jednotlivých strojích konče. Nejčastěji však zaznívá důrazný apel na bezpečnost. Letová akce je rozdělena do tří zaprávek neboli letových oken, v nichž vrtulníky budou plnit úkoly bojového použití v libavském výcvikovém prostoru. Jednotlivé lety osádek jsou naplánovány zhruba na půl hodiny. Kolik toho ve skutečnosti odstřílí, záleží nemalou měrou také na meteorologických podmínkách.

Neřízené střely

Do pásu čtyřhlavňového rotačního kulometu 9A624 ráže 12,7 milimetrů umístěného v předovém střeleckém stanovišti se nabíjí náboje a do raketových bloků UB-32 neřízené rakety S-5MO. Kapitán navazuje rádiové spojení s řídicím a dává mu standardní úvodní brífink, v němž upřesňuje svůj volací znak, výzbroj

a předpokládaný počet ztečí. Piloti si vstúpili do paměti terčovou situaci v cílové ploše a nalétávají na bojový kurz. Přístroje na palubní desce ukazují rychlost necelých dvě stě kilometrů za hodinu a výšku zhruba pětadvacet metrů. „Pět set dva, na bojovém ostře, rakety, kulomet,“ hlásí kapitán Martin Douša. Když se „čtyřadvacítka“ ocitne půldruhého kilometru od terčů, kapitán odklopí červenou krytku na řídicí

A fakta

Do součinnostního létání se s 22. základnou vrtulníkového letectva zapojil třicetišestičlenný belgický tým z letecké základny v Beauvechain se dvěma vrtulníky A-109. Za náměšťskou základnu se zúčastnil jeden vrtulník Mi-171Š a dva vrtulníky Mi-24/35. Výcvik českých a belgických vrtulníků podpořily také letouny JAS-39 Gripen a L-159 z 21. základny taktického letectva v Čáslavi.

páče a zmáčkne tlačítko. Z raketových bloků na závěsnících pod pomocnými křídly okamžitě startují tři „kousky“ neřízených „es pěték“ ráže sedmapadesát milimetrů. O chvíli později se dostává do akce pilot-operátor, když stiskne tlačítko na boku zaměřovače a z čtyřhlavňového rotačního kulometu JakB 12,7 mm vystřelí první dávku nábojů. Po dvaceti minutách vrtulník odlétá z prostoru střelnice a vrací se zpět.

AgustaWestland AW109

- Délka: 13,04 m
- Průměr nosného rotoru: 11,0 m
- Výška: 3,50 m
- Prázdná hmotnost: 2 000 kg
- Maximální vzletová hmotnost: do 3 000 kg
- Pohonná jednotka: 2× turbohřídelový motor Pratt & Whitney Canada 206C
- Výkon pohonných jednotek: 2 × 423 kW
- Maximální rychlost: 285 km/h
- Dolet: 964 km
- Dostup: 6 000 m
- Stoupavost: 9,80 m/s

Technické údaje Mi-24/35

- Délka: 17,51 m
- Průměr nosného rotoru: 17,3 m
- Výška: 6,50 m
- Prázdná hmotnost: 8 400 kg
- Maximální vzletová hmotnost: 12 500 kg
- Pohonná jednotka: 2× motor TV3-117
- Výkon pohonných jednotek: 2 × 1 638 kW
- Maximální rychlost: 335 km/h
- Dolet: 900 km
- Dostup: 5 000 m
- Stoupavost: 12 m/s

Belgičtí piloti

V tento okamžik přebírají úlohu belgičtí piloti a zahajují palbu z 7,62mm kulometu M240, který ovládá palubní střelec. Pochopitelně srovnání Mi-24/35 a A-109 nemá. Jde o značně odlišné stroje, jeden je bitevník, druhý víceúčelový vrtulník. Zasvěcení jistě přímer pochopí. Nicméně nejde o porovnávání techniky, ale o spolupráci, která začala před lety, kdy ještě fungovala vrtulníková základna v Přerově. Po několikaleté odluce, která byla obnovena v roce 2014, létají pravidelně čeští letci cvičit do Belgie a belgičtí zase do Česka. Výměny probíhají v rámci aliančního programu výměny letek (NATO Squadron Exchange).

Text a foto: Michal Voska

Pomník našich legionářů v Samaře

Počátkem dubna se v ruské Samaře uskutečnilo XV. zasedání Česko – ruské společné mezivládní komise pro válečné hroby. Českou část vedla náměšťkyně pro řízení sekce právní MO ČR Alena Netolická. Jejím protějškem byl náčelník Správy pro zachování památky padlých Ministerstva obrany Ruské federace Vladimír Popov. Jednání bylo zaměřeno především na instalaci již

téměř šest let hotového pomníku věnované 117 československým legionářům, kteří v roce 1918 padli v Samaře a jejím okolí. Starosta Samary O. Fursov poukázal na dlouhodobý odpor části veřejnosti k jeho vztyčení na dříve odsouhlaseném místě v sousedství pietního místa věnovaného zastřeleným krasnoarmějcům. V této souvislosti navrhl pomník postavit v parku,

který se nachází na místě bývalého hřbitova, kde byli českoslovenští legionáři pohřbíváni. Česká část komise vyjádřila s návrhem nového místa souhlas. Podle jejího mínění je totiž důstojnější než doposud uvažovaná rušná křižovatka cest. Ruská strana akceptovala návrh českých zástupců na definitivní termín instalace pomníku. Starosta města přislíbil, že bude zhotoven do konce dubna 2018 a náklady bude město financovat ze svého rozpočtu.

V průběhu letošního roku by měly být postaveny nové pomníky připomínající padlé československé legionáře v Bugulmě, Miasech a Lipjagách.

Této cesty se účastnili i váleční veteráni, členové Československé obce legionářské, Sdružení Čechů z Volyně a Společnosti Ludvíka Svobody, kteří pod vedením českého přidělence obrany plk. Kleczatského navštívili Buzuluk, kde uctili památku našich legionářů padlých v červnu roku 1918.

Připravil: Vladimír Marek,
foto: archiv odboru pro válečné veterány

Čechům se na světovém šampionátu odstřelovačů dařilo

Ostřelci

V prostorech zkušební střelnice Bzenec a vojenského újezdu Libavá proběhl 9. ročník světového šampionátu odstřelovačů. Během minulých let si toto klání získalo velmi dobrou pověst a pravidelně se na něj sjíždějí odstřelovači z armád a jiných ozbrojených složek celého světa. Ani letos tak nechyběli zástupci Belgie, Finska, Polska, Rakouska, Spojených států amerických, Velké Británie a dalších zemí. Disciplíny šampionátu jsou sice uzpůsobené vojenským odstřelovačům, soutěže se ale zúčastňují i policejní odstřelovači, příslušníci aktivní zálohy nebo pozvaní hosté.

Už když se se zástupcem velitele 7. mechanizované brigády plukovníkem Jiřím Davidem blížíme k Velké Střelné, vede houstnoucí mlha naše myšlenky k tomu, zda dnešní všemi očekávaná soutěžní disciplína odstřelovačského šampionátu vůbec proběhne. V plánu soutěže jsou střelby z vrtulníku ve visu, v aktuálním počasí se ale vrtulníky nesmí odlepit od země. Před polednem se mlha konečně trhá a vytrácí, vysvítá slunce, dva vrtulníky Mi-171Š nabírají první soutěžní týmy a začíná se

střílet. V době naší návštěvy byl 9. ročník světového šampionátu odstřelovačů naplno rozběhnutý. Proběhl ve dnech 2. – 7. dubna 2017 v prostorech vojenské zkušební střelnice Bzenec a částečně i vojenského újezdu Libavá. „Šampionát má tradici už 19 let, z toho již devět let probíhá s mezinárodní účastí. První ročníky se konaly na střelnici Střelná u Vsetína, ve vojenském výcvikovém prostoru Hamry a Libavá a nyní už třetím rokem na střelnici vojenského technického ústavu Slavičín v Bzenci. V podstatě má tato

soutěž vojenských odstřelovačů nejdelší tradici v ČR,“ přibližuje počátky akce její hlavní rozhodčí a tvůrce Petr Marek, mimo jiné bývalý příslušník 601. skupiny speciálních sil.

Vojáci především

Soutěž je sice přizpůsobená vojenským odstřelovačům, ale účastní se jí i policejní odstřelovači a příslušníci aktivní zálohy. Omezena je ráže, musí se jednat o služební ráži nebo ráži používanou danou

služební jednotkou. V praxi se tedy jedná o ráže 5,56 mm, 7,62 x 51 mm, .338LM, 300WM. Letos se přitom do Bzence kromě těch českých sjelo na 40 odstřelovačských týmů z Francie, Belgie, Spojených států amerických, Finska, Polska, Německa nebo Velké Británie. V průběhu letošního ročníku odstřelovači absolvovali skoro čtyři desítky soutěžních disciplín, při nichž plnili úkoly v rozmezí 20 až 800 metrů. Museli například zvládnout střelbu z nestabilní podložky, vyřešit řadu střeleckých úloh s námětem zneškodnění pachatele či únosce, prokázat své dovednosti při rychlém přenášení střelby na různé vzdálenosti, dokázat odhalit v časovém limitu skrytého odstřelovače nebo se nepozorovaně přiblížit k nepříteli a zneškodnit jej. Úlohy měly své časové limity a soustředění odstřelovačů bylo různými způsoby ztěžováno.

Inspirace skutečností

Jednotlivé úkoly pro střelce vymýšlí Petr Marek sám. Využívá k tomu seznam skutečných akcí a nasazení odstřelovačů, které předělává na soutěžní disciplíny. „Snažím se, aby vše bylo co nejrealističtější, i když je to mnohdy hodně těžké. Některé věci se lépe dělají mimo vojenský výcvikový prostor a za podpory ostatních složek. Samozřejmě za dodržení přísných bezpečnostních opatření a dohod. Také využívám pomoci firem jako je Meopta, Česká Zbrojovka Uherský Brod nebo Sellier Bellot. Díky jejich pomoci a zájmu jsem zavedl soutěžní disciplíny, kde jsou české zbraně, optika a munice a má to svůj úspěch.“ Zprvu příprava a organizace soutěže spočívala na bedrech Petra Marka, s logistickým zabezpečením, legislativou a financemi pomáhala a stále pomáhá paní Iveta Kuchtíčková. Postupem času si ale šampionát vybudoval značnou prestiž a začal se těšit stále většímu zájmu. Před třemi lety se do logistické podpory a organizace soutěže zapojila 7. mechanizovaná brigáda, s jednotlivými soutěžními stanovišti začali pomáhat policejní a vojenští odstřelovači či příslušníci ochrany prezidenta republiky. Jsou to lidé, kteří se v oboru vyznají, dokáží řešit případné potíže a jsou schopni plnit roli rozhodčích zcela samostatně.

Policisté obhájili vítězství

Každý proběhlý ročník si Marek sám pro sebe vyhodnotí. Soutěž si zvučně jméno a prestižní postavení získala i díky tomu, že za ní stojí právě zkušený odstřelovač, kterého jeho profese baví a má odhodlání své zkušenosti předávat tímto způsobem dál. A nejen svoje, šampionát vytváří prostředí, v němž si všichni střelci i jejich pozorovatelé mohou předat vlastní zkušenosti s různými druhy zbraní, akcemi a nasazeními.

Nejen na letošním ročníku se českým týmům dařilo. Loni první místo v týmech

i jednotlivých obsadili příslušníci zásahové jednotky Policie ČR z Hradce Králové. Obě kategorie oba policisté obhájili i letos. Na druhém místě týmů se umístili odstřelovači aktivní zálohy, třetí místo vybojoval francouzský tým a za ním se umístili odstřelovači 601. skss. Za úspěchy našich odstřelovačů se podle Petra Marka skrývá mimo jiné schopnost se více a rychleji přizpůsobit situaci a hlavně improvizovat. „Naši odstřelovači trénují všechny možné způsoby střelby, vzdálenosti a polohy, takže dokážou bez problémů střilet a zasahovat cíle nejen na velmi krátké, ale i na dlouhé vzdálenosti. Běžně se stává, že po závodech za mnou přijdou zahraniční odstřelovači a mají soupis disciplín, co všechno musí vyzkoušet a natrénovat,“ dodává. Vyhýbá se ale tomu, aby určil, která česká ozbrojená složka je nejlepší. „Nechci říkat kdo je nejlepší, to by bylo špatné. Všichni jsou dobří, ale jeden den se ti daří a druhý den můžeš udělat jednu chybu nebo pomůžeš kolegovi z jiného týmu a hned přijdeš o první místo. Takto se to stalo mně v USA na mistrovství světa vojenských odstřelovačů, kde jsem pomohl jednomu týmu z USA, aby je neodhalili při taktické části a tato „pomoc“ mě stála vítězství,“ vysvětluje, proč váhá někoho označit za jednoznačně nejlepšího.

Náročná střelba z vrtulníku

Náročnost soutěžních disciplín této akce a to, že i velmi zkušený střelci se v jejím

rámcu setkají s něčím novým, potvrzují slova britských odstřelovačů. Z jejich pohledu je předností šampionátu, že skutečně nutí odstřelovače maximálně využívat své dosavadní zkušenosti, při plnění různých úloh vše pečlivě promyslet a také, že vyžaduje opravdovou týmovou spolupráci střelce a jeho pozorovatele. Každý rok se hlavní organizátor snaží šampionát něčím ozvláštňovat. Letos si všichni soutěžící pochvalovali střelbu z vrtulníku ve visu. Jednak zatím podobný úkol neplnili, za druhé si ti zahraniční vyzkoušeli let v pro ně novém typu vrtulníku. Často také zmiňovali noční střelby a shodli se na tom, že se příští rok velmi rádi vrátí. Pokud možno v ještě větším počtu. „Není jednoduché vše zorganizovat, ale důkazem kvality připravenosti jsou pochvalné listy z celého světa od těch, kteří se soutěže zúčastnili, předali reference a už nyní chtějí vyslat více týmů. Myslím, že toto je to pravé ocenění. Rád bych tímto poděkoval všem, kteří se podíleli na organizaci soutěžních disciplín, hlavně příslušníkům Policie ČR z Českých Budějovic, Liberce a ochrany prezidenta ČR a celé logistice, lidem ze 7. mechanizované brigády a jejímu veliteli plukovníku Pavlu Lipkovi, protože nebyl jeho podpora, úspěch by byl jen poloviční,“ dodává závěrem hlavní strůjce celého šampionátu.

Text: kpt. Ladislav Kabát, Michal Voska,
foto: kpt. Ladislav Kabát

Čeští vojáci excelovali v jednom z nejprestižnějších a nejtěžších odbornostních kurzů v americké armádě

Prestižní ocenění

Nadrotmistr Richard Dvořák z 43. výsadkového praporu v Chrudimi a příslušník 74. lehkého motorizovaného praporu nrtm. Lukáš Slejšek jako první čeští vojáci zvládli jeden z nejnáročnějších zdravotnických kurzů se získáním prestižního odznaku americké armády Expert Field Medical Badge. O jak obtížné cvičení jde, vypovídá i statistika, obvykle jej totiž dokončí jen 17 procent uchazečů.

Na základně americké armády ve městě Grafenwöhr se konal elitní kurz, který měl za úkol prověřit znalosti a připravenost polních zdravotníků v širokém spektru vojenských zdravotnických dovedností. Tzv. Expert Field Medical Badge (EFMB) je zdravotnický odbornostní odznak, který svou historií sahá až do roku 1965. Každý uchazeč o toto ocenění musí splnit řadu teoretických a praktických dovedností dle standardů, které jsou stejné pro všechny EFMB kurzy na všech základnách americké armády. To znamená, že všichni nositelé tohoto odznaku museli splnit stejné podmínky. Procento úspěšnosti uchazečů se drží dlouhodobě pod 20%. Proto se jedná o jeden z nejprestižnějších a nejtěžších odbornostních kurzů v americké armádě.

Samozřejmostí je to, že veškerá komunikace probíhala v anglickém jazyce.

Jen pro ty nejlepší

Před samotným kurzem EFMB si musel každý uchazeč splnit několik mandatorních zaměstnání jako je například přezkoušení z fyzické způsobilosti dle standardů americké armády. Součástí přezkoušení byl běh na 2 míle (3 200 m), kliky a sed-lehy za 2 minuty. Ihned poté se účastníkům měřila hodnota BMI (body mass index), obézní nebyli připuštěni do kurzu. Další den byl pro všechny připraven povinný kurz neodkladné první pomoci opět dle amerických směrnic. Každý účastník musel složit praktickou zkoušku resuscitace dospělého

a dítěte. Až v této chvíli mohli být uchazeči připuštěni do samotného EFMB kurzu. Ten byl rozdělen na dvě části. Úvodní část, kterou představuje tzv. „standartization week“, kde instruktoři demonstrovali, co vše je po účastnících požadováno, jak postupovat a jakým způsobem např. pracovat s americkou radiostanicí, jak naložit pacienty na bojové vozidlo Stryker apod. Druhá část byl samotný „testing week“, který trval 6 dní a kde se již přezkušovali jednotlivé dovednosti.

Hvězdicový pochod

Jako první se psal test, který se skládal z 60 otázek, z nichž bylo třeba minimálně na 45 odpovědět správně. Testovala se čtyři témata: Unit field sanitation team, Medical support to detainee operations, Manual of common task skills a Soldiers manual MOS 68W (medical care). Další testování bylo v oblasti topografie, tzv. „land navigation“ byl velmi podobný tomu, co v našich podmínkách známe jako hvězdicový pochod. Bylo třeba najít minimálně tři body ze čtyř, a to jak ve dne, tak v noci. V noci bylo zakázané používat světlo, jediná výjimka byla při statickém nahlížení do mapy červeným světlem. Zde vypadlo mnoho zájemců, protože najít v úplné tmě (iluminace měsícem byla 0,6%) body velikosti 30 x 30 cm nebylo vůbec snadné. Byla k dispozici pouze mapa v měřítku 1:50 000, protractor a buzola.

14 dovedností, 4 zranění

Postupy poskytování zdravotnické pomoci v poli dle systému Tactical Combat Casualty Care se testovaly další den. Jednalo se o přezkoušení 14 dovedností na celkem čtyřech raněných. Zde bylo nutno splnit minimálně 11 ošetření. Na tomto přezkoušení vypadlo nejvíce uchazečů, protože postup byl hodně obsáhlý, vyšetřovací techniky odlišné od těch zažitých a často záleželo na detailech. Testovala se péče pod palbou (care under fire), ošetření mimo palbu (tactical field care) a třídění raněných (triage). Medical and casualty evacuation byla testována další den. Jednalo se o vyprošťování raněných z vozidla s poraněním páteře. Improvizované nakládání raněných na platformy casevac (Hmww, M1081) i medevac (FLA, Stryker), odtah raněných

jedním i více záchránci, použití nosítek a přípravu přistávací plochy pro vrtulník. Warrior skills se zaměřovaly na použití ochranné masky M50, MOPP (ekvivalent FOP 96), reakci na zasažení nervově paralytickými látkami (aplikace autoinjektorů). Rozborka, sborka a funkční zkouška u zbraní M4A1 a Beretta M9. Dekontaminace sebe sama a kolegy, projití překážkové dráhy pod taktickým scénářem, pohyb pod přímou palbou nepřítele i reakce na dělostřelecký přepad, reakce na UXO.

12 mil pekla

Předposlední testovací fází byly „Communication skills“. Zde bylo třeba správně poskládat radiostanici SINCGARS, naladit frekvenci a spojit se s velitelem. Poté na radiostanici připojit „počítač“ AN/PYQ-10 SKL

a zašifrovat spojení pro volání medevacu. Odeslat správně hlášení 9-liner, dle aktuální situace. A další podání reportů z jiných dnů (UXO, SPOT, NBC1). Po splnění všech výše uvedených „skillů“ na všechny čekal už „jen“ 19,3 km dlouhý přesun s bojovou výstrojí dle předepsaných parametrů. Samozřejmostí byla přilba, taktická vesta, zbraň M4A1 a ochranná maska připevněná brašnou k noze. Přesun bylo nutno zvládnout do tří hodin. Ne nadarmo se tomuto přesunu přezdívá 12 miles of hell (12 mil pekla). Za polovinou už odpadali první uchazeči. Nebylo výjimkou potkat vojáka obklopeného zdravotníky, který chodil ze strany na stranu a později omdlel. Někteří tento limit nestihli. Jiní museli vyhledat lékařskou pomoc.

Úspěch našich vojáků

Kurz se podařilo dokončit zástupci 74. lehkého motorizovaného praporu nrtm. Lukáši Slejškovi a nrtm. Richardu Dvořákovi ze 43. výsadkového praporu Chrudim, který mimochodem vyhrál i soutěž Krkomeň a Winter Survival. Získáním odznaku dostali

A fakta

Kurz vedoucí k získání Expert Field Medical Badge (EFMB) se poprvé uskutečnil již před více než 50 lety. Původně byl určen pouze příslušníkům americké armády, minulý rok se ovšem otevřel i spojeneckým vojskům NATO a zavítal do Evropy. Naposledy, v druhé polovině letošního března, se více než dvě stovky vojáků sjely do německého městečka Grafenwöhr, vzdáleného necelých 50 kilometrů od českých hranic.

zárveň možnost vykonávat funkci instruktorů a hodnotitelů na dalších kurzech EFMB. „Tento kurz mi dal mnoho nových zkušeností, zážitků i přátel. Jsem hrdý na to, že mohu nosit odznak EFMB jako jeden ze dvou Čechů, kteří ho jako vůbec první v historii Armády české republiky získali! Byl to nezapomenutelný zážitek plný úsilí, potu a emocí,“ uvedl nrtm. Richard Dvořák.

Text: kpt. Ladislav Kabát, Michal Voska
foto: TSgt. Brian Kimball

Příslušníci 25. protiletadlového raketového pluku a pěší roty aktivní zálohy ochránili jadernou elektrárnu

Temelín v ohrožení

Malé dopravní letadlo v rukou teroristů a zadržení pachatelů útočících nákladním vozem v ochranné zóně. Situace, se kterými si začátkem dubna poradily téměř dvě stovky příslušníků 25. protiletadlového raketového pluku ze Strakonice a pěší roty aktivní zálohy při Krajském vojenském velitelství České Budějovice na cvičení Safeguard Temelín 2017 u jihočeské jaderné elektrárny.

„Sleduji, vzdálenost 31, jednotlivý, přilet, výška 6 000. Cíl v zóně,“ hlásí operátor radiolokátoru SURN CZ. „Rozumím, první pal!“ reaguje velitel. „První odpálena na 23. Výbuch. Cíl zničen na 15,“ informuje o chvíli později operátor. Tolik úryvek z hlasové komunikace mezi velitelem a operátorem řídicího a naváděcího radiolokátoru SURN CZ během cvičení Safeguard Temelín 2017. Letadlo, jež unesli teroristé a mířili s ním k jaderné elektrárně Temelín, bylo zničeno. Jednotlivé povely napovídají, že letadlo bylo identifikováno ve výšce 6 000 metrů a vzdálenosti 31 kilometrů. Raketa byla odpálena, když bylo vzdáleno 23 kilometrů, zasaženo pak bylo na 15. kilometru. Do cvičení Safeguard Temelín 2017 se mimo jiné zapojily také čtyři desítky příslušníků 25. protiletadlového raketového pluku ze Strakonice. Jejich úkolem bylo chránit jadernou elektrárnu Temelín před vzdušným napadením.

L-410 útočí

„Jádro uskupení, vyčleněné pro potřeby cvičení, tvořili vojáci z 251. protiletadlového

raketového oddílu, které doplnili jejich kolegové z praporu podpory. Cvičila zde protiletadlová raketová baterie, vyzbrojená protiletadlovým raketovým komplexem 2K12 KUB, která byla posílána o místo vedení a řízení palby,“ uvedl velitel úkolového uskupení major Lukáš Málek. Úkolem protiletadlovců bylo podle taktického námětu zneškodnit letadlo, jež unesli teroristé a mířili s ním k jaderné elektrárně Temelín. Unesené letadlo simuloval dopravní letoun L-410 z výzbroje Vzdušných sil Armády ČR. Vojáci během cvičení řešili standardní

úlohy, které by plnili v případě aktivace Národního posilového systému protivzdušné obrany ČR. Úkolem strakonických vojáků je v takovém případě zabezpečit protivzdušnou obranu strategicky významných objektů (objektů důležitých pro obranu státu – tzv. ODOS). Myšleny jsou tím například jaderné elektrárny, letecké základny, průmyslové aglomerace, dopravní uzly a další. Strakoničtí vojáci nejsou zdaleka jediní, kteří plní úkoly v rámci Národního posilového systému protivzdušné obrany ČR. Své síly a prostředky sem vyčleňují také další

A fakta

Objektem důležitým pro obranu státu se rozumí pozemek nebo stavba umístěná ve vojenském újezdu včetně příslušenství, který má z politického, vojenského nebo hospodářského hlediska význam pro zajišťování obrany státu, zejména pro zabezpečení základních funkcí státu a zabezpečení ozbrojených sil, a dále:

- pozemky a stavby, k nimž výkon vlastnického práva státu a jiných majetkových práv státu vykonává ministerstvo nebo právnická osoba jím zřízená nebo založená;
 - pozemky a stavby určené k ochraně obyvatel;
 - pozemky, stavby a další objekty strategického významu, které určí vláda;
 - pozemky a stavby, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou mít strategický význam a které určí vláda.
- (Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky)

vojenské útvary a zařízení. Poslední nácvič, který měl prověřit připravenost příslušníků Armády ČR k plnění úkolů v rámci Národního posilového systému protivzdušné obrany ČR, proběhl od 4. do 6. dubna 2017.

Záložáci v akci

Během cvičení si tu příslušníci aktivní zálohy procvičili, jakým způsobem postupovat v situacích, kdy hrozí napadení zřízených kontrolně-propouštěcích míst. A k takové situaci právě došlo u brány do elektrárny. Příslušníci AZ se chystají před vjezdem do ochranného prostoru zastavit přijíždějící nákladní automobil. Jeho řidič však na pokyny vojáků nereaguje a se spolujezdcem zahajuje na hlídky palbu ze samopalů. Palba je opětována, dochází k zneškodnění posádky vozu, přičemž jedna vojačka je poraněná na ruce. Celý prostor monitorují vojáci z kulometného hnízda, přičemž ostatní ošetřují poranění a odvádí postiženou do bezpečí. Vůz je zkontrolován, přichází psodov s vycvičeným psem, který štekotem upozorní na podezřelý předmět. Je povolán policejní pyrotechnik, protože je zde velké riziko, že předmět může být výbušninou. To se při ohledání skutečně prokáže, přičemž dochází k deaktivaci, odvezení do bezpečného prostoru, kde je nástražné výbušné zařízení zlikvidováno. Scénář napadení nákladním vozem v rámci cvičení přímo reaguje na nedávné tragické události v Německu, Švédsku a ve Francii.

Spolupráce

Letošní cvičení Safeguard kladlo důraz na společný výcvik a součinnostní vazby mezi profesionálními vojáky, příslušníky aktivní zálohy, policisty a společností ČEZ. Příslušníci 25. protiletadlového oddílu jsou předurčení především pro plnění úkolů v rámci Národního posilového systému protivzdušné obrany ČR, jsou cvičeni k tomu, aby byli schopni strážet vzdušný prostor

nad strategickými objekty, tedy i nad jadernými elektrárnami, například při hrozícím teroristickém útoku. Do cvičení se kromě vojáků a policistů zapojila přibližně i stovka zaměstnanců Temelína, včetně kompletní ostrahy a havarijního štábu. Energetici cvičí s policisty dvakrát ročně, vojáci k elektrárně zamíří jednou za dva roky, přičemž se cvičí i u jaderné elektrárny Dukovany. U Dukovan se nacvičují zejména pozemní hrozby, Temelín díky vzdálenosti protiletadlovců vybízí k simulaci útoku teroristů ze vzduchu. Součinnost je důležitá, proto je i pro zaměstnance elektrárny důležité umět správně reagovat a spolupracovat s vojáky a policisty. Teroristická hrozba může vyústit v přijetí dodatečných bezpečnostních opatření a v takovém případě by bylo úkolem zaměstnanců JE Temelín poskytnout armádě především logistickou podporu.

Autor: kpt. Jana Samcová, Michal Voska, foto: Michal Voska

A fakta

Jaderné elektrárny v České republice

Temelín

Jaderná elektrárna Temelín leží přibližně 24 km od Českých Budějovic a 5 km od Týna nad Vltavou. Elektrárnu vyrábí ve dvou výrobních blocích s tlakovodními reaktory VVER 1000 typu V 320. Elektrárna pracuje na výkonu 2 x 1 055 MWe. Technologie elektrárny odpovídá moderním světovým parametřům, od konstrukce kontejnmentu až po optimalizaci využití paliva.

Dukovany

Jaderná elektrárna Dukovany se nachází 30 km jihovýchodně od Třebíče, v trojúhelníku, který je vymezen obcemi Dukovany, Slavětice a Rouchovany. V elektrárně jsou ve dvou dvojblocích instalovány celkem čtyři tlakovodní reaktory typu VVER 440 model V 213. Všechny bloky mají elektrický výkon 510 MW.

V rozhovoru s plk. Janem Něchajem představujeme Krajské vojenské velitelství Jihlava

Ochrana Dukovan a dalších objektů

V souvislosti se zhoršující se bezpečnostní situací ve světě v posledních letech nabývají na významu krajská vojenská velitelství. A právě z tohoto důvodu jsme se rozhodli připravit seriál, během kterého bychom tato pracoviště formou rozhovorů a článků postupně představili. Jako prvního jsme požádali o rozhovor ředitele Krajského vojenského velitelství Jihlava plukovníka Jana Něchaje.

Čím v současné době žije vaše velitelství, na plnění jakých úkolů se zaměřuje především?

Krajské vojenské velitelství Jihlava je vojenským správním úřadem, který vykonává ve svém územním obvodu státní správu a současně plní úkoly obrany státu podle zvláštních právních předpisů. V současném období se intenzivně podílíme na implementaci zákona o aktivní záloze a novelizace Branného zákona, připravujeme intenzivní vojenský výcvik pěší roty plk. in memoriam plk. Jana Kubiše, který se uskuteční ve vojenském výcvikovém prostoru Boletice ve dnech 26. května – 2. června 2017. Naše rota bude při výcviku spolupracovat i se vzdušnými silami AČR během mezinárodního cvičení Ample Strike (přelom srpna a září 2017). Naši vojáci v aktivní záloze se na toto cvičení velmi těší. Ve spolupráci s Integrovaným záchranným systémem (IZS) Kraje Vysočina se připravujeme na cvičení orgánů krizového řízení Zóna 2017 (15. – 17. května). Během něho budeme řešit scénáře spojené s fiktivními mimořádnými událostmi vzniklými v souvislosti s radiací havárií na jaderné elektrárně Dukovany. V rámci projektu MO – POKOS připravujeme rovněž další školení učitelů základních škol v Kraji Vysočina. Ze strany ředitelů škol jsme na tato zaměstnání zaznamenali velice pozitivní ohlasy.

Na jaké úrovni je vaše spolupráce s vedením kraje a dalšími krajskými institucemi?

Osobně hodnotím naši vzájemnou spolupráci s vedením kraje na velmi nadstandardní úrovni, pan hejtmán věnuje armádě velkou

pozornost a výraznou měrou nám napomáhá s prezentací AČR na teritoriu kraje. Svědčí o tom i návštěva bývalého náčelníka GŠ AČR pana generála Pavla v rámci Dne válečných veteránů. Velmi důležitá je také naše spolupráce s dalšími složkami IZS – HZS, PČR, ZZS, pravidelně si předáváme zkušenosti v oblasti krizového řízení a spolupracujeme na preventivní činnosti obyvatel našeho kraje. Velmi dobrou spolupráci máme i s různými organizacemi jako jsou VTNP-PTP, Bílý kruh bezpečí apod.

Jihlava byla v minulosti poměrně významnou armádní posádkou, v současné době v ní armádní prapor držíte pouze vy. Jaký je v tomto městě a celém kraji vztah lidí k armádě?

Ano, to je skutečně pravda. Jako jihlavského patriota mě velice mrzí, že mnohé zdejší

jednotky byly zrušeny. Ve městě a okolí sídlily útvary pozemních i vzdušných sil, logistiky, a to včetně vojenské autoškoly. Historie posádky Jihlava sahá až do 18. století a vzniku pěšího batalionu pěšího pluku prince Sasko-hildburghausenského. Vztah obyvatel města i kraje k armádě je vcelku pozitivní, což odpovídá i celorepublikovým průzkumům důvěry v AČR. Svůj vliv na to má bezpečnostní situace v Evropě a ve světě a samozřejmě snaha útvary a zařízení na teritoriu kraje propagovat činnost armády, prezentovat naše cvičení Safeguard JEDU a Ample strike a podíl na zabezpečení zdejších pietních aktů. To vše včetně vystupování příslušníků AČR na veřejnosti podporuje kladný vztah obyvatel kraje k AČR. Touto cestou bych chtěl poděkovat kolegům z 22. základny vrtulníkového

letectva za významnou pomoc a nezištnou spolupráci na teritoriu našeho kraje.

Jak moc se zaměřujete na prezentaci vojenských tradic a podporu doposud žijících válečných veteránů? Pro nás všechny je udržování vojenských tradic na teritoriu Kraje Vysočina v podstatě srdeční záležitostí. V tomto případě nehledíme na úkoly vyplývající z naší působnosti a ve spolupráci s odborem pro válečné veterány MO poskytujeme doposud žijícím válečným veteránům maximální podporu. Velkou ztrátou pro nás bylo v loňském roce úmrtí některých veteránů, zejména pana generála Gablecha a plukovníka Velíka. S nimi jsme měli přímo osobní přátelské vztahy, které přetrvávají i s jejich příbuznými. Popovídat si s těmito lidmi, zajímat se o jejich životní osudy, útrapy, perzekuce, ale také radosti a životní osudy, to nemohou nahradit žádné historické knihy. Je mi smutno, že svoji životní pout' již naplnili. Imrich (generál Gablech pozn. redakce) mi měsíc před svou smrtí, při oslavě 101 narozenin, vyslovil své poslední přání a já jsem rád, že mu bylo splněno.

V posledních letech se stále častěji hovoří o nezbytnosti přípravy obyvatelstva k obraně státu. Jakým směrem by podle vás bylo potřeba tento program posunout, aby tato příprava byla skutečně efektivní? Během POKOSu zaměřeného na přípravu učitelů základních škol a při našich jednání

plk. Něchaj blahopřeje Imrichu Gablechovi

s některými řediteli škol kraje cítím, jak hluboce chybí výuka branné výchovy na základních a středních školách a z toho vyplývající příprava obyvatelstva k obraně státu. Jde především o to umět se chovat při různých krizových situacích, které mohou kdykoli a kdekoli nastat. O této problematice hovořil i pan ministr obrany Martin Stropnický. Myslím si, že je to cesta správným směrem, a to především s ohledem na mladou generaci. Vnímám, že všechny složky IZS jdou a chtějí jít touto cestou, je to v zájmu všech obyvatel České republiky.

Naše armáda nebude asi nikdy příliš velká. V poslední době se o to více klade důraz na to, aby se v případě jakékoliv krize dokázala co nejrychleji rozvinout. Tyto úkoly se bezprostředně dotýkají

krajských vojenských velitelství. Jak jste se s nimi dokázali vypořádat?

Všechny úkoly vyplývající z naší působnosti ve vztahu k mobilizačním činnostem, doplňování personálu ozbrojených sil a úhrady ztrát jsme schopni ve větší či menší míře zabezpečit. V tomto směru nám pomáhají v poslední době přijaté legislativní procesy, personální doplnění Krajských vojenských velitelství, ke kterému došlo v průběhu loňského a letošního roku a samozřejmě také intenzivní pracovní nasazení našeho týmu. Snažíme se všechna zadání plnohodnotně zabezpečit. Na druhou stranu jsem si samozřejmě vědom, že vše nejde hned, jedná se o postupné kroky. Stanovené úkoly a vize, a to zejména v oblasti krizových stavů, naplňujeme. Především s novými příslušníky KVV navčujeme pravidelně jednotlivé mobilizační činnosti, na teritoriu kraje spolupracujeme s obcemi s rozšířenou působností, velmi dobrá spolupráce je i s gestory těchto oblastí v rámci resortu MO. A to zejména při připomínkových řízeních a praktických zkušenostech, které nám při realizaci implementace zákonů vznikají.

Jak jste úspěšní při doplňování lidských zdrojů vaší jednotky AZ, je o službu v ní zájem?

V polovině března letošního roku měla naše pěší rota 83 příslušníků. Naplněnost tedy dosáhla 54% z celkového plánovaného tabulkového počtu. Trochu se nám početní stav příslušníků roty oproti počátku roku snížil. Bylo to způsobeno vznikem dalších jednotek AZ. Právě na základě žádosti záložních vojáků jsme dvanáct příslušníků naší roty přeložili, a to zejména k 22. základně vrtulníkového letectva, k výsadečkové jednotce v Chrudimí a mechanizované jednotce v Přáslavicích. Když se podíváme na statistiku doplnění a obsazenosti pěších rot u KVV, tak s počtem 83 jsme zhruba na šestém místě. Což s ohledem na skutečnost, že náš kraj nepatří právě k těm největším a nejlidnatějším, není špatné číslo. V průběhu druhé poloviny roku 2016 jsme zaznamenali výrazně vyšší zájem o vstup do jednotek aktivní zálohy. Z teritoria kraje bylo v této době přijato a zařazeno do jednotek 28 uchazečů. Kromě toho bylo 10 uchazečů z výběru vyřazeno ze zdravotních důvodů. Další 30 adeptů se telefonicky, případně během osobní návštěvy zajímalo o službu v AZ. Příslušníci oddělení obranných příprav KVV zabezpečují ve spolupráci s rekručními pracovišti Agentury personalistiky doplňování všech jednotek aktivní zálohy v AČR. Ve spolupráci zejména s 22. základnou vrtulníkového letectva se snažíme v rámci náborových aktivit propagovat cíle a úkoly aktivní zálohy a atraktivitu odborného výcviku s cílem oslovit obyvatele kraje a připravovat je na plnění primárních cílů obrany našeho kraje. Touto cestou bych chtěl rovněž poděkovat příslušníkům rekručního pracoviště Jihlava za velmi dobrou spolupráci.

Je ve vašich silách organizovat pro aktivní zálohu dostatečně kvalitní a atraktivní výcvik?

Snažíme se v rámci našich schopností a možností. Při přípravě, plánování a samotné realizaci cvičení našich vojáků v aktivní záloze využíváme velmi dobré dlouholeté spolupráce s 22. základnou vrtulníkového letectva, 44. lehkým motorizovaným praporem, vojenskou policií a dalšími prvky AČR. V oblastech krizového řízení významně spolupracujeme se všemi složkami IZS Kraje Vysočina. Díky spolupráci a materiálnímu zabezpečení našich partnerů probíhá každým rokem intenzivní výcvik naší pěší roty s cílem připravit ji k plnění primárního úkolu obrany a ochrany důležitých objektů pro obranu státu na teritoriu kraje. O tom ostatně svědčí i splnění cílů a úkolů loňského cvičení Safeguard JEDU 2017 při obraně a ochraně vnějšího perimetru Jaderné elektrárny Dukovany. O velmi dobré spolupráci a připravenosti naší jednotky svědčí i rozhodnutí společnosti ČEZ darovat naší pěší rotě AZ vozidlo Mercedes VITO.

Postavení aktivní zálohy změnila nová legislativa, přesto přetrvávají určité problémy. Na co si záložníci nejvíce stěžují a s čím jsou naopak spokojeni?

Za novou legislativu budeme rádi, problémy jsou od toho, abychom je řešili a vyřešili. Postupnými kroky jdeme za naplněním stanoveného cíle. My máme obrovskou výhodu v tom, že příslušníci naší roty jsou plně loajální vůči AČR, svému mateřskému KVV. Problémy si vyřikáváme mezi sebou. Jsou velmi hrdí na odkaz plk. Jana Kubiše. Náš velitel roty se dokonce v rámci svého osobního života přestěhoval a žije v obci Dolní Vilémovice – rodišti plk. Kubiše. Máme mezi sebou maximální osobní důvěru, víme, že se na naše vojáky můžeme kdykoliv spolehnout. Nejvíce je v současné době trápí otázky výstrojního zabezpečení, nedostatečné finanční náhrady a také záležitosti nové výzbroje pro příslušníky pěších rot AZ. V rámci výcviku jsou nespokojeni také se stanovenou dobou na odpověď. Jsou to srdcaři, a tak chtějí neustále cvičit, baví je to. Nejvíce spokojeni jsou naopak s tím, že se mohou během druhých cvičení připravovat společně s profesionálními vojáky AČR v rámci různých cvičení AČR. Když v minulosti došlo k povodním, dobrovolně se svolali a šli pomáhat postiženým obcím. Napomáhají při pietních aktech na teritoriu kraje, organizují pamětní pochody Charkov – Sokolovo a další akce. Chtěl bych poděkovat všem příslušníkům naší pěší roty za to, co dělají pro bezpečnost republiky a kraje. Obdobně poděkování patří za jejich obětavou práci i všem příslušníkům KVV.

Na ochranu jakých objektů ve vašem kraji byste se v případě bezpečnostní krize zaměřili především?

Jak jsem již uvedl, primárním úkolem by byla ochrana a obrana vnějšího perimetru Jaderné elektrárny Dukovany, objektů společnosti ČEPRO u Havlíčkova Brodu a Velké Bíteše, objektů společnosti ČEPS u Havlíčkova Brodu a Slavětice a vodních zdrojů na teritoriu Kraje Vysočina.

Text: Vladimír Marek,

foto: Libuše Pavličková a archiv KVV Jihlava

Představujeme krajská vojenská velitelství

KVV Jihlava a 191. pěší rota AZ

Krajské vojenské velitelství Jihlava je dislokované v jihozápadní části krajského města nedaleko bývalé zemské hranice Čech a Moravy v objektu kasáren M. R. Štefánika. Vzniklo na základě rozhodnutí ministerstva obrany ČR 1. ledna 2003 a prvním, tehdy ještě velitelem, byl ustanoven plukovník Karel Kredba. V současné době funkci ředitele tohoto velitelství vykonává plukovník Jan Ňahaj.

Krajské vojenské velitelství prošlo v letech 2006, 2008, 2013 a 2016 několika reorganizacemi. Původní počet 38 zaměstnanců z počátku roku 2006 se postupně snížil až na osmnáct. V posledních letech ale dochází ke korekci těchto počtů směrem nahoru. V současné době má jihlavské velitelství sedmnáct vojáků z povolání, šest státních zaměstnanců a dva zaměstnance ve správním úřadu. Součástí mírových počtů KVV je 12 služebních míst plánovaných pro vojáky v aktivní záloze, zejména pro oddělení odvodního řízení a 160 tabulkových míst pěší roty aktivní zálohy. Z toho je nyní obsazeno 83 míst. Předpokládá se ale, že do konce letošního roku bude obsazena zhruba stovka tabulkových míst.

Velitelství na teritoriu Kraje Vysočina kromě výkonu státní správy současně plní

úkoly obrany státu, plánuje a zabezpečuje provádění mobilizace v součinnosti s územními orgány státní správy a samo-správy. Administrativně zabezpečuje procesy přijetí uchazečů do služebního poměru vojáka z povolání, a to vydáním rozhodnutí ředitele KVV o schopnosti státního občana ČR vykonávat vojenskou činnou službu. V bezpečnostní radě kraje nebo krizovém štábu kraje zabezpečuje úkoly plánování a nasazování sil a prostředků AČR v součinnosti se složkami IZS nebo k plnění úkolů Policie ČR. Při řešení krizových situací vytváří operační středisko podřízené operačnímu řízení rozvinutého Společného operačního centra MO.

V březnu 2004 byla při tomto velitelství vytvořena 191. pěší rota aktivních. Jejím prvním velitelem byl kapitán Jiří Kobylák.

V současné době je velitelem nadporučík Karel Hanák.

Pěší rota aktivní zálohy obdržela 28. října 2006 čestný název plukovníka Jana Kubiše. Jejím primárním úkolem je obrana a ochrana důležitých objektů pro obranu republiky na teritoriu Kraje Vysočina. Jednotka napomáhá formou záchranných prací při živelných pohromách nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, životní prostředí nebo majetek. Vojáci v aktivní záloze jsou součástí zálohy ozbrojených sil České republiky.

V letech 2016 a 2017 se příslušníci jednotky AZ KVV podíleli mimo jiné na cvičení Safeguard JE Dukovany 2016, projektu POKOS, praktické přípravě velitelského sboru pěší roty AZ, cvičení Hradba 2016, organizování pietních aktů k významným výročím a představení výstav o Armádě ČR civilní veřejnosti. Vybraní příslušníci aktivní zálohy se v únoru letošního roku společně s vojáky AZ při KVV Zlín účastnili přípravy 9. úkolového uskupení Sahel 1/2017 před vysláním profesionální jednotky do republiky Mali.

Připravil: Vladimír Marek,
foto: archiv KVV Jihlava

Nová smlouva umožní vzájemnou ochranu vzdušného prostoru i proti civilním hrozbám

Československé nebe

České nebe by měly chránit nejen Gripeny, ale také slovenské stíhací letouny MiG-29 a naopak. Smlouva, jejíž platnost se předpokládá do konce pololetí tohoto roku, upravuje použití vojenských prostředků cizího státu na našem území proti civilním hrozbám. V případě hrozeb vojenských funguje i nadále alianční systém protivzdušné obrany NATINAMDS.

Vláda na svém zasedání schválila návrh Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci při vzájemné ochraně vzdušného prostoru. Evropské členské státy NATO zajišťují ochranu vzdušného prostoru prostřednictvím aliančního systému protivzdušné obrany (NATINAMDS), který je jedním z pilířů kolektivní obrany. Členské státy do tohoto systému poskytují zejména stíhací letouny, kterým velí Vrchní velitel spojeneckých sil v Evropě. ČR nepřetržitě vyčleňuje dva stíhací letouny Gripen. Systém je ale určen výhradně k obraně před vojenskými hrozbami a nezajišťuje ochranu před civilními letouny zneužitými k teroristickému útoku. „Smlouva upravuje spolupráci v případech, které nelze řešit v rámci systému protivzdušné obrany NATO. Jde především o situace, kdy by se civilní letoun ocitl v rukou teroristů, nebo vzájemnou výpomoc při výpadku schopností vzdušných sil jednoho státu,“ vysvětlil ministr Martin Stropnický. Smlouva přitom výslovně uvádí, že zásahy mohou zahrnovat i použití zbraní. Poskytnutí techniky by bylo žádající smluvní stranou finančně kompenzováno.

Ojedinelá smlouva

Předpoklad platnosti smlouvy je v polovině letošního roku. Česká republika v současné době nemá s žádným státem obdobnou mezinárodní smlouvu sjednanou. Jedinou zkušeností v této oblasti byla Dohoda s vládou USA o podpoře poskytované americkým Ministerstvem obrany během pražského Summitu NATO v roce 2002. V Evropě funguje spolupráce na podobné úrovni mezi Belgií a Holandskem, přičemž obě země vzájemně určují podmínky nasazení vzdušných sil druhého státu při zásahu proti civilním hrozbám. V praxi tak bude fungovat i smlouva mezi Českou republikou a Slovenskem, až na několik rozdílů zejména s ohledem na počty strojů atp. Slovensko má celkem v operačním stavu 12 MiGů-29, naše letectvo má 14 švédských letounů JAS-39 Gripen. Pro potřeby společné ochrany budou vyčleněny vždy dva stroje, tedy shodný počet, který je v hotovosti pro alianční velení. Závazky v oblasti ochrany vzdušného prostoru aliance nebudou nijak dotčeny.

Sliač a Čáslav

Operační dosah stíhačů startujících z jednotlivých letišť je dán především konstrukční vlastností Migů a Gripenů. V praxi, vzhledem k rozsahu území, na kterém budou stroje operovat, není podstatný dolet, ale především rychlost nasazení. To je shodné se systémy NATINAMDS, tedy do 15 minut v rozsahu 24/7, čili sedm dní v týdnu, 24 hodin denně. Vzdušná vzdálenost z letiště Sliač na hranici území České republiky činí zhruba 90 kilometrů, naopak vzdálenost mezi letištěm Čáslav a Slovenskem je více než dvojnásobná. Piloti obou zemí znají území velmi dobře i s ohledem na společnou historii, ale i na domácí, či zahraniční cvičení, při kterých bylo možné prověřit jednotlivé prvky protivzdušné obrany jednotlivých států, ale i schopnosti pilotů reagovat na nenadálé situace. K těm ostatně útok civilním letadlem může patřit, o čemž nás přesvědčila tragická událost 11. září v USA.

Text: Michal Voska, foto: Jan Kouba

Když pot šetří krev

Čtveřice mužů v polních stejnokrojích doslova potí krev. Těžká kláda na jejich ramenou jim dává pořádně zabrat. Přitom není možné zastavit ani na okamžik. Jde o každou vteřinu. Na pětikilometrové trase se počítá výsledný čas. Je to týmová činnost. Kdokoliv by se ze čtveřice začal ulévat, okamžitě by to zpomalilo celou skupinu.

Takovou podobu má jedna z disciplín výběrového řízení zájemců o službu ve 4. výsadkové rotě AZ 43. výsadkového praporu Chrudim. Doposud se k 4. výsadkové rotě uskutečnili tři výběrová řízení. Poslední skočilo 2. dubna. O náročnosti tohoto zaměstnání svědčí skutečnost, že právě na něm se z celkového počtu 96 přihlášených podařilo rekrutovat a zařadit na systematizovaná místa pouze 23 příslušníků. Celkově sice bylo úspěšných absolventů výběrových řízení 63, což představuje zhruba šedesátiprocentní úspěšnost. Z toho čísla je však potřeba ještě odečíst uchazeče, kteří především ze zdravotních důvodů neprošli dalším krokem náboru u krajských vojenských velitelství.

Historie zavazuje

Výsledkem řady jednání, studií a teoretických návrhů zaměřených po skončení druhé světové války na vybudování nového druhu vojska bylo zřízení Pěšího praporu 71 československých parašutistů, který

vznikl 1. října 1947. Tento datum je také považován za den založení čs. výsadkového vojska. A právě k těmto kořenům se hrdě hlásí příslušníci 43. výsadkového praporu včetně 4. výsadkové roty AZ. Výběrový charakter, který má výsadkové vojsko od svého vzniku, společně se slavnými tradicemi samozřejmě zavazuje. Doménou výsadkových jednotek jsou úderné operace v nepřátelském týlu proti nechráněným cílům sestavy nepřítel a další úkoly přesahující doktrinní možnosti ostatních jednotek druhů pěchoty. Pokud mají být tyto operace úspěšné a získání vojenské výhody má převážet nad rizikem neúspěchu, je třeba splnit řadu podmínek. První podmínkou je samotný výběr výsadkářů sloužících ve výsadkových jednotkách, kdy povaha výsadkových operací, vyžadující schopnost působit v malých týmech s vysokou vnitřní kohezí, pouze s minimální podporou zvenčí, přímo diktuje kritéria výběru uchazečů. Druhou podmínkou je realistický, náročný a dlouhodobý výcvik zacílený přímo na problematiku těchto operací. Třetí podmínkou je schopnost

Představujeme 4. výsadkovou rotu aktivní zálohy 43. výsadkového praporu Chrudim

A fakta

Další výběrové řízení v tomto roce se koná ve dnech 15. – 16. 7. 2017 a 21. – 22. 10. 2017. Další informace je možné získat na internetu na těchto odkazech:

https://cs.wikipedia.org/wiki/43._v%C3%BDsadkov%C3%BD_prapor
<https://www.facebook.com/43vpr/?fref=ts>
<http://www.43vpr.army.cz/4.-vysadkova-rot-a-aktivnich-zaloh-.html>

provádět tyto operace opakovaně v delším časovém horizontu, aby došlo k významné degradaci nepřátelského systému velení a řízení, případně systému logistiky a tím vytvoření podmínek pro úspěšné působení rozhodujících jednotek pozemních sil.

Rota AZ vznikla vloni

4. výsadková rota aktivní zálohy vznikla u 43. výsadkového praporu v druhé polovině roku 2016. Je především určena pro posílení jednotek 43. výsadkového praporu v organické síle (družstva/čety/roty), dále k poskytování individuálních náhrad za chybějící výsadkáře vzniklé zraněním či neobsazeností míst a v neposlední řadě jako mobilizační záloha.

Organizační struktura 4. výsadkové roty odráží stav na bojových rotách 43. výsadkového praporu. Obsahuje čtyři výsadkové čety s týmem pancéřovek Carl Gustav a četu zbraní s automatickými granátometry (2xAGS), minometry (2x82mm), protitankovými družstvy a jednotkou „štábu“. Cílový stav roty AZ je 150 vojáků v záloze.

Výcvik záložní jednotky vychází s ohledem na předurčení této roty ze zaměření profesionální části praporu. Vzhledem k omezené době na výcvik (4 týdny za rok) jsou upřednostňovány střelecké a taktické dovednosti.

„Taktický výcvik se zaměřuje především na využití překvapivého útoku z maskovaných pozic na pohyblivého se nepřítel

zálohy Armády České republiky splňující stanovené podmínky. Platnost výsledku výběrového řízení jsou dva roky. Pokud v této lhůtě neprovede uchazeč kroky nezbytné pro zahájení služby u 4. výsadkové roty AZ (návštěva místně příslušného krajského vojenského velitelství, vojenské zdravotní vyšetření, podepsání závazku o službě v AZ a absolvování kurzu základní přípravy ve Vojenské akademii Vyškov v době trvání 2 x 3 týdny), pozbývá výsledek výběrového řízení na platnosti. Bývalí příslušníci 43. výsadkového praporu, kteří odešli do zálohy v posledních pěti letech, plní pouze disciplíny rozřazovací z tělesné přípravy a motivační pohovor.

Dvoudenní výběrové řízení se zaměřuje na rozřazovací test z tělesné přípravy pro bojové jednotky a štáb, přezkoušení z plavání, které se skládá z překonání tří sta metrů libovolným způsobem a činnosti dle nařízení instruktorů. Ty mají za úkol prověřit schopnosti uchazečů v pohybu ve vodě za ztížených podmínek. Dalšími disciplínami je přesun s kládou ve skupině na 5 km, výsadková překážková dráha – jednotlivci a družstva, zrychlený přesun se zátěží 10 kg a se zbraní na vzdálenost 10 km a vstupní psychotesty. Druhý den následuje pěší přesun jednotlivců se zátěží 25 kg na vzdálenost 25 km (limit pro záložníky bojových jednotek 6 hodin, pro záložníky štábu 9 hodin). Do zátěže není započítána voda a občerstvení. Na začátku a na konci pochodu je účastníkům převážena batoha. Přesun není koncipován jako topografický nýbrž usilovný. Vynechání kteréhokoliv

Náročné testy

Výběrové řízení je otevřené pro všechny občany České republiky a příslušníky aktivní

stanoviště ale znamená nesplnění disciplíny. Po pochodu následují pohovory s psychologem, sepsání motivační esej, vzájemné hodnocení účastníků a důstojnické testy pro vybrané kandidáty. Závěrečnou částí výběrového řízení je přesun zraněného na nosítkách na vzdálenost 3 km.

Sítem projdou jen nejlepší

Konečné rozhodnutí o přijetí uchazeče, respektive splnění výběrového řízení vydá velitel 43. výsadkového praporu na základě výsledků z výběrového řízení a hodnocení instruktorů. „I když účastník splní všechny disciplíny, ale instruktoři jej nedoporučí, nebude uchazeč zařazen do výběru k 4. výsadkové rotě,“ vysvětluje nadporučík Pavel Kinc. „Takových důvodů může být hned několik. Zpravidla se jedná o příliš individualistický přístup jednotlivce při kolektivních disciplínách. Klademe totiž důraz na kolektivní činnost. Je žádoucí, aby uchazeči fungovali jako celek a vzájemně si pomáhali. Individualisté a konfliktní typy nemají u našeho praporu místo. A to zejména z důvodu náročných cvičení a případného nasazení jednotky, kde všichni musí táhnout za jeden provaz. Selhání jednotlivců může mít naprosto fatální důsledky.“

Účastníci výběrového řízení mohou být samozřejmě vyřazeni i v průběhu výběrového řízení. A to na základě rozhodnutí velitele výběrového řízení. Může to být například z důvodu závažného porušení bezpečnostních opatření. Na základě nevyhovujícího hodnocení při rozřazovacím přezkoušení z tělesné přípravy, ztráta přidělené výstroje či výzbroje, neuposlechnutí pokynů instruktora, svévolné opuštění stanovených prostorů, případně na doporučení lékaře, psychologa nebo instruktorů.

Jednou z možností je i ztráta motivace. Každý z účastníků může řízení kdykoliv ukončit zvoláním „KONČÍM!“

„Výběrové řízení bylo náročnější, než jsem očekával. Absolvovat všechny disciplíny za sebou je úplně něco jiného, než se na každou připravovat zvlášť. Výběr týmu pro běh s kládou může být velmi podstatný pro výkon, rozdíl výšek u této disciplíny udělal peklo,“ zhodnotil uplynulý dva dny jeden z uchazečů. „Rozhodně to byl nejnáročnější víkend v mém životě. Přístup instruktorů mě překvapil. Jsou přísní, ale spravedliví. Jsou to profesionálové na svém místě,“ doplnil další.

Služba nejen u 43. výsadkového praporu, ale i u 4. výsadkové roty (AZ) není pro každého. Plně v tomto případě platí motto praporu: Pot šetří krev. Nesplnit náročné podmínky výběru není žádná ostuda. Důležité je si to na vlastní kůži vyzkoušet a poznat své hranice.

Text: npor. Pavel Kinc a Vladimír Marek, foto: des. Jakub Školník

Kurz pyrotechnického průzkumu EOR (Explosive Ordnance Reconnaissance) úspěšně absolvovalo 18 vojáků Armády České republiky.

Pravidlo 1+1+1!

Je to pravidlo, které si musí během čtyřtýdenního intenzivního kurzu EOR v průzkumu a identifikaci munice, výbušnin a improvizovaných výbušných prostředků vštípit do paměti všichni jeho účastníci. Základem je vizuální průzkum bezprostředního okolí hrozby, následuje potvrzení anomálie detektorem kovu a v případě nálezu hrozby ji musí EOR specialista identifikovat a označit. Likvidaci pak přenechává specialistům EOD. Příslušníci EOR jsou součástí bojových jednotek a jejich působení už zachránilo životy mnoha našich vojáků nasazených v zahraničních operacích.

Kurz je specifický v tom, že účastníci bez pyrotechnické odbornosti nemají pochopitelně o pyrotechnickém průzkumu a munici zprvu vůbec žádné povědomí. Proto je pro ně kurz velmi náročný. Na účastníky čeká měsíc intenzivního výcviku. Prvních čtrnáct dnů biflují od rána do večera teorii o různých druzích munice, zároveň získávají povědomí o bezpečnostních opatřeních, zásadách EOR specialisty, identifikují munici, učí se zpracovat hlášení o nálezu a musí umět pod tlakem v dané situaci řešit další postup. Druhá polovina kurzu pak prověřuje aplikaci všech získaných znalostí v terénu a to při simulaci reálných incidentů.

Veškerá munice, kterou má CTIP EOD 15. ženijního pluku k dispozici je inertní, tedy bez pyrotechnických elementů, je však k nerozeznání od té reálné. Kurzisté se tu proto mohou seznámit nejen s municí používanou českou armádou, ale získají přehled o municí vyskytující se v Afghánistánu, zemích bývalé Jugoslávie,

ale i o municí z doby Varšavské smlouvy. V jednotlivých scénářích se pak objevuje nejen konvenční munice, ale i improvizované výbušné prostředky, které jsou v prostorech působení AČR velmi časté.

Ve dne i v noci, pod tlakem a ve stresu

„Absolvent kurzu EOR je vycvičen v tom, aby dokázal upřít pozornost správným směrem, vnímal terén a případné anomálie, aby byl schopen při nasazení v zahraniční operaci použít všechny znalosti a dovednosti, které v kurzu nabyl,“ vysvětluje nadrotmistr Radek Bubeník, hlavní instruktor kurzu EOR. „V rámci našeho výcvikového zařízení tu máme plochu, již říkáme ‚afghánská krajina‘, která imituje prostředí Středního východu. Máme tu vytvořenou provizorní základnu a přístupové cesty k ní. Jednotlivé scénáře jsou sestaveny tak, jak opravdu proběhly v zahraničních operacích. Máme zde k dispozici prostory zatrávněné, s lesním porostem, zastavěné, ale i rozsáhlé otevřené plochy. Zatěžkávací zkouška pak na kurzisty čeká zejména v noci, kdy musí nebezpečí identifikovat za využití přístrojů nočního vidění.“

Nejsložitější orientace v terénu je v prostředí vzrostlé vegetace nebo v lese. Situaci je nespočetné množství a každý druh munice se vyhledává určitým způsobem dle charakteristiky jejího použití.

dny, kdy bylo přes den teplo a slunečno, noci byly naopak velmi chladné.“

Specialista EOR – oči bojové jednotky

„Pokud je specialista EOR nasazen v zahraniční operaci, je součástí patroly. Jestliže na základě získaných znalostí pozorováním zjistí přítomnost nástražného výbušného prostředku, jeho úkolem je informovat velitele, navrhnout bezpečnostní opatření, tedy jaká je hrozba vůči vlastním lidem a okolí, a jak se k nálezu chovat do té doby, než přijede tým EOD,“ doplňuje nadrotmistr Bubeník. „Musí zpracovat hlášení o prvotní identifikaci a určení místa nálezu. Tyto informace mohou napomoci EOD specialistům, kteří na místě budou řešit danou hrozbu.“

Prvním úkolem specialisty je zajistit bezpečnost svou a své jednotky. Musí prohlednout prostor kolem sebe. „V případě nálezu hrozby se z bezpečné vzdálenosti a za pomoci optických prostředků snaží nalezenou munici identifikovat. Dále musí zjistit, zda se jedná o municí jedinou, nebo se nachází v prostoru další hrozby,“ popisuje konkrétní scénář nadrotmistr Bubeník. „V prvé řadě musí zjistit, zda není bezprostředně ohrožen on sám a následně jeho jednotka, pak pracuje s veškerými dostupnými prostředky, jako je například detektor kovu. Ten je používán k ohledání místa, kde se nachází sám specialista EOR, následuje pečlivý vizuální průzkum okolí, zda není narušena půda nebo se zde nevyskytují jiné anomálie. Pokud jsou kolem stromy, je nutné prověřit i jejich koruny, zkrátka je třeba prověřit veškeré možné prostory výskytu hrozby a na základě toho pak reaguje na dané nebezpečí.“

Z boku, nikdy shora

„Nacházíme se na pracovišti, kde se účastníci kurzu učí pracovat s detektory kovů, učí se je ovládat, a s jejich pomocí pak určí možnou přítomnost hrozby,“ informuje rtm. Martin Peterka z roty EOD 151. žpr. „Tady v terénu musí prokázat znalosti, které získali v teoretické části. Snažíme se jim vštípit pravidlo 1+1+1, díky kterému vyhodnotí nalezené indicie a napomůže jim to odhalit, s čím mají tu čest. Podle toho postupují dále. Musí pracovat pomalu a s vědomím nejhoršího možného scénáře, například že se může jednat o tlakový spínač. Proto se musí při odkrytí zeminy pracovat z boku a nikdy shora, čímž by se zařízení mohlo iniciovat. Ve chvíli, kdy odhrne zeminu a vidí drát nebo něco, co do země nepatří, již zmíněné indicie mu prozradí, že našel možnou hrozbu, tedy spínač nástražného výbušného systému, místo označí, odchází a přivolá specialisty EOD.“

„Z tohoto kurzu si odnáším jednoznačně obrovské množství informací ohledně druhů munice, jejich kategorií, které jsme se učili přímo v terénu rozpoznávat, a musím

říct, že i ta první část, i když byla jen teoretická, tak stála opravdu za to. Jsem rád, že jsem tímto kurzem úspěšně prošel, protože při nasazení v zahraničí se mi tyto znalosti budou hodit,“ říká příslušník 601. skupiny speciálních sil, jeden z účastníků kurzu.

Z absolventů instruktoři

Po závěrečných zkouškách často úspěšní absolventi kurzu projeví zájem pokračovat v této specializaci dál. „S některými z nich pak spolupracujeme jako s pomocnými instruktory v dalších běžích kurzu,“ dodává kapitán Braun. „Znovu absolvují kurz, ale žádné zkoušky již neskládají, jen si oživí tematiku a pomáhají s jednotlivými praktickými scénáři. Postupně si tak opakují, co už zažili, avšak nepůsobí u nich stresový faktor, jako u účastníků kurzu. Sdílejí své zkušenosti ze zahraničních nasazení s kurzisty, odhalují jejich chyby a nedostatky a pomáhají jim tím v pochopení problematiky EOR.“

Třetina účastníků obvykle nedokončí

Kurz pyrotechnického průzkumu EOR probíhá na Polygonu C-IED (Counter-Improved Explosive Device – prevence proti improvizovaným výbušným prostředkům) v posádce Bechyně pravidelně už od roku 2008. „Organizujeme ho dvakrát ročně a je určen jako vstupní brána pro budoucí EOD specialisty a dále pro jednotky připravující se k nasazení v zahraniční operaci,“ konstatuje kapitán Robert Braun. „Výcvik v tomto kurzu není jednoduchý, svědčí o tom i fakt, že z původního počtu jedenatřicet vojáků jej úspěšně dokončilo osmnáct,“ říká kapitán Robert Braun, velitel kurzu EOR z Centra technické a informační podpory EOD (CTIP EOD) 15. ženijního pluku. „Je to vcelku běžné číslo, vždy tak třetina posluchačů během kurzu nezvládne kritéria a postupové zkoušky. Není ovšem neobvyklé, že se vojáci, kteří v kurzu neuspěli, přihlásí na další běh, a tam už jsou často úspěšní.“

Perfektní příprava eliminuje ohrožení

Instruktoři, kteří působili v tomto kurzu, mají za sebou zpravidla jedno či dvě nasazení v zahraničních operacích. Po návratu kurz EOR velmi chválili, protože spojil teorii i praxi a díky němu byli na svoji práci v rámci bojové jednotky perfektně připraveni.

„Bezpečnost našich lidí v zahraničních operacích je hlavním cílem nejen specialistů EOR. Pokud znalosti, které v našem kurzu získávají, přispějí k tomu, že se všichni vrátí v pořádku a zdraví domů, má tento kurz smysl,“ dodává závěrem kapitán Robert Braun.

Rozsáhlé cvičení prověřilo schopnosti armády reagovat na mimořádné situace

Mobilizace 2017

Země je v ohrožení, musí se provést mimořádná opatření. Jsou aktivovány jednotlivé armádní složky, civilní společnosti vyčleňují část svého vozového parku pro potřeby obrany státu a zajištění logistických potřeb. Příslušníci 73. tankového praporu po boku 71. mechanizovaného praporu vyjždí proti nepříteli. Podporou jim jsou příslušníci aktivní zálohy, kteří tvoří nedílnou součást obrany státu.

Cvičení, které se uskutečnilo ve dnech 3. – 12. dubna 2017, začalo vyhlášením bojového poplachu. Před kasárenami bylo zřízeno kontrolně propouštěcí místo obehnané žiletkovým drátem, určená jednotka s bojovými vozidly pěchoty BVP-2 zaujala opevněná palebná postavení. K propouštěcímu místu se postupně dostávají povolání příslušníci aktivní zálohy. Eskorta je doprovází k dalšímu stanovišti, kde jsou podrobeni bezpečnostní kontrole. Mezitím přijíždí civilní vozidlo určené k převzetí armádou. Řidič vystupuje, a zatímco jeden ze strážných kontroluje potřebné dokumenty, další dva pomocí zrcátek vozidlo podrobují pečlivé prohlídce. Do kasáren zkrátka nikdo nesmí pronést ani provézt žádný zakázaný materiál.

Za přítomnosti generálů

Armádní generál Josef Bečvář, společně s velitelem Pozemních sil generálmajorem Štefanem Kaletou a dalšími hosty a řidiči cvičení, byl přítomen cvičení, které je v našich podmínkách unikátní a poslední tohoto druhu a zejména rozsahu se odehrálo před řadou let. „V loňském roce jsme obdobnou činnost nacvičovali pouze na administrativní úrovni, bez přijetí aktivní zálohy. Toto cvičení je nové tím, že po dlouhé době procvičujeme reálné přijetí osob a věcných prostředků,“ odpověděl armádní generál Bečvář na otázku médií, v čem je toto cvičení výjimečné. Delegace postupně prochází přijímacím střediskem osob a pracovištěm skupiny kontroly doplňování, kde probíhají vstupní zdravotní prohlídky a personální agenda. Následuje přesun

do vstrojovacího střediska, do nějž povolání vstupují v civilním oblečení a ven vycházejí kompletně ustrojeni v maskáčích. Jedním z posledních míst, které si generál prohlédl, bylo přijímací středisko techniky, kde právě probíhala technická prohlídka civilního nákladního automobilu.

Přítomna většina záložníků

Na cvičení se nakonec dostavilo 34 příslušníků aktivní zálohy praporu, tedy naprostá většina z aktuálních 40 obsazených míst. Zatímco pro prapor a brigádu je cvičení specifické v prověření postupů a činností velmi dlouho neprocvičovaných, pro příslušníky aktivní zálohy je nové tím, že nebudou cvičit jako samostatná jednotka AZ. „Povolání a přijetí záloh je pouze úvodní fáze cvičení, které bude pokračovat základním a odborným stmelením, kdy jednotliví příslušníci aktivní zálohy budou zařazeni k profesionálním jednotkám praporu, se kterými absolují výcvik,“ přiblížil další etapu cvičení velitel 73. tankového praporu podplukovník Ján Kerdík. Jeho slova potvrdil ukázkový den, při kterém již byla součinnost tankistů a záložníků zcela stmelená a jen těžko šlo poznat, že jde o příslušníky aktivní zálohy a ne profesionální, ostřílené tankisty.

Jak zní koncepce

Koncepce mobilizace nepostihuje pouze provedení mobilizace, tedy způsob hromadného doplnění vojenských útvarů, vojenských zařízení a vojenských záchranných útvarů (dále jen „útvary“) osobami, vojenským materiálem a majetkem. Popisuje také způsob doplnění

ozbrojených sil České republiky (OS ČR), velikost mobilizačních příprav v míru a navrhuje nezbytný proces přípravy pro převedení OS ČR z mírové do válečné organizační struktury včetně využití mimořádných opatření v rámci ČR před vyhlášením stavu ohrožení státu (dále jen „mimořádná opatření“) a předběžných opatření v resortu MO. Účinný systém zajišťování obrany ČR je vytvářen kombinací politických opatření nejvyšší úrovně řízení státu (legislativy i exekutivy), výstavby Armády České republiky (AČR), opatření operační přípravy státního území, opatření Národního systému reakce na krizi pro potřeby řízení obrany státu, výběrovým doplněním OS ČR, mobilizací OS ČR (dále jen „mobilizace“) a dalšími opatřeními. Tento systém je úzce vzájemně resortně i meziresortně provázán, jednotlivé prvky systému vytvářejí základní předpoklady rozvoje dalších prvků a jsou na sobě závislé. V souladu se závazky a politicko-vojenskými ambicemi ČR je výstavba mírové organizační struktury OS ČR prováděna s cílem maximálního využití jejich schopností a specializace v rámci systému kolektivní obrany členských států NATO včetně účasti OS ČR v operacích společné obrany NATO vysoké intenzity podle

A fakta

Vojenská mobilizace

- Mobilizaci či mimořádné odvody na návrh vlády nařizuje prezident.
- Má tři stupně bojové připravenosti – mírový stav, ohrožení státu a válečný stav.
- V míru se armáda spoléhá jen na profesionální vojáky a přibírá pouze dobrovolníky a členy aktivní zálohy. Ve skladech má mít připravenou výzbroj a výstroj pro další tisíce vojáků pro případ mobilizace.
- Ta by mohla být vyhlášena v případě ohrožení státu. Upraven může být v tomto případě státní rozpočet tak, aby Česká republika mohla významně posílit armádu.
- Při ohrožení začíná platit povinné odvody bojeschopných mužů. Proti „odvedení či neodvedení“ se ale bude možné odvolat. Mezi povolanými armáda bude vybírat na pozice, které bude potřebovat obsadit.
- Při válečném stavu přejde země na takzvaný krizový rozpočet a bude vyhlášena všeobecná mobilizace a povinné odvody. Podle situace pak mohou být do zbraní povoláni další vojáci ze zálohy a mohou vzniknout zcela nové jednotky.

článku 5 Severoatlantické smlouvy nebo v obdobných operacích Evropské unie.

Silné a slabé stránky

Hlavní silnou stránkou systému doplnění a mobilizace OS ČR je naplnění principu odložené potřeby a odložení nákladů na mobilizaci do budoucnosti, až tato potřeba nastane. Systém tak umožňuje minimalizovat čerpání značných finančních prostředků na mobilizační přípravu v míru (potřebné struktury, skladování a udržování zásob, příprava osob atd.) a převést jejich čerpání až do období, kdy skutečná potřeba nastane, ale s rizikem, že na obnovení této schopnosti budou náklady nepochybně vyšší. Slabou stránkou je, že systém je závislý na schopnosti státu včas identifikovat hrozbu, respektive narůstající riziko vojenského ohrožení a včas se rozhodnout, jaká nutná opatření přijmout, což je základním předpokladem a podmínkou úspěšného doplnění OS ČR. Zásadním nedostatkem je chybějící právní úprava celé škály nezbytných opatření, o nichž by bylo vládou rozhodnuto a která by byla realizována v míru v dostatečném předstihu před případným vyhlášením stavu ohrožení státu. Vzhledem k profesionálnímu charakteru OS ČR postupně dochází k oslabování principu občanské odpovědnosti za obranu ČR a tvorba zálohy je minimalizována.

Text a foto: Michal Voska

Zaujalo nás v poslední době

V prostorech VeV-VA Vyškov proběhlo resortní odborné zaměstnání k problematice Knihy provozu pozemní techniky, v rámci kterého byli zúčastnění seznámeni s aktuálním stavem a samotným procesem jejího zavedení do užívání v rámci resortu MO, kde nahradí doposud používaný Příkaz k použití techniky.

Do kurzu základní přípravy u Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově nastoupilo více než šest stovek nových rekrutů AČR k vykonání tříměsíčního základního výcviku. Společně s nimi se zde bude také připravovat na šedesát nových příslušníků aktivní zálohy OS ČR. Mezi nimi jsou například programátor robotů, mechanik či vedoucí mobilního týmu v jaderné elektrárně Temelín.

Pětičlenný tým studentů Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové již podruhé zvítězil v soutěži Medik roku, jejíž v pořadí třetí ročník se o uplynulém víkendu uskutečnil v Nemocnici Tábor. Soutěže se zúčastnily téměř dvě desítky družstev, složených ze studentů čtvrtých až šestých ročníků lékařských fakult z České republiky a Slovenska.

U 25. protiletadlového raketového pluku ve Strakoněch se konal speciální zdravotnický výcvik CLS (Combat Life Saver). Ačkoliv podobné kurzy organizuje zdejší výukové centrum několikrát do roka, tento výcvik byl něčím výjimečný. Účastnili se jej totiž vojáci ze Slovenska a příslušníci speciální pořádkové jednotky Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy.

V areálu Posádkového velitelství Praha v Čínské ulici v Praze 6 se uskutečnil slavnostní nástup příslušníků útvaru u příležitosti 13. výročí jeho založení. Ceremoniálu se zúčastnil první zástupce náčelníka Generálního štábu AČR generálporučík Jiří Baloun, ředitel Kabinetu ministra obrany ČR Hynek Novák, představitelé Policie ČR, Hasičského záchranného sboru, městských částí hlavního města Praha a další hosté.

Náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Josef Bečvář zavítal do Uherského Brodu na návštěvu České zbrojovky. Přímo na místě se seznámil se současnou produkcí tohoto nejvýznamnějšího českého výrobce ručních střelných zbraní, který dodává své výrobky nejen do Armády České republiky, ale úspěšně vyvážá na civilní trhy a pro ozbrojené složky do řady dalších zemí na světě.

S cílem zdokonalit své taktické postupy v oblasti odsunu raněných a přizpůsobit je podmínkám mise EUTM – MALI proběhl v jednotce 9. úkolového uskupení nácvik s jihoafrickou leteckou společností STARLITE, která zodpovídá za transport raněných příslušníků mise.

Krajské vojenské velitelství Ostrava si tradičně připomnělo u Památníku osvobození za obcí Sudice historické momenty, které vedly k osvobození naší vlasti. Uplynulo 72 let od překročení hranic Československa 1. československou samostatnou tankovou brigádou, která vedla rozhodující útok ukrajinské fronty na Opavu a Ostravu.

Ve Slavnostní síni Národního památníku v Praze na Vítkově se uskutečnil nástup příslušníků AČR po návratu ze zahraničních operací. Slavnostní akce se zúčastnila celá řada významných hostů, mimo jiné náměstek pro řízení sekce průmyslové spolupráce a řízení organizací MO Tomáš Kuchta a náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Josef Bečvář.

V ruské Samaře se konalo XV. zasedání Česko-ruské společné mezivládní komise pro válečné hroby. Českou část komise vedla náměstkyně pro řízení Sekce právní Ministerstva obrany ČR Alena Netolická. Jejím protějškem na ruské straně byl náčelník Správy pro zachování památek padlých Ministerstva obrany Ruské federace Vladimír Popov.

V Rožnově pod Radhoštěm se uskutečnilo další z tradičních příhraničních setkání náčelníků Generálních štábů Armády České republiky a Ozbrojených sil Slovenské republiky. Při této příležitosti delegace vedené za českou stranu armádním generálem Josefem Bečvářem a za slovenskou stranu generálem Milanem Maximem diskutovaly témata vzájemné spolupráce a dalšího směřování a úkolů ozbrojených sil obou zemí.

Jednotné přijímací zkoušky si letos poprvé vyzkoušeli zájemci o studium také na Vojenské střední škole a Vyšší odborné škole v Moravské Třebové. Celkem se na všechny obory přihlásilo 452 uchazečů, ke studiu však může být přijata jen necelá třetina.

Originálním způsobem byla v Regionálním muzeu v Chrudimi zahájena výstava „Pod vrchlikem aneb 70 let výsadkového vojska v Československu“. Výstava mapuje historii našich výsadkových jednotek od jejího vzniku až do dnešních dnů, současně však také dává nahlédnout do každodenního života příslušníků těchto elitních jednotek.

Na výcvikové základně v Koulikouře se uskutečnil závod čtyřlenných týmů ve „vojenském crossfitu“. Jednalo se vůbec o první závod tohoto charakteru organizovaný v rámci mise EUTM – MALI. Své zastoupení na soutěži měla i česká jednotka 9. úkolového uskupení AČR EUTM MALI a nevedla si vůbec špatně.

Rozhovor nejen o náročné přípravě vojáků

Do misí připravení

Plukovník Vojtěch Prýgl, velitel Odboru přípravy do zahraničních operací a speciální přípravy Velitelství výcviku – Vojská akademie ve Vyškově je na své pozici již dva roky. Za tu dobu musel on i celý tým výcviku přizpůsobit koncepci tak, aby byla reflektována aktuální bezpečnostní situace ve světě i s ohledem na nejnovější moderní bojové a průzkumné prostředky.

Jak hodnotíte úroveň přípravy do zahraničních operací?

Rozhodně nemohu tvrdit, že bych před dvěma lety vstoupil do něčeho nového. Můj předchůdce pan plk. gšt. v. z Karel KLÍNOVSKÝ vykonal obrovský kus práce a přípravu jednotek do zahraničních operací řídil na základě poznatků a vývoje situace v prostorech nasazení. Rovněž bývalý náčelník Centra přípravy do zahraničních operací řídil tuto přípravu na vysoké úrovni. Bývalý velitel VeV-VA brigádní generál Ján KOŽIAK charakterizoval systém přípravy do zahraničních operací jako „dobře

zaběhnutý motor, který je potřeba jen udržovat a mazat“. Nicméně stále je co zlepšovat. Příprava jednotlivců a jednotek do zahraničních operací je hlavním a stěžejním úkolem všech podílejících se součástí AČR. Vysíláním jednotek do zahraničních operací deklarujeme naši připravenost dostát závazkům vyplývajících z našeho členství v Alianci. Nasazení v zahraničních operacích a plnění úkolů v operačních prostorech je činnost, kde jsou více než jinde ohroženy životy vojáků. Proto nelze dopustit rutinní plnění úkolů, či nedodržování drílů a postupů, které sice nejsou všemocné, ale jejich

přísné nacvičení pomáhá velitelům a samotným příslušníkům jednotek se v krizových situacích co možná nejrychleji rozhodnout a problém vyřešit.

Jak je výcvik koncipován?

Koncepce přípravy jednotlivých částí výcviku vychází ze zkušenosti jednotek, které již byly v operačních prostorech nasazeny a z výkonu odborných stáží, kde se zaměřujeme na získávání poznatků z vývoje situace, změn činnosti protivníka, postoje civilního obyvatelstva a součinnosti se spojeneckými jednotkami. Velitelé jednotek jsou vojáci, kteří již mají zkušenosti z předchozích zahraničních operací a již samotný výcvik v mírových posádkách podmiňují tomu, co je může při plnění úkolů potkat. Je potřeba si uvědomit, že samotná příprava před nasazením trvá devět měsíců a je rozdělena do fází spojených s výstavbou jednotky, individuální a společnou přípravou. Naším společným cílem je tuto přípravu zlepšovat. Určitě nás čeká úzká spolupráce se Společným operačním centrem, veliteli PozS a VzS již v samotné fázi plánování jednotlivých fází příprav a zabezpečení odborných kurzů. Díky ZV VeV-VA se rozvíjí základní databáze zkušeností z jednotlivých dílčích incidentů, kterým nasazené jednotky čelily v operačních prostorech a tyto se musí zásadním způsobem promítnout do přípravy před samotným nasazením.

Co je klíčové pro bezvadné zvládnutí přípravy?

Stejně jako se vyvíjí situace v prostorech nasazení, musí se rozvíjet samotná příprava. Obecně mohu říci, ano, se systémem přípravy jednotek do zahraničních operací jsem v zásadě spokojen, nicméně přípravu samotnou musíme rozvíjet na základě všech dostupných poznatků a zkušeností. K tomu je zapotřebí profesionální tým lidí, který je schopen se na plánování, realizaci a provedení samotného výcviku podílet. Již jsem zmínil zkušenosti vojáků, kteří se připravují k vyslání do zahraničních operací. Ale za vysoce důležité považuji dosáhnout vysoce profesionálního přístupu týmu příslušníků Centra přípravy do zahraničních operací. Jejich schopnosti připravit jednotlivé etapy výcviku musí být na vysoké úrovni. Na nich především záleží, jak budou jednotky připraveny, procvičeny a certifikovány. Ve své práci budu nadále považovat za prioritu rozvíjet schopnosti těchto vojáků v rámci týmové práce. Individuální přístup je cestou do pekel. Stejně jako jednotky AČR i kolektiv Centra přípravy do zahraničních operací prochází vývojem. Vojáci z povolání jsou vysíláni na zahraniční pracoviště, odcházejí k jiným součástem, či jsou v kurzech atd. Na jejich místa přicházejí a budou postupně přicházet noví příslušníci, kteří musí být neustále připravováni k vrcholné týmové práci, a tou je příprava jednotek k operačnímu nasazení.

Situace před lety je jiná, než současný stav, včetně techniky. Jak uzpůsobujete výcvik současným hrozbám?

Každá činnost lidstva prochází vývojem založeným na rozvoji zkušeností, poznatků a techniky. Podíváte-li se kamkoliv, do jakéhokoliv oboru lidské činnosti, vše je spojeno s vývojem. Situace kolem nás nejlépe dokládá, že vše je jiné, než bylo před lety. Nejenom že se postupem času začala měnit povaha jednotlivých konfliktů, kdy jsme čelili a čelíme guerilovým způsobům vedení boje, přes asymetrické konflikty až k hybridním válkám. Určitě se dá očekávat, že jednak používání, chcete-li zneužívání moderních technologií, ovlivňuje a bude ovlivňovat bezpečnostní prostředí. V minulosti jsme hovořili o informačních válkách, dnes už hoříme o kybernetických formách vedení útoku atd. Tyto technologie budou jednou rozšířeny i v dnes známých krizových oblastech mezi lokální obyvatelstvo. Vývoj nelze zastavit. Stejná situace je i v oblasti technického rozvoje. Tuto oblast nejdě oddělit od informačních technologií, protože každá lidská činnost je někde rychleji a někde pomaleji spojena s aplikací technologií a techniky samotné pro usnadnění a zefektivnění lidské práce. Nejlépe tento trend charakterizoval můj učitel spojovací přípravy na Vysoké vojenské škole ve Vyškově, který říkal, že vše v lidské činnosti, uplatňování technologií a technického pokroku se řídí heslem „člověče vyhybej se práci“. Pokud se nad tímto citátem zamyslíme a promítneme si, co vše denně používáme a jak žili naši prarodiče, pak musíme uznat, že je pravdivý. Stejný vývoj bude uplatňován i v krizových oblastech. Bojovníci se budou snažit o více efektivní vedení útoku, budou používat vše dostupné. Stejně jako my se učíme ze zkušeností, tak i povstalcí budou používat a aplikovat technologie, technické prostředky, důvtip a inovaci. Jako příklad stačí uvést jen vývoj v oblasti nástrah, se kterými jsme se v průběhu konfliktů setkali. K jejich odpalování byly před lety používány velice primitivní systémy a vývoj pokračoval přes mobilní telefony a pokračovat jistě bude i dál.

Jakým směrem se domníváte, že se budoucí konflikty budou ubírat?

Já osobně se domnívám, že se podstatně změní příčiny jednotlivých konfliktů. Na jedné straně dnes čelíme migrační krizi ve všech formách, které si dokážeme představit. Řešíme střety etnik, kultur a náboženství i přístupu k životu v krizových oblastech. Tato situace není záležitostí jen několika posledních roků. Již v době mého nasazení v Kosovu v roce 2002 jsem na toto téma mluvil s kolegou od francouzských výsadkových jednotek, který mne na tuto situaci upozorňoval a uváděl příklady z Francie samotné. Kam až situace pokročila, to můžeme sledovat ve zprávách uváděných ve sdělovacích prostředcích. Vědci se dnes vážně

zabývají myšlenkou, že s růstem populace na Zemi, nás bude provázet nedostatek zdrojů výživy (potravin) a především pitné vody. Může se nám zdát, že jde o malicherné záležitosti, ale představte si, že hlad a nedostatek zdrojů pitné vody nejprve ohrozí nejvíce zalidněné oblasti, jako je například Afrika. Já sám si nedokážu představit, jaká reakce takto ohrožené populace může nastat. Další příčinou negativního vývoje bezpečnostních hrozeb je ekonomická situace a s tím spojená životní úroveň obyvatel v různých částech světa. Uvědomíte-li si, jak dlouho trvalo obyvatelstvu „starého“ kontinentu – Evropy, než pochopili, že jen vlastní snaha, vzdělávání a zvyšování kvalifikace vede k lepšímu zítřku.

Jak zásadní roli hraje ekonomická stránka a vzdělání v současném světě s ohledem na bezpečnostní hrozby?

Obyvatelé přelidněných oblastí světa a současných krizových oblastí jsou často negratovní, nebo plogratovní bez svobodného přístupu k informacím. Často ztratili víru v lepší budoucnost ve vlastní zemi, migrují do ekonomicky vyspělých zemí plni očekávání. Nakonec zjišťují, že jejich schopnost

integrace je zásadně spojena se změnou kultury života, znalostí cizího jazyka a schopnosti uplatnění se na kvalifikované náročných pracovních pozicích spojenou se schopností se aktivně a v pravidelném pracovním rytmu zapojit do společnosti. Tyto skutečnosti přinášejí pro migranty beznaděj, zoufalství a frustraci, která vyústí v to, čeho jsme v posledních letech svědky. Tím nikoho neobhajují, jen se snažím poukázat na to, že cesta k rozvoji vede přes vzdělání a uplatňování lidského pokroku ve všech koutech světa, tak aby přinášela profit pro lokální obyvatelstvo. Vojáci mohou v rámci operací napomoci zklidnění situace a k eliminaci hrozeb. Nejsou však všemocní. V každé krizové oblasti pak musí být vybudovány schopné systémy vlády a bezpečnosti, které se musí připravit na to, že jednou ponosou zodpovědnost za stav a vývoj ve vlastní zemi. Příprava jednotek k nasazení do krizových oblastí se tak bude vyvíjet na základě aktuálních bezpečnostních hrozeb, používání a rozšiřování nových technologií a techniky.

Text: Michal Voska,
foto: VeV-VA Vyškov

Komplexní výcvik 72. mechanizovaného praporu Přáslavice představoval náročný úkol nejen pro logistiku

Libavex III

Cvičení v Boleticích, jehož námětem byla reakce na silného nepřítele za užití BVP-2, pěchoty, minometů a ručních protitankových granátů, bylo zajímavé zejména i s ohledem na jeho rozsah. Do terénu vyrazila celá škála techniky, včetně bojových vozidel pěchoty, nákladních vozů Tatra, terénních vozů UAZ či samohybných minometů PRAM. I proto byla pro nováčky i zkušené vojáky náročná logistika, jelikož většinu techniky bylo nutné přepravit po železnici.

Na Boleticích je sychravé ráno, po obloze se zpočátku valí olovnaté šedivé mraky, ale už jen potůčky vody stékající po polních cestách připomínají dva dny staré deště. S každou hodinou se obloha zjasňuje a oblačnost trhá. V 7:00, při nástupu všech cvičících jednotek, nám poprvé za zády nesměle prosvítanou paprsky jarního slunce. Velitel praporu, podplukovník Miroslav Vybíhal, promlouvá ke všem vojákům. Jen krátce, jen to hlavní a důležité,

jen výzva pro zdar našeho čtrnáctidenního snažení. V neděli večer, po poradě s veliteli jednotek a se štábem praporu, probrali vše důležité, teď už musí každý plnit své úkoly. Velitel roty kapitán Lukáš Tvrďý sleduje svou jednotku při výcviku střelby z ručních zbraní. Na dvou úsecích – cvičení č. 12, zní téma písemné přípravy. Za každým číslem se skrývá konkrétní schéma výcviku. U dvanactky je to střelba z útočné pušky CZ 805 Bren a pistole CZ 75 na několik sad terčů,

mezi kterými se cvičící pohybuje bedlivě sledován řídicím na úseku. Odněkud z dálky je slyšet tlumené exploze. Tam někde za kopcem 3. mechanizovaná rota hází ruční granáty, nebo jsou to zvuky ostrého trhání u velitelské roty?

Štáb nezahálí

Ovšem zpět na hlavní místo velení, mozkové centrum celého cvičení. Štáb praporu rozhodně nezahálí. Mimo koordinaci cvičících jednotek provádí plánování operace. Příslušníci jednotlivých skupin se sklání nad mapami, nebo pracují u počítačů. První večer po zahájení cvičení, stejně jako po každém dni, následuje společná porada velitelů. Krátké shrnutí dosažených cílů a upřesnění úkolů na následující den. Následující den je velmi chladný, leč dopoledne už slunce šlape na plné obrátky, tak jako výcvik 1. a 3. mechanizované roty.

V plánu mají výcvik bojových drílů – bojové sesednutí z vozidla a zteč objektu. Nadrotmistr Pavel Koppa nasedá do UAZu a vyráží „neplánovaně“ na kontrolu výcviku. Při přiblížení se prostoru součinnostní střelnice Třebovice je vidět ve vysoké trávě silueta BVP – „dvojky“. Kontrola následuje u dalšího vozidla, jeho osádka dostává rázný povel, přeruší krátkou chvilku klidu a v mžiku mizí v útrobách. U sousední mašiny se náhle rozlétnou zadní dveře roje a z nich, jako hejno sršňů, vyskakují jeden za druhým vojáci, kryjí se, rozvinují a postupují před vozidlo, hlasité povely se opakují jako kánon. Právě dokončili jeden z drílů a probíhá vyhodnocení. Nadrotmistr

A fakta

72. mechanizovaný prapor
Dne 1. 10. 1994 se rozdělil 33. tankový pluk na 73. mechanizovaný prapor a 74. výcvikové středisko, které bylo v roce 1998 reorganizováno na 74. mechanizovaný prapor. V roce 2000 byl tento prapor přechíslován na 72. mechanizovaný prapor, jenž je vševojskový mechanizovaný prapor a je útvarem 7. mechanizované brigády se stálou organizací. Je určen k vedení pozemní bojové činnosti palbou a pohybem v sestavě mechanizované brigády. Vyznačuje se velkou palebnou silou, manévrovostí a odolností. Může se rychle přesunovat do stanovených prostorů, bránit zaujaté čáry a prostory a vést vysoce odolnou, pružnou a aktivní obranu i rozhodný útok. Jeho bojová činnost se uskutečňuje v nepřetržité součinnosti s ostatními silami a prostředky brigády, jednotek taktického a vrtníkového letectva.

Pavel Koppa si bere slovo, vytýká chyby, poslouchá reakce, cíl není kritizovat, ale poradit.

Samohybný minomet PRAM

Na takto rozsáhlém cvičení není čas na odpočinek. Půl hodiny na oběd a už se opět sedí na Tatře spolu s příslušníky štábu a 2. mechanizované roty na střelnici bojových vozidel Jablonec, kde jsou v plném proudu přípravy na provedení nočních střelb. Rychle se stmívá, i cílový prostor mizí ve tmě, na přilbách vojáků se rozsvěcují tlumená modrá světla. Do tmy se ozývají výstřely a prostor protínají červené úsečky stopovek. Terče při zásahu vidět lépe než přes den. Vojáci se vrací o půlnoci na ubikace, každý se už vidí ve spacáku, ale ještě zbývá vyčistit zbraně. Ráno není čas, začíná se brzo. Ihned po ranní hygieně se přesouváme na dráhu, kde stojí vozidla PRAM (samohybný minomet) nezvykle čelem do zabezpečeného prostoru. V plánu jsou denní i noční střelby z lafetovaných zbraní, tedy konkrétně z NSV (rusky: НСВ Никитина-Соколова-Волкова) v ráži 12,7 milimetrů. Nadporučík Rudolf Panák řídí průběh střelby a zapisuje výsledky. Z vysoké řídicí věže má přehled nad celým prostorem střelnice. Prakticky všechny jednotky jsou na výcviku ve vzdálených prostorech a tak se není co divit, že jídelna je téměř prázdná.

Bez kuchařů to nejde

V kontrastu s kuchyní, láká k ní cinkání nádobí. Okénkem lze vypořadovat čilý ruch uvnitř. Několik kuchařů a jejich pomocníků pod vedením rotmistryně Moniky

Solaříkové v nekonečném cyklu připravují jídlo pro desítky vojáků. Zabezpečení je taková malá válka a je třeba poznamenat, že se neválcí pouze na bojišti, ale i v kuchyních a zásobovacích zařízeních. Každý přikládá ruku k dílu a každý zde má svoji nezastupitelnou úlohu. A není to jen strava, ale například stavění a úprava cest, zabezpečení střezení, stabilní spojení a fungování počítačové sítě, opravy techniky, rozvoz materiálu, celá řada dalších drobných simultánních úkolů, bez kterých by se nic z toho, co cvičí bojové jednotky, nedalo efektivně uskutečnit.

Hodnocení velitele

„Střelnice SST Třebovice nám poskytuje vynikající prostor ke kontrole sladění, taktéž i prostor pro bojové střelby 3. mechanizované roty. Vojáky mohu pochválit, jelikož jen díky jejich připravenosti a profesionalitě proběhlo vše dle plánů a bez komplikací, a to i přes značné množství nováčků, pro které bylo seznámení s bojovým vozidlem novou zkušeností. V druhé polovině nepřetržitého výcviku jsme se zaměřili na kontrolní cvičení a kontrolu sladění družstev, která vyvrcholila bojovými ostrými střelbami 2. a 3. mechanizované roty praporu. Útvar byl vyveden v takovém rozsahu po delší době, přičemž výcvik probíhal v neznámém terénu a za ztížených klimatických podmínek, což pro nás bylo jednoznačně přínosem,“ uvedl podplukovník Miroslav Vybíhal, velitel 72. mechanizovaného praporu.

Text: Michal Voska, Karel Hausmajer, foto: Michal Voska

Vojenští policisté absolvovali zdokonalovací výcvik ve výcvikovém táboře v Jincích

Vojenští policisté zdokonalují výcvik

Zvládnutí teorie ve střelecké přípravě, ostré cvičení střelb, zadržení pachatele i služební zákroky. To jsou některé druhy výcviků, kterými prošli vojenští policisté z oddělení ochrany objektů resortu obrany v rámci zdokonalovacího intenzivního výcviku ve výcvikovém táboře v Jincích. V pěti týdnech tu prošlo výcvikem přes 130 vojenských policistů.

prostředcích využívaných v České republice i v zahraničních operacích. „Jedná se o druhy rentgenů, kamerové systémy, detekční rámy a další podobná zařízení,“ vysvětluje major Raděj. „V neposlední řadě se účastníci výcviku učí řešit modelové krizové situace v případě narušení chráněných objektů.“

Výcvik při řešení krizových situací

Modelové scénáře jsou pro příslušníky Vojenské policie připraveny tak, aby při dodržení všech zákonných postupů řešili krizové situace v případě narušení chráněných objektů. „Tento intenzivní výcvik absolvují především vojenští policisté, kteří slouží na základních pozicích,“ připomíná náčelník Vojenské policie brigádní generál Pavel Kříž. „Výcvik určitě přispěje k jejich zdokonalení v mnoha činnostech, které musí umět v rámci svých povinností zvládnout.“

Neletálními prostředky zvládají dav

Součástí výzbroje vojenských policistů jsou například i neletální prostředky, které slouží především ke zvládnutí davu, ale i například i k označení zájmové osoby. „Tímto prostředkem můžeme například na dálku označit osobu, která v davu organizuje nepokoje, a to pomocí barevných kuliček, a takto označenou osobu pak můžeme

od davu oddělit a zadržet,“ vysvětluje použití neletálního prostředku major Tomáš Gubáš. „Tyto prostředky ale můžeme použít i pro svoji nutnou ochranu, nebo pro případnou eliminaci pachatele,“ doplňuje major Gubáš.

Ministr obrany si vyzkoušel přesnou mušku

„Vojenskou policii vnímám každý den velmi zblízka, ať už se jedná o ochrannou službu, která je se mnou téměř stále, ale samozřejmě se velmi často setkávám právě s těmito příslušníky z oddělení ochrany objektů,“ konstatuje ministr obrany Martin Stropnický a přiznává, že když mu podává hlášení vojenská policistka při jeho ranním příchodu na ministerstvo, má hned hezcí den.

Martin Stropnický si nenechal ujít ostré střelby vojenských policistů, pozorně přihlížel situaci se zadržením pachatele, a vyzkoušel si i přesnou mušku na paintballové střelnici.

„Velmi mě také těší, že v současné době Vojenská policie posílila svoji kompetenci a pravomoc při vyšetřování různých případů, ale zároveň musím velmi ocenit, a sám jsem se o tom tady v Jincích přesvědčil, že dochází i k zintenzivnění jejich výcviku a na základě toho jsou profesionálně připraveni pro nasazení nejen u nás doma, ale i v zahraničních misích,“ dodal ministr obrany.

Text a foto: Jana Deckerová

Civilní zaměstnanci NATO jsou připraveni i pro možné krizové situace

Kurz přežití

Instruktoři Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově připravují civilní personál NATO, jenž bude působit v rizikových oblastech. Ve speciálním kurzu je kladen důraz na zvládnutí potenciálně nebezpečných situací, ale i možných živelných pohrom. Absolventi kurzu jsou tak připraveni čelit hrozbám a dokázat mj. poskytnout první pomoc sobě i svým kolegům.

Od začátku kurzu před téměř deseti lety bylo vycvičeno již několik set pracovníků Severoatlantické aliance. Kurz je všeobecný, to znamená, že není konkrétně zaměřen na nějakou lokaci jako třeba Afghánistán. To, co se ve Vyškově učí, má všeobecnou platnost a může být použito v jakékoliv krizové situaci, i takové, která není vyloženě zapříčiněna lidským faktorem. Může to být v případě různých živelných katastrof, jako jsou zemětřesení, požár či sesuv půdy. Účastníci si odnáší cenné dovednosti, jež jim zaručí zvládnutí života ohrožujících situací, kterým mohou být vystaveni. Především se připravují na ohrožení v podobě léček nelegálních checkpointů, nástražných zařízení či přepadů. Cílem je dostat se z potenciálně nebezpečných situací se ctí, to znamená se zachráněným životem svým a životy svých kolegů.

Teorie a praxe

Vše, co se absolventi naučí v učebnách, je třeba zúročit i v praxi. Týmy plní náročné úkoly, během nichž jsou prověřeny jejich schopnosti při pečlivě zinscenovaných scénářích reálných situací. Nechybí střelba, exploze a dým, ale též ani psychologický tlak, stres a strach. Jeden z mnoha scénářů

rozdělí týmy za účelem efektivního pokrytí možných situací, které je v jejich práci mohou potkat. První tým (červený) vjede vozem na minu, poškození znemožní další cestu. Při výbuchu dojde k poranění jednoho z vojáků na noze, který je tak vyřazen z boje. Za pomoci krycí palby spolubojovníků je účastník kurzu odnesen do bezpečí, kde mu je poskytnuta první pomoc. Na ránu je dán tlakový obvaz a noha je zafixována. Profesionálně, odborně a především rychle.

Důležité je i právo

Druhý tým (modrý) se při pěším přesunu vyhýbá minovým polím a narazí na kontrolní stanoviště, kterým potřebuje projít.

A fakta

Kurz přežití pro civilní zaměstnance NATO vznikl v roce 2007 na základě žádosti Mezinárodního štábu velitelství NATO o národní podporu v oblasti přípravy mezinárodního civilního personálu k nasazení v operacích a misích schválených Radou NATO. Účastníci jsou zde týden připravováni ve čtyřech bázích, vždy maximálně po čtyřiceti studentech v jednom kurzu.

Při pohledce je v batohu jednoho z členů nalezena vojenská plynová maska. Velitel stanoviště dává povel a skupina se ocitá v nepříjemné situaci. Musí si lehnout na zem a neodporovat, zatímco jim jsou prohledávána zavazadla. Ocitají se tváří v tvář namířeným zbraním. Fyzická a psychická průprava je důležitá, ale aspekty práce v misích vyžadují komplexnější přípravu. Proto je součástí výuky i mezinárodní humanitární právo ve vztahu k mírovým operacím a misím, dále pak topografie a ženíjná průprava.

Armádní průprava je plus

Od účastníků se očekává i zvládnutí řízení vozidla v náročném terénu, komunikace s médii či obyvateli a pochopitelně také schopnost vyjednávání. Někteří účastníci jsou více zdatní, jiní méně. Je znát, když některý z nich sloužil v armádě. Fyzická a psychická zátěž je enormní, všichni si sáhnou na dno svých sil. Realistické provedení kurzu, tvrdá příprava a profesionální práce lektorů a instruktorů z Vyškova pomáhá civilním zaměstnancům NATO zvládnout jejich práci v misích a připravit je na možné vážné situace, při kterých – na rozdíl od vojáků – nejsou ozbrojeni.

Text: Michal Voska, foto: VeV-VA Vyškov

Vojenská nemocnice Brno a odbor biologické ochrany (OBO) Těchonín nacvičovaly aktivaci týmů při společném cvičení Trauma 2017

Cvičení „Trauma 2017“

V centru Brna dochází k dopravní nehodě. Řidič upadl do bezvědomí a vozidlo naráží do překážky. Spolujezdci jsou vážně zraněni. Záchranáři odváží raněné do Vojenské nemocnice Brno. Při prvotním ošetření lékař u raněného řidiče vysloví podezření na vysoce nakažlivou nemoc.

V tomto případě dostává vše rychlý spád. Traumatým složený z lékařů a zdravotnického personálu zajišťuje u raněných životně důležité funkce. Ústavní hygienik kontaktuje orgán ochrany veřejného zdraví, který zajistí aktivaci dalších účastníků pro zajištění nejen potřebné zdravotní péče, ale i ochrany zdravotnického personálu při takové mimořádné události.

„V momentě, kdy lékař na naší ambulanci vysloví podezření na vysoce nakažlivou nemoc či nákazu u raněného pacienta, nastává jasně daný postup, kterým postupuje kterékoliv zdravotnické zařízení,“ říká major Miroslav Tomašovič, náčelník skupiny krizového řízení Vojenské nemocnice Brno. „Lékaři a personál traumatému mezitím zajišťují u pacienta životně důležité funkce a poskytují mu pomoc.“

Nebezpečný pacient transportován v bioboxu

„V rámci spolupráce s Vojenskou nemocnicí Brno tu proběhly dvě fáze nácviku,“ říká podplukovník Zbyněk Valenta, náčelník oddělení laboratorních činností odboru biologické ochrany Těchonín. „První je reakce při vzniku podezření na vysoce nakažlivou nemoc v rámci ambulance prvního kontaktu, čili nízkoprahového příjmu, kde naše jednotky simulovaly činnost zdravotnické záchrané služby. Ta ve spolupráci se zaměstnanci nemocnice provedla prvotní zajištění pacienta pro jeho transport do určeného zdravotnického zařízení. V tomto případě by transport primárně směřoval do nemocnice Na Bulovce, která je k tomu určená.“

Odbor biologické ochrany Těchonín měl při cvičení v Brně nasazeny vojenské prvky, které jsou vyčleněny ve prospěch sil rychlé reakce NRF 2017. V rámci těchto činností vojáci simulovali pohyb v kontaminovaném prostoru, provedli dekontaminaci a identifikaci zájmových patogenů. „V rámci nácviku jsme použili sanitu s transportním bioboxem, což je prostředek pro přepravu osob

podezřelých nebo vykazujících příznaky vysoce nakažlivou nemocí,“ pokračuje podplukovník Zbyněk Valenta. „Dále tu máme laboratoř speciálního mobilního biologického týmu (SMBT), která je schopna působit v kontaminovaném prostoru a umožní nám na základě odebraných vzorků rychlou detekci a identifikaci zájmového patogenu.“

Specializovaný tým v akci

Vojáci jsou v této jednotce zastoupeni zdravotnickými, ale i technickými odbornostmi. „Technici mají za úkol rozvinout pracoviště a připravit ho k akci a zároveň obsluhují dekontaminační sprchu. Pak v týmu působí i řidiči a samozřejmě zdravotní sestry, záchranáři a lékaři, kteří provádí buď laboratorní diagnostiku, nebo zajišťují péči o pacienta na místě i během transportu,“ doplňuje člen specializovaného týmu podplukovník Valenta.

„Příslušníci týmu, vybaveni odpovídajícími ochrannými prostředky, transportním bioboxem a dalším nezbytným vybavením, na místě získají a vyhodnotí dostupné informace od zdravotnického personálu, případně i pacienta, kterého převezmou a připraví pro transport,“ vysvětluje Valenta. „Zajistí u pacienta žilní vstup, dýchací cesty a než bude uložen do přepravního bioboxu, zajistí i monitoring životních funkcí. Vnitřní prostor transportního boxu je izolován od okolí těsnými uzávěry – filtroventilací jednotkou s kombinovanými filtry. Díky tomu nehrozí během transportu kontaminace, i kdyby pacient vykašlával infekční aerosol. Transportní box včetně doprovázejícího zdravotnického personálu musí před nástupem do sanity projít připravenou dekontaminační sprchou, přičemž box vydrží i hodně agresivní dekontaminační směsí.“

Krvácivá horečka nebo meningokok

„Vysoce nakažlivé nemoci, jako například virové hemoragické horečky, mohou

v první fázi svým klinickým obrazem připomínat jiná, v realu daleko pravděpodobnější onemocnění. V našich zeměpisných šířkách by se velmi podobně mohla projevit infekce způsobená meningokoky nebo třeba importovaná malárie,“ připomíná vojenský lékař. „V tomto případě by pak právě mohlo dojít k aktivaci Směrnice, i kdyby se ta vysoce nakažlivá nemoc ve finále nepotvrdila.“

V případě laboratorního potvrzení výskytu vysoce nakažlivé nemoci je následně nezbytné provést plošnou dekontaminaci odpovídající dekontaminační směsí. Dekontaminace boxu i personálu, který pacienta přebíral, se odehrává v dekontaminační sprše, která je součástí vybavení této vojenské jednotky. „Nejdříve dochází k aplikaci dekontaminační látky, ta se určuje v závislosti na pravděpodobnou nákazu, pak proběhne expozice a pak dochází k oplachu dekontaminační látkou vodou,“ popisuje jednotlivé fáze dekontaminace podplukovník Valenta. „Veškerou infekční vodu, která z této dekontaminace vznikla, odsáváme a odvážíme ji pryč, aby tam po nás nezůstala žádná kontaminovaná látka.“

Při ostré akci pacient mříří Na Bulovku

V tomto případě nemocnice aktivovala odbor biologické ochrany Těchonín, a to jen proto, aby si v rámci vojenského výcviku tyto dvě složky vyzkoušely spolupráci při předání pacienta s nákazou. Pokud by se jednalo o reálnou akci, byl by aktivován Biohazard tým záchrané služby a hasičský záchraný sbor. Pacient by byl za přísných bezpečnostních opatření přepraven do pražské nemocnice Na Bulovce, která je pro takovéto případy vyčleněna.

„Pokud se podezření na vysoce nakažlivou nákazu nepotvrdí, zůstává pacient v péči naší nemocnice a náš zdravotnický personál mu zajistí veškerá zdravotnická vyšetření a ošetření od léčby až po rehabilitaci,“ upřesňuje major Tomašovič. „Naše nemocnice získala již podruhé Certifikát kvality a bezpečí podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. f) až h) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování a ustanovení vyhlášky

č. 102/2012 Sb., o hodnocení kvality a bezpečí lůžkové zdravotní péče. Cvičení Trauma 2017 určitě přispělo k zdokonalení nejen našich odborných vojenských činností, ale zároveň jsme si vyzkoušeli spolupráci s našimi odborníky z Vojenského zdravotnického ústavu.“

Cenná zkušenost

„Cílem tohoto cvičení je nacvičit příjem pacientů od nějaké záchrané složky Integrovaného záchraného systému v případě hromadné nehody a zároveň jsme si vyzkoušeli i tu situaci, kdy je u pacienta vysloveno podezření na vysoce nakažlivou nemoc,“ konstatuje primář chirurgického oddělení plukovník Martin Stračár, který je zároveň členem jednoho ze dvou traumatýmů Vojenské nemocnice Brno. „Sladit a natrénovat si společně postupy s našimi armádními specialisty, s nimiž bychom mohli v případě nějaké nenadálé události spolupracovat, je pro nás velmi cenná zkušenost.“

Text a foto: Jana Deckerová

**Nový prostředek
pro protiletadlová družstva RBS-70**

Pancéřovaná Tatra T810-V-P-MBS

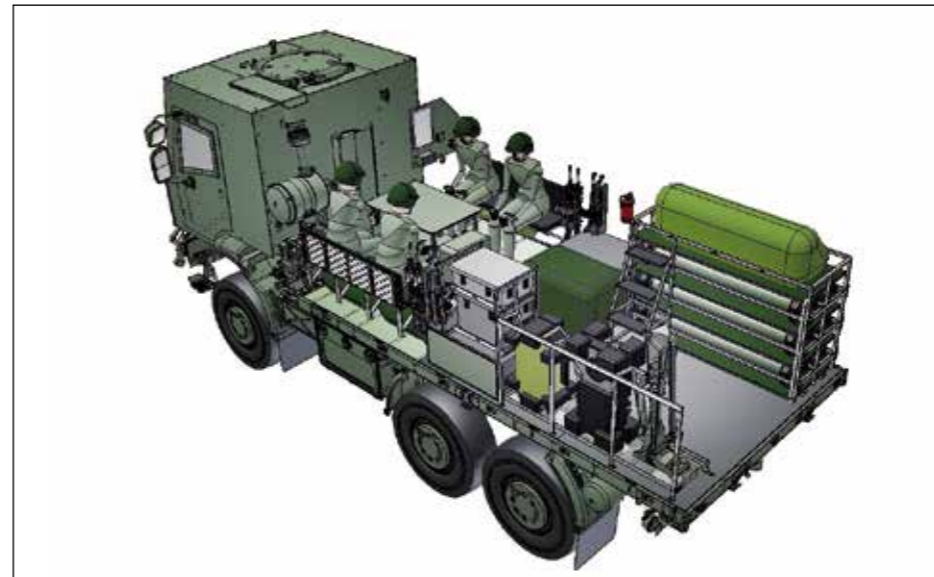
Strakonický 25. protiletadlový raketový pluk má v současnosti k dispozici první prototyp nákladního automobilu Tatra 810 určeného pro přepravu protiletadlových raketových kompletů RBS-70, který byl opatřen novým modulárním balistickým systémem poskytujícím přepravované obsluze výrazně vyšší bezpečnost než dosud, přičemž ke zlepšení došlo i v oblasti komfortu pracovního zázemí. V závěru loňského roku jsme měli možnost se s vozidlem detailněji seznámit.

Přestože se švédský protiletadlový raketový systém RBS-70 krátkého dosahu řadí do kategorie přenosných prostředků, zcela nezbytná je pro jeho operační nasazení také odpovídající mobilní platforma, která umožní, aby jednotky protivzdušné obrany mohly postupovat spolu s pozemním vojskem, jehož ochrana je jedním z primárních úkolů systému RBS-70. V případě Armády ČR to je především mechanizované vojsko a je tedy logické, že i pozemní PVO by měla mít stejnou mobilitu, ať už jde o rychlost přesunu či třeba průchodivost terénem. Srovnatelná by ovšem měla být také úroveň ochrany personálu.

Systém RBS-70 pořídila AČR v letech 2005–2007 a v té době se počítalo s tím, že jedna baterie bude používat terénní automobily M1G neboli Landrover LR-130, druhá pak nové kolové obrněné transportéry, jež tehdy ještě nebyly vybrány. Landrovery ovšem nakonec protiletadlové vojsko nezískalo, a tak už v roce 2006 pořídilo dočasné řešení v podobě provizorní rámové konstrukce umožňující přepravu kompletů RBS-70 na korbě nákladního vozidla Tatra T815 6x6 VVN. Bohužel, všechny snahy o využití platformy s odpovídající balistickou ochranou, ať už šlo nejprve o vozidlo Pandur II či jiná, byly zamítnuty a padlo

rozhodnutí použít podvozek nákladního automobilu Tatra T810-V 6x6. Ve spolupráci s podnikem VOP 026 Šternberk bylo v roce 2009 celkem 16 těchto vozidel upraveno pro RBS-70, přičemž základem byly již dříve navržené rámy.

Kromě konstrukce pro přepravu kompletu RBS-70 a šesti střel vzniklo na korbě „osmsetdesítky“ také zázemí pro čtyři až pět členů protiletadlového družstva (další dva nebo tři mají místo v kabině). Velitel dostal k dispozici sklápěcí stůl pro umístění terminálu palebného prvku s možností napájení z palubní sítě vozidla, vlastních baterií či běžné elektrické sítě, přičemž prostor může být vyhříván také nezávislým topením, které je součástí samotného vozidla. To přepravuje také další výbavu, jako například maskovací prostředky a stan pro 3–4 osoby, díky čemuž je schopné sedmičlenné družstvo samostatně působit v nepřetržitém třisměnném režimu. Na základě praktických poznatků pak byly dodatečně pořízeny ještě zateplovací a odhlučňovací soupravy od české firmy B.O.I.S. - Filtry, vyrobené z materiálu označovaného jako STAM, které se pomocí suchých zipů připevnily ke konstrukci korby. Instalace těchto souprav výrazně zlepšila tepelný komfort, přičemž zároveň snížila vnější infračervenou stopu vozidla a přispěla také ke zlepšení tzv. světelné hygieny díky svému bílému zbarvení.

Zmíněná úprava bezesporu znamenala jistý přínos a Tatra 810 se stala nedílnou součástí výbavy 252. protiletadlového raketového oddílu. Jenže její případně ostré bojové nasazení spolu s mechanizovanými jednotkami by bylo krajně rizikové, neboť jí stále chyběla jakákoliv balistická ochrana. Už v roce 2013 byl proto zahájen výzkumný projekt, jehož cílem byla implementace modulárního balistického systému na stávající vozidlo T810 používaná s komplety RBS-70. Jeho hlavním řešitelem se stal VTÚ, s. p., konkrétně jeho Vojenský technický ústav pozemního vojska ve Vyškově.

Základní koncepce nové Tatry T810-V-P-MBS zůstala shodná, i nadále je určena k přepravě sedmičlenného družstva a jednoho kompletu RBS-70 s šesti střelami v raketnicích umožňujících okamžité použití. Rám vychází z původního návrhu, byl ale částečně upraven, a to i na základě dosavadních zkušeností, kdy přibýly například nové záchytné body pro ukotvení osobní výstroje členů družstva. V přední části korby, tedy přímo za třímístnou kabinou, je přepracovaný prostor pro přepravu čtyř osob. Došlo k posunutí sedaček tak, aby umožňovaly vzpřímené sezení i vyšším osobám, nově jsou opatřeny také bezpečnostními pásy. Vylepšeno bylo rovněž vnitřní osvětlení a bílá zateplovací souprava (instalovaná pouze v přední části) nyní nově kompletně zakrývá rámovou konstrukci

korby. Velitel družstva má i nadále pracovní stůl pro umístění terminálu palebného prvku, na stěně je pak také malá magnetická tabule. Ke komunikaci s kabinou řidiče slouží jednoduché signalizační zařízení, plnohodnotný hlasový interkom ovšem instalován nebyl a v případě nutnosti jej zastupuje radiostanice.

Zásadní novinkou je ale již zmíněná balistická ochrana. Její návrh se musel přizpůsobit maximální hmotnosti stávajícího vozidla T810, která činí 13 000 kg, a lze ji tak považovat za „maximální možnou“. Nejvyšší míru ochrany poskytuje prostor pro družstvo, kdy přední část korby kryjí 20 mm silné pláty složené z kompozitu Al_2O_3 a aramidového laminátu, poskytující ochranu před střelnými zbraněmi do ráže 7,62x39 mm API v úrovni 2 dle normy STANAG 4569, přičemž pancéřovaná je i podlaha přední části korby, a to pomocí ocelových plátů SECURE 500 o síle 5 mm. Zadní část korby, kde je přepravován komplet RBS-70, byla opatřena 8 mm ocelovým pancéřováním SECURE 600, podlaha ovšem zůstala v původní podobě.

Zcela přepracována byla rovněž kabina řidiče, která je kompletně pancéřovaná. V tomto případě bylo převzato již vyvinuté řešení, které nabízí výrobce vozidel pro automobily Tatra T810-V-P-1R026 13 177 6x6.1R a které poskytuje balistickou ochranu do úrovně 1 dle STANAG 4569, tedy

proti standardní munici do ráže 7,62 mm. Společnost Tatra Trucks, a. s., realizovala i samotnou přestavbu kabiny, zároveň také zesílila pérování přední nápravy. Zachován zůstal střešní poklop pro střelce. Tato varianta pancéřování kabiny je už zavedena i u některých jiných vozidel řady T810 používaných v AČR.

Součástí nového vozidla je také další příslušenství, jako například maskovací síť ze speciálního materiálu, který nejenže maskuje ve viditelném a infračerveném spektru, ale poskytuje i určitou ochranu před radiolokačními průzkumnými prostředky. Armáda může volit ze čtyř barevných schémat zahrnujících rovněž pouštní a bílé zimní provedení, v praxi se ale nejčastěji používají hnědozelená a šedozeleňá varianta, které nejvíce odpovídají podmínkám terénu v ČR. Ve výbavě družstva pak najdeme například i autonomní elektrocentrálu o výkonu 2 kVA poskytující napětí 230 V, která je rovněž přepravována na vozidle.

Výzkumný projekt, jehož výsledkem je nové pancéřové vozidlo, byl dokončen v závěru loňského roku, přičemž strakoničtí protiletadlovci mají v rámci zkoušek první prototyp od dubna 2016. Jejich zkušenosti ukazují, že se jízdní vlastnosti jejich Tatry nijak nezhoršily. Záměrem je, aby bylo takto přestavěno i zbývajících 15 vozů (nejde tedy o zcela nové, ale o přepracované stávající automobily), příslušný kontrakt ale zatím podepsán nebyl. Z dlouhodobého hlediska bude ovšem i tak nutné zabývat se otázkou pořízení plně pancéřované platformy, zejména pokud dojde k již avizovanému nákupu dalších dvou baterií nových kompletů RBS-70NG. Nicméně výše popsanou úpravu T810 by bylo možné velice snadno realizovat i pro jiné druhy vojsk.

Text: Tomáš SOUŠEK, foto: autor, kresba: VTÚ, s.p.

GBSD

náhrada raket Minuteman III

Jaderná triáda představuje jeden z klíčových prvků zajištění národní bezpečnosti Spojených států. Jejími třemi pilíři jsou především balistické střely odpalované z ponorek, střely s plochou dráhou letu a jaderné pumy nesené strategickými bombardéry i taktickými letouny a v podzemních silech připravené rakety. A právě poslední z uvedených – mezikontinentální balistické střely Minuteman III – čeká v dohledné budoucnosti stažení ze služby a náhrada úplně novým typem.

Přesluhující veterán

Vznik raket řady Minuteman se datuje na konec 50. let, kdy společnost Boeing zahájila vývoj těchto zbraní. První operační střely LGM-30A/B Minuteman I byly zařazeny do služby v říjnu 1962, následované v lednu 1966 vyšší verzí LGM-30F Minuteman II. V srpnu 1970 začaly do arzenálu US Air Force přicházet LGM-30G Minuteman III, které dosáhly plné operační připravenosti v dubnu 1975. V té době se předpokládalo, že jejich

životnost bude nanejvýš 10 let a poté americké letectvo získá modernější typ vyvíjený firmou Martin Marietta v rámci projektu raket MX (tj. Missile, eXperimental).

Tímto nástupcem se měl stát LGM-118A Peacekeeper, jak znělo jeho oficiální vojenské označení, uvedený do provozu v prosinci 1986. O dva roky později sice na základně F. E. Warren AFB ve Wyomingu sloužilo už 50 Peacekeeperů, ale následný rozpad komunistického bloku, ukončení studené války a škrty v obranném rozpočtu vedly

Památník posledním zavedeným typům amerických mezikontinentálních balistických střel na základně F. E. Warren AFB – zleva doprava LGM-118A Peacekeeper, LGM-30G Minuteman III a LGM-30F Minuteman II.

k tomu, že celý ambiciózní zbrojní program náhle skončil. Podpis dohody o snížení počtu strategických zbraní START II mezi Spojenými státy a Ruskem v roce 1993 znamenal další omezování jaderných arzenálů obou zemí, což mezi léty 2002–2005 vedlo k vyřazení všech pěti desítek relativně moderních LGM-118A.

V roce 2007 navíc začala deaktivace 100 kusů Minutemanů III soustředěných na Malmstrom AFB v Montaně, jež byla dokončena v srpnu 2008. Od tohoto okamžiku až do současnosti tvoří pozemní pilíř jaderné triády zbývajících 450 střel LGM-30G.

Modernizace už nestačí

Během své téměř padesátileté historie absolvovala verze Minuteman III několik zásadních upgradů. Při prvním z nich Boeing

zahájil v prosinci 1999 proces výměny původního naváděcího systému NS-20 za NS-50. První zkušební odpal vylepšené střely LGM-30G se uskutečnil 24. června 1998 z kalifornské základny Vandenberg AFB, přičemž poslední vyrobený MGS převzali zástupci US Air Force v únoru 2009. Počínaje rokem 2001 se k této obměně přidala ještě dvojice programů náhrady pohonu nazvaných PRP (Propulsion Replacement Program) a PSRE (Propulsion System Rocket Engine Program). Od roku 2006 začaly americké vzdušné síly modernizovat zářovací soustavu REACT (Rapid Execution and Combat Targeting), nacházející se v podzemních řídicích stanovištích. Ve stejné době došlo také k integraci novějších návratových modulů Mk. 21 (vybavených jadernou hlavicí W87) sejmutých z vyřazených Peacekeeperů namísto starších Mk.12 (W62) a Mk.12A (W78). Posledním, stále probíhajícím projektem je záměna zapalovače a bezpečnostního mechanismu modulů Mk.21, jež bude aplikován i na zcela novou generaci raket, prozatím pracovně označovanou GBSD (Ground Based Strategic Deterrent).

Evoluce GBSD, dříve omezená hlavně na fázi tvorby koncepce, loni nabrala vyšší tempo. Dne 29. července totiž představitelé US Air Force zveřejnili žádost o nabídky na nový mezikontinentální jaderný nosič, se kterou oslovili tři vhodné kandidáty – firmy Boeing, Northrop Grumman a Lockheed Martin. Z nich by měla do konce fiskálního roku 2017 vzejít dvojice finalistů pověřená během následné tříleté fáze rozpracováním technického řešení a dalších konkrétních detailů. Poté dojde k rozhodnutí o vítězi soutěže a podepsání odpovídajícího kontraktu.

Zámyslem letectva je vytvořit GBSD jakožto integrovaný systém, mj. zahrnující příští generaci kompletu velení a řízení nahrazující stávající komunikační síť. Dále US Air Force žádá po nosičích GBSD maximální možnou flexibilitu, schopnost přizpůsobit se novým hrozbám a vysokou pravděpodobnost přežití v prostředí nasazení prostředků protiraketové obrany protivníka.

Podle odhadů vzdušných sil z roku 2015 by program GBSD měl v následujících 30 letech z jejich rozpočtu odčerpat asi 62,3 mld. USD. Z toho se plánuje vynaložit 48,5 mld. USD na samotnou stavbu 642 nových mezikontinentálních balistických střel, 6,9 mld. USD na nový systém velení a řízení a stejnou sumu na renovaci raketových základen. Ačkoli se předpokládá akvizice 642 nosičů, ve stále hotovosti jich má sloužit pouze 400; zbývajících 242 kusů bude spotřebováno při zkouškách a pozdějším výcviku. Začátek jejich produkce se prozatím odhaduje na rok 2026 a o dva roky později má dojít k předání prvních raket koncovému uživateli. Dosažení počátečních operačních schopností je ve výhledu na rok 2029, kdy bude aktivováno prvních devět střel. Nabytí

Technik US Air Force kontroluje raketu LGM-30G Minuteman III umístěnou v podzemním sílu.

plných operačních schopností – tedy zprovoznění všech čtyř stovek jaderných nosičů – se očekává v roce 2036 a dokončení instalace nového systému velení a řízení do 450 podzemních raketových sil bude završeno v roce následujícím.

Jak už se stalo pravidlem, existují i jiné, mnohem pesimističtější odhady nákladů – analytický úřad amerického ministerstva obrany CAPE (Cost Analysis and Program Evaluation Office) uvádí cifru až 85 mld. USD, což je zhruba o 23 mld. více než předpoklad US Air Force. Dosti podstatná nesrovnalost, údajně způsobená jinou metodikou a rozdílnými předpoklady obou zmíněných institucí, ale na optimismu příliš nepřidává, což ostatně potvrzují i zaznívající varovné hlasy. Podle nich se najednou sešlo několik projektů modernizace jaderného arzenálu (kromě GBSD jde ještě o vývoj nástupce střel s plochou dráhou letu AGM-86B ALCM v hodnotě nejméně 20 mld. USD, program nového strategického bombardéru B-21 Raider za zhruba 100 mld. USD a náhradu jaderných balistických ponorek třídy Ohio oceněnou na více než 80 mld. USD), jež výrazným způsobem přesahují možnosti nynějšího amerického vojenského rozpočtu.

Text: Dušan ROVENSKÝ, foto: US DoD

Zkušební odpal Minutemanu III z kalifornské základny Vandenberg AFB. Ze 450 v současné době aktivních nosičů se jich v podzemních silech nachází 440. Do února 2018 se tento počet v souladu s rusko-americkou Novou dohodou START z roku 2010 zredukuje na 400 kusů.

Náměstek ředitele ÚVN plk. Zdeněk Brabec: Vojáci, péče o jejich zdraví a životy, patří mezi hlavní priority v poskytování zdravotních služeb naší nemocnice

Péče o zdraví vojáků má ZELENOU

Náměstkyně ředitele Ústřední vojenské nemocnice (ÚVN) plukovníka Zdeňka Brabce jsme požádali o rozhovor zaměřený na péči poskytovanou vojákům v činné službě, válečným veteránům i vojenským důchodcům.

Pane náměstkyně, mohli byste přiblížit, jaké služby poskytuje ÚVN ve prospěch vojáků?

ÚVN je vojenskou nemocnicí a v tomto kontextu se dlouhodobě snažíme naplňovat poslání naší nemocnice. Vojáci, péče o jejich zdraví a životy, patří mezi hlavní priority v poskytování zdravotních služeb naší nemocnice. Hovořím-li o vojenském personálu, mám na mysli vojáky v činné službě, válečné veterány novodobé i 2. světové války, nezapomínáme ani na vojenské důchodce. Jim všem je k dispozici obecně již dobře známý projekt Zelená cesta, ale i mnohé další specifické zdravotní služby. Zvláštní skupinou, jejíž potřeby se snažíme reflektovat rozšiřováním služeb, tvoří druhováleční i novodobí váleční veteráni. ÚVN jim poskytuje všechny formy zdravotní péče, počínaje prevencí, přes ambulantní vyšetření, operační výkony,

vysoce specializovanou péči, až po následnou péči a sociálně zdravotní služby. Symbol válečných veteránů jsme jako vyjádření naší úcty a respektu zakotvili také do názvu oddělení sociálních lůžek – Domov Vlčí mák. Nebudu se zabývat podrobným představením jednotlivých forem péče ve prospěch armády i válečných veteránů vzhledem k jejich snadné dostupnosti na našich oficiálních webových stránkách. Dovolím si ovšem připomenout některé programy, které nejsou využívány v tak hojně míře, jako je tomu například u programu „Podpora zdraví pro válečné veterány“, zaměřeném na prevenci civilizačních chorob u novodobých válečných veteránů. Mám na mysli například tzv. Help linku, nepřetržitou telefonní službu, kterou jsme zřídili s cílem pomoci zejména novodobým veteránům lépe se socializovat po návratu

z bojových misí a řešit například příznaky posttraumatické stresové poruchy. Skýtá možnost kdykoliv řešit aktuální psychické problémy v anonymním rozhovoru.

Čím si vysvětlujete nezáměr o tuto službu?

Může se jednat o špatný odhad produktu, pokud budeme využívat marketingovou terminologii. Nicméně na základě různých výzkumů, ale i osobních zkušeností z různých případů z praxe si dovoluji tvrdit, že účast v bojové operaci si mnohdy vybírá daň formou vzniku závislostí či složitých rodinných vztahů. Vojáci v činné službě však, pokud opravdu mají zájem řešit tyto problémy, vyhledávají raději soukromé subjekty, které nejsou jakýmkoliv způsobem spojeny s jejich zaměstnavatelem. Důvodem mohou být obavy z možné změny zdravotní klasifikace, případně s negativním dopadem na délku služebního poměru. Tyto úvahy bych však velice rád vyvrátil a demytizoval. Po prostudování vyhlášky č. 357/2016 Sb., zabývající se právě problematikou zmíněvané klasifikace, sice mohou vzniknout obavy, zda s určitým problémem dotyčný

patří či nepatří do skupiny „schopen s omezením“ (C), nebo „neschopen“ (D). O klasifikaci se rozhoduje v rámci přezkumného řízení, které ovšem, a to je podstatné, nastává až po vyčerpání všech řádných prostředků. Rozhodně nepatří rovnítko mezi pojmy návštěva u vojenského psychologa/psychiatra a snížení zdravotní klasifikace. Veškerá komunikace mezi lékařem a klientem probíhá na úrovni maximálně možné míry zachování anonymity vůči externímu prostředí. Naším posláním je být k dispozici vojákům, když nás potřebují, a společně hledat cestu a vhodné řešení.

Zájem ÚVN poskytovat maximální péči válečným veteránům je evidentní. Pojďme se však vrátit k projektu Zelená cesta, který je zřejmě mezi vojáky nejznámější, a to i s ohledem na fakt, že obdobnou službu nabízejí i ostatní vojenské nemocnice. Můžete přiblížit jeho základní principy, popřípadě specifika týkající se vaší nemocnice?

Projekt Zelená cesta vznikl v roce 2005 s vizí zajistit především vhodné objednávací termíny pro potřeby ČR. U zrodu této myšlenky stála právě naše nemocnice společně s Ministerstvem obrany. Pokud se nemýlím, v roce 2012 se do projektu zapojily i další vojenské nemocnice. Hlavním úkolem je zabezpečit daným profesním skupinám systém objednávání, který umožní poskytnout vhodný termín jak z pohledu individuálních možností pacienta, tak z pohledu možného zkrácení čekací doby. Ta je v programu Zelená cesta vždy kratší než běžné objednávací doby. Je třeba připomenout, že nalezení ideálního termínu kompromisu není mnohdy z hlediska personálních a provozních podmínek klinických pracovišť opravdu jednoduché. Specifika, kterými se odlišujeme od našich partnerských vojenských zdravotnických zařízení, jsou patrná hlavně v množství klientely, ale i v péči o další skupiny nad rámec prvotní myšlenky projektu.

Které skupiny máte na mysli? Příslušníci Integrovaného záchranného systému přece navštěvují v rámci projektu i další vojenské nemocnice.

To máte pravdu, avšak u nás může navíc výhodou projektu Zelená cesta využívat

například vězeňská nebo horská služba. S vývojem Zelené cesty jsme se od prvotního zaměření na vojáky, kteří i nadále zůstávají prioritní skupinou ve všech ohledech, snažili v naší nemocnici flexibilně saturovat také potřeby dalších složek, které spojuje pojem služba pro stát. Na základě meziresortní spolupráce jsme vstřícní i dalším profesním skupinám, nicméně primární účel prospěšnosti programu zejména armádě bude vždy zachován.

Projekt funguje již řadu let, proto se nevyhnu dotazu, zda se změnilo ještě něco kromě rozšíření zájmové klientely?

Každý systém po určité době své funkčnosti vyžaduje analýzu a na ni navazující případné změny reagující na aktuální potřeby a trendy. Výrazná změna nastala v roce 2012, kdy došlo k rekonstrukci prostor v pavilonu B, kde jsou od té doby centralizovány nejvíce navštěvované ambulance klinických pracovišť, sloužící pouze pro potřeby programu Zelená cesta. Na jednom místě tak jsou situovány ambulance interní, kožní, neurologie, ortopedie a urologie. Nachází se tu také recepce, kde je zajišťován objednávkový proces a verifikace údajů nezbytných k vydání průkazu Zelená cesta. Aktuální je obsahová změna v nabídce služeb týkající se rozšiřování ordinančních dob. Před nedávnem jsme například pro vojáky v činné službě zavedli možnost stomatologické péče až do podvečerních hodin. V současnosti provádíme aktualizaci projektu Zelená cesta s gestory klinických pracovišť, což nám umožňuje získat nové podněty pro rozvoj a zkvalitnění nabídky programu.

Můžeme hovořit konkrétně?

Jedná se například o personální posílení nebo zavedení dalších ordinančních časů odborných ambulancí, které jsou nevytíženější, jako jsou ortopedická, neurologická nebo urologická vyšetření. Tam je vytiženost extrémní. Tento převis povtažky nad nabídkou se snažíme zapracovat do systémových úprav ke spokojenosti klienta. I přes tato opatření však musím upozornit, že – pokud nejde o akutní případy – budou i klienti

Zelené cesty dostávat objednávací lhůty, které se mohou zdát delší. Při bližším porovnání však zjistíte, že pokaždé nabízejí výhodnější alternativu, než je délka běžného objednání v naší nemocnici nebo v obdobném zdravotnickém zařízení. Upozorňuji na tento fakt záměrně, aby nadměrná očekávání zbytečně nevrhala stín pochybností nad dobrým jménem projektu. Každopádně se jakoukoliv spekulací v dané oblasti snažíme eliminovat právě na základě vytváření profesionálního vztahu mezi klientem a lékařem. Očekávání vhodného chování je vzájemné.

V průběhu rozhovoru jste naznačil či vysvětlil dílčí změny. Chystáte v blízké době nějaké novinky v péči o vojáky?

Kromě soustavného zkvalitňování stávajících služeb bychom rádi zavedli novinku spočívající v diskretní formě adiktologického poradenství, zohledňující klientovi zájmy. Služba bude určena primárně novodobým válečným veteránům a jejich rodinným příslušníkům, nicméně se nebráníme, aby tento benefit využívali i ostatní vojáci v činné službě, kteří statut veterána neobdrželi.

Důležitá je pro vás asi i zpětná vazba?

Samozřejmě, ta je pro nás velice důležitá. Máme zájem o názor našich klientů. V dubnu jsme zavedli krátký anonymní dotazník, který je možné po absolvování vyšetření vyplnit na recepci Zelená cesta. Na základě výše uvedeného si dovoluji oslovit a požádat každého čtenáře tohoto článku, aby v případě využití služeb Zelené cesty věnoval minutu svého času k vyplnění dotazníku. Pomůžete nám tak získat nezávislé a hodnotné informace, které přispějí k dalšímu rozvoji a zkvalitnění programu. Chtěl bych v této souvislosti poděkovat všem vojákům za pochopení a respektování stanovených pravidel a věřím, že s nastaveným systémem zdravotních služeb budou i nadále spokojeni. Poděkování patří také personálu našeho zdravotnického zařízení, který svým profesionálním a odborným přístupem napomáhá naplňovat poslání tohoto projektu.

Text: Jitka Zinke, foto Jan Kouba

Komplexní servis v preventivní rehabilitaci vojáků z povolání zajišťují Vojenská lázeňská a rekreační zařízení

Rehabilitace

Preventivní rehabilitace vojáků z povolání patří k benefitům, které jsou dlouhodobě poskytovány všem, kdo tato kritéria stanovená zákonem splňují. Pro příslušníky Armády České republiky zajišťují v této oblasti kompletní servis Vojenská lázeňská a rekreační zařízení (VLRZ). Jak byly využívány v minulých letech a jaké nové systémy se v distribuci preventivní rehabilitace připravují, informuje Patrik Letocha, obchodní náměstek VLRZ.

„V posledních dvou letech došlo na zajištění této služby k výraznému navýšení požadavků,“ říká Patrik Letocha. „Jen pro názornost uvedu pár čísel. V roce 2015 jsme zajistili 13 325 pobytů, v roce 2016 jich bylo už 15 340 a v letošním roce počítáme již s 16 195 pobytů.“

I když většinu programových náplní preventivních rehabilitací představují tělovýchovné a wellness aktivity, pamatuje se i na vojáky, jejichž oslabený zdravotní stav vyžaduje rehabilitace s léčebným programem, a to zpravidla formou poskytnutí lázeňské léčebně rehabilitační péče. Při této péči jsou využívány přírodní léčebné zdroje či klimatické podmínky v daných lázeňských

místech. „Vojáků, u nichž je předpoklad zlepšení zdravotního stavu právě v návaznosti na poskytnutí preventivní rehabilitace s léčebným programem, máme více jak tisíc a uvedený počet neustále narůstá,“ dodává Patrik Letocha.

Rehabilitace není dovolená

S rozšířením počtu osob splňujících nárok na preventivní rehabilitaci, které je spojeno převážně s dosažením potřebného věku nebo s dobou „odsloužených let“, kdy někteří vojáci začínají zmíněný benefit čerpat

poprvé, se bohužel tato aktivita setkává i s nepochopením podstaty dané služby.

„Mnoho mladších vojáků chápe tuto službu jako další dovolenou s možností výběru doby a místa svého pobytu na preventivní rehabilitaci a nevnímá, že velitel je tou osobou, která určuje, kdy a kam bude voják na rehabilitaci vyslán,“ informuje obchodní náměstek. „Tomu odpovídá i fakt, že již v loňském roce jsme zaznamenali zvýšené množství nevyužitých poukazů, které nenašly konečného uživatele a tento trend se plně projevil i v prvních měsících roku letošního.“

V roce 2016 zůstalo nevyužito 1 105 poukazů. Nevyužití se netýká pouze „nelukrativních zařízení“, ale stalo se tak i u Vojenské zotavovny Měřín, tedy zařízení se špičkovým sportovním a wellness zázemím. V lednu a únoru letošního roku bylo vráceno a následně muselo být pro nezáměr zrušeno více jak 150 poukazů. VLRZ si uvědomuje i druhý faktor, který může stát za příčinou tohoto stavu.

Nový systém v distribuci preventivní rehabilitace

„Jsme si vědomi zastaralým a nepružným systémem distribuce a redistribuce poukazů na preventivní rehabilitaci,“ pokračuje Patrik Letocha. „I v této službě bychom chtěli jít

Internetová aplikace se osvědčila

Při stávající situaci a nově zamýšleném způsobu distribuce se i nadále pamatuje na možnost vzít s sebou na preventivní rehabilitaci rodinné příslušníky. „Systém objednávání jejich pobytů byl v minulém roce plně odzkoušen a uplatňování požadavků elektronickou cestou prostřednictvím internetové aplikace se osvědčilo,“ pokračuje obchodní náměstek Letocha. „Na tomto systému budeme stavět i v budoucím období, kdy pro objednání pobytu rodiny plně postačuje mít přidělený poukaz a prostřednictvím jeho čísla se znalostí PINu si pobyt objednat.“

V roce 2016 Vojenská lázeňská a rekreační zařízení umožnila pobyt 7 470 osobám společně s vojáky na preventivní rehabilitaci, což představuje 40 032 lůžkodnů v průměrné délce pobytu 5,4 pobytového dne na jednu osobu. Nastolenému trendu odpovídá i situace v letošním roce, kdy jsou za pomoci nového systému pobytů rodinných příslušníků potvrzovány s předstihem. Po vojácích je jen požadována úhrada zálohy na takto zajištěný pobyt.

„I v dalších letech bude naší snahou tyto výhody s pobytů rodinných příslušníků udržet a i nadále povolovat s tím, že budeme upřednostňovat ucelené týdenní pobytů před krátkodobými víkendovými,“ upozorňuje dále obchodní náměstek. „Je nutné si totiž uvědomit, že při krátkodobých pobytech, zejména těch víkendových, je další kapacita lůžkodnů mnohem méně efektivně využitelná a případně čtenější přestěhování by se u vojáků určitě nesetkalo s kladnou odezvou.“

Změny přispějí ke zlepšení hospodaření

Stále však platí, že dojde i nadále k finančnímu zvýhodnění těchto pobytů v návaznosti na jejich délku. Cenově výhodnější budou pobytů na celou dobu preventivní rehabilitace a na dobu jednoho uceleného týdne. V platnosti zůstává, že pobyt rodinného příslušníka by neměl vojáka nikterak omezovat na jeho povinné účasti na programu preventivní rehabilitace. Výjimku budou tvořit pobytů vojáků samozhivitelů, kterým bude možnost účasti na rehabilitaci s dětmi ve věku 2 – 10 let zajištěna přednostně.

„Věřím, že všechny plánované změny a přijímaná opatření zlepší stav v hospodaření s finančními prostředky vynakládanými resortem obrany a VLRZ získanými v rámci jiné činnosti na tento benefit a že poskytovaná služba si i nadále zachová vysokou kvalitu, kterou budou moci vojáci plnohodnotně čerpat,“ dodává závěrem Patrik Letocha.

Text a foto: Václav Kupilík

volareza
HOTELY • LÁZNE • WELLNESS

obdobnou cestou jako při zavedení elektronické distribuce poukazů na rekreaci. Proto v současné době plánujeme a vytváříme nový systém i v preventivních rehabilitacích. Musím podotknout, že tento systém by měl být mnohem propracovanější a pro vojáky spravedlivější, s cílem, zajištění rovného přístupu k výběru poukazů. Ale i zde se počítá se zachováním prvků ‚seniority‘ a schválení vybraného poukazu velitelem.“

Proto i v tomto novém systému bude mít i nadále finální rozhodovací pravomoc velitel. Nový systém, jehož spuštění se předpokládá v roce 2018, umožní „volně si vybrat“ poukazy na rehabilitaci už pro rok 2019. Na tomto novém systému spolupracuje VLRZ nejen se zástupci Armády České republiky, jako svým největším „zákazníkem“, ale zároveň i s ostatními složkami resortu obrany, kde vojáci slouží – Vojenskou policií, Vojenským zpravodajstvím a dalšími složkami.

„Naším cílem je realizovat celý systém jako nedílnou součást ISSP, kam na základě požadavků vložíme celkový objem poukazů na příslušný kalendářní rok a vojáci budou mít možnost si ve stejném časovém okamžiku požadovaný poukaz na rehabilitaci vybrat,“ vysvětluje Patrik Letocha. „V rámci systému počítáme i s možností rezervace poukazu, kdy si voják bude moci konkrétní poukaz například na 14 dnů zarezervovat a v této době si zajistit schválení a přidělení poukazu velitelem. Tím by odpadla varianta řešení redistribuce cestou VLRZ a poukazy by se tak mohly vrátit do celkového ‚skladu‘ poukazů a opětovně si z něj vybrat, pokud v tomto ‚skladu‘ budou i další nevyužité poukazy jiné. Tím by se zamezilo dosavadní vysoké pracovní náročnosti a především i velkým transakčním nákladům. Jen v minulém roce bylo při redistribuci vráceno 5 307 poukazů.“

Studenti Univerzity obrany Brno se zapojili do tradičního mezinárodního cvičení logistiky

FOURLOG 2017

Zásobování a odsun v Rakousku, logistický průzkum pro humanitární zdroje a pomoc uprchlíkům v Maďarsku. To byla témata teorie, která spojila studenty logistických odborností vojenských vysokých škol z Rakouska, Maďarska, Srbska a Česka v jeden tým. Praktické nástrahy v terénu pak úspěšně zvládli ve výcvikovém prostoru Březina u Vyškova.

„Studenti logistiky si tu poprvé vyzkoušeli své odbornosti v rámci mezinárodního uskupení,“ říká podplukovník Jaromír Mareš, zástupce vedoucího Katedry logistiky Univerzity obrany Brno. „Veškerou komunikaci museli zvládnout v angličtině a na základě scénáře vytvářeli společná rozhodnutí v týmech.“

problém složitý terén,“ konstatoval Ondřej Hochman, student 5. ročníku Katedry logistiky. „Vozidlo je fakt dobré, splňuje všechny nároky v terénu, nemohu si ho vynachválit.“ Jeho slova potvrzuje i další ze studentů. „Na vojenské auto je to opravdu pohodlný typ, motor má úžasnou sílu, terén se s ním zvládá absolutně bez problémů,“ doplňuje Ondřej Kolařík. „Rozježděné cesty, výmoly i bahno – s tím vším si auto poradilo. Mohli jsme projet bez sebemenších problémů.“

Obětovat robota místo vojáku

Při průjezdu nebezpečnými místy a jejich likvidaci sehrál podstatnou roli na čele konvoje logistické podpory bezosádkový robotický systém TAROS. Ten byl pro příslušníky doprovodného zásobovacího konvoje neocenitelnou pomocí zejména při využití průzkumu. Možnosti tohoto bezpilotního prostředku jsou samozřejmě daleko širší. Patrola ho může využít pro přepravu výbavy a materiálu, případně může zajistit i odvoz raněných z bojového ohniska.

„Pokud by se TAROS dostal do nějaké léčky nebo případné palby, obětujeme kus

A fakta

NIMR AJBAN 440A

Vysoce mobilní vozidlo s pohonem 4x4 zahrnující nejnovější technologie balistické ochrany a ochrany proti výbuchu. Je určeno pro použití v nejděsnějších prostředích. Vozidlo nabízí výjimečné terénní schopnosti a bezkonkurenční spolehlivost a výkon. Ajban 440A je navržen tak, aby splňoval nejvyšší vojenské standardy.

UGV TAROS V2

Automatizovaný robotický pozemní systém je určen pro bojovou a logistickou podporu mechanizovaných, průzkumných a speciálních jednotek ve složitém operačním prostředí s vysokou mírou rizika. Systém TAROS V2 je koncipován modulárním způsobem, kdy z jednotlivých modulů 4x4 a 2x2 je možno sestavit robotizované vozidlo TAROS V2 v konfiguracích 4x4/6x6/8x8 s možností dovybavení komponenty z širokého spektra příslušenství, a to jak zbraňových, tak i robotických a senzorických systémů.

železa, nikoliv životy vojáků,“ připomíná výhody bezpilotního prostředku Jaroslav Kozůbek. „Pokud TAROS dosáhne nebezpečného místa, zastavuje, je vybavený kamerovým systémem, kterým provádí průzkum okolí. Pokud by měl výbavu robotického ramene, uložil by nálož, stáhl by se zpátky a velitel by dal pokyn k odpálení nálože na dálku. Po odpálení by pak mohl projet konvoj. TAROS by jel stále v jeho čele a sledoval nebezpečné objekty a místa. To je jeho úloha. Namísto živého vojáka vysíláme kus železa v podobě robota.“

Cvičení FOURLOG 2017 se zúčastnilo celkem 45 studentů. Maďarsko do cvičení vyslalo dvaadvacet studentů, Rakousko sedm a Srbsko šest. Českou republiku reprezentovalo deset budoucích důstojníků logistiky z Univerzity obrany Brno. Přímou v terénu ve Vyškově studenti nejen získali první zkušenosti s mezinárodní logistikou, řešením situací a možnostmi řešení vlastními silami, ale také s technikou Armády České republiky a státního podniku VOP CZ.

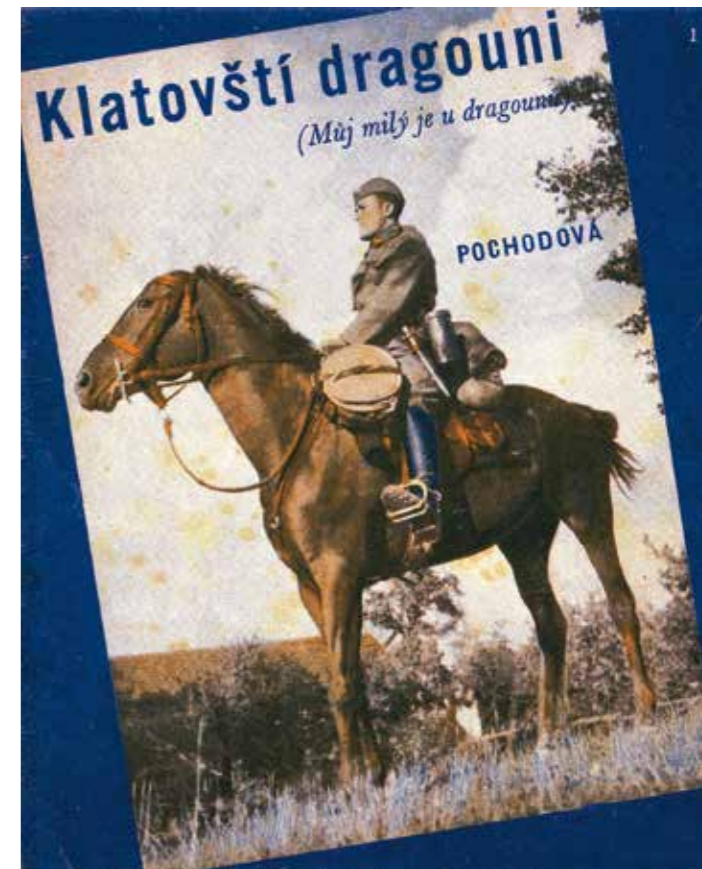
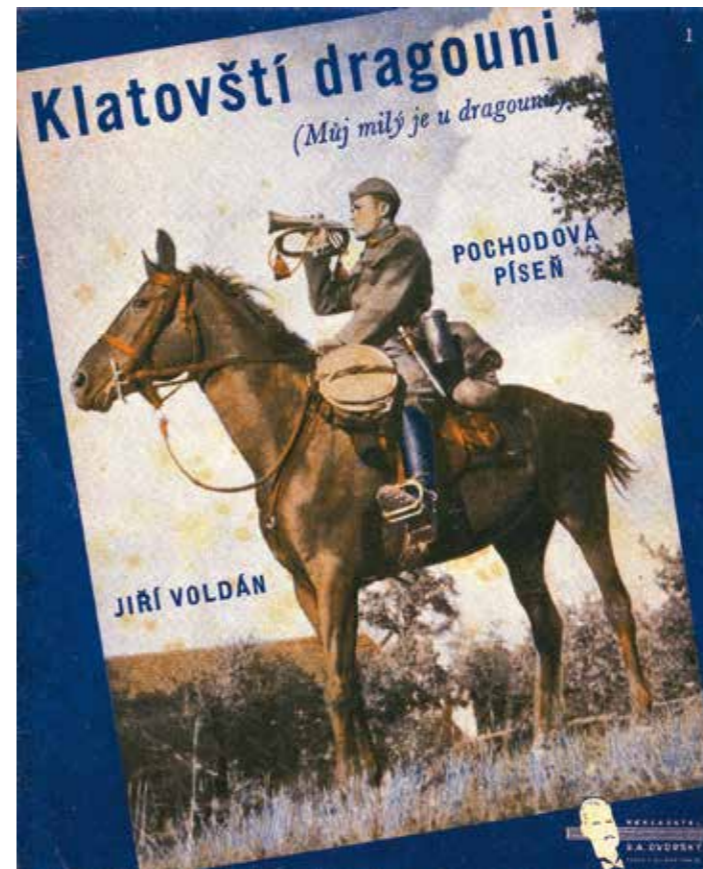
Text: VOP CZ a Jana Deckerová, foto Jan Kubeša

Vyzkoušej svůj postřeh

Naleznete na plakátu k pochodové písni Klatovští dragouni pět rozdílů?

„Můj milý šel taky na vojnu, slouží v Klatovech u dragounů, když jede na koni, tak mu šavle zvoní a já na něj nezapomenu.“ To jsou slova části refrénu kdysi velice populární písně Jiřího Voldána Klatovští dragouni. Klatovské dragouny si pro název svého filmu v druhé polovině třicátých let, kdy se v důsledku ohrožení republiky množila umělecká produkce s armádní tematikou, vybral i režisér Karel Špelina. A nebylo se čemu divit. Dragounská jednotka v Klatovech byla velice známá a populární. Dragouni v tomto městě sídlili od roku 1762. V tomto směru se nic nezměnilo ani po vzniku

samostatného Československa. Po unifikaci v roce 1920 zde vznikl Jezdecký pluk 4, který v roce 1933 získal čestný název Antonína Švehly. O tři roky později pak byl přejmenován na Dragounský pluk 4. Po druhé světové válce se Klatovy ještě na dva roky staly posádkou Jezdecké korouhve 2. To už ale byla jen jakási labuť píseň klatovských dragounů. V současné době je v jejich kasárnách dislokován 142. prapor oprav. Milovníkům dragounské tradice může být útěchou, že tato jednotka získala v roce 2009 čestný název Klatovských dragounů.

Rozdíly: kuň nemá uši, chyblí označení nakladatele, ručka s trumpetou, jméno autora a část názvu – píseň

Připravil: Michal Voska a Vladimír Marek, ilustrace: archiv VHÚ

recenze

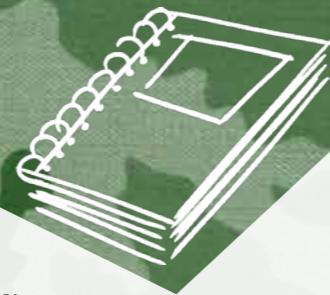
Karel Richter Za tankem číhala smrt Válečné drama kapitána Vajdy, vězně z gulagu

Tato kniha byla v prvotní verzi vydána před osmadvaceti lety, v roce 1990, pod názvem „Stalo se na předmostí“, jako literární portrét třetího z šesti hrdinných Čechoslováků, jejichž bojové zásluhy byly za 2. světové války oceněny nejvyšším sovětským vyznamenáním, zlatou hvězdou hrdiny SSSR. Na cestě od psacího stolu ke čtenáři byla provázena již demokratickou revolucí proměnou našich společenských poměrů umožňující zveřejnit jeho životní osudy v úplné pravdivosti, která jeho životní příběh jednoznačně zařazuje k vojenským tradicím, na něž můžeme být právem hrdí. Kniha plně respektuje všechna známá fakta o životě a bojové činnosti československého Rusína Stěpana Vajdy včetně jeho politováníhodného věznění v sovětském pracovním lágru. Není ovšem vědeckou životopisnou monografií, ale beletrizovaným vyprávěním, které autorovi dovoluje při rekonstrukci dějů zapojovat poučenou představivost k citlivému doplňování faktografických mezer a barvitěmu ožívování strohých informačních podkladů.

Počet stran: 349
vydalo Nakladatelství Naše vojsko

Text: Michal Voska, foto: Nakladatelství Naše vojsko

Rukávové znaky

Na představení hodnostních systémů armád NATO bychom rádi navázali dalším seriálem. V něm se budeme po řadu měsíců zabývat rukávovými znaky útvarů a zařízení nejen AČR, ale celého resortu.

Generální štáb AČR

Generální štáb AČR je součástí Ministerstva obrany České republiky. Jeho úkolem je přímé řízení a velení vojskům. V jeho čele stojí náčelník Generálního štábu Armády České republiky, kterého na návrh vlády a po projednání v příslušném výboru Poslanecké sněmovny jmenuje prezident republiky. Prezident republiky ho na návrh vlády také odvolává. Náčelník Generálního štábu AČR je podřízen ministru obrany. Generální štáb vznikl jako Hlavní štáb československé branné moci 15. října 1919.

Velitelství Pozemních sil AČR

Úkolem velitelství je přímé řízení a velení jednotlivým složkám pozemních sil. Pozemní síly jsou určeny k vytváření a přípravě úkolových uskupení předurčených pro řešení taktických nebo operačně taktických úkolů na území České republiky i mimo něj a k plnění dalších, zákony stanovených úkolů na teritoriu země. Mezi tyto taktické a operačně taktické úkoly patří především vedení obranné a útočné bojové činnosti, ochrana komunikací, objektů a prostorů mimo oblast přímé bojové činnosti, monitorování situace v přiděleném prostoru, udržování klidu a pořádku a ochrana civilního obyvatelstva při mírových a zahraničních operacích mimo území státu, posílení ochrany státní hranice, strážení důležitých objektů na území České republiky a plnění úkolů ve prospěch Policie ČR.

Velitelství vzdušných sil

Velitelství vzdušných sil má na starosti řízení a velení všech podřízených jednotek. Vzdušné síly Armády České republiky zabezpečují suverenitu, obranyschopnost a územní celistvost České republiky a jejího vzdušného prostoru. Jednotky a útvary vzdušných sil tento úkol plní v rámci integrovaného systému protivzdušné a protiraketové obrany NATO (NATINAMDS). V míru vzdušné síly zabezpečují službu pátrání a záchranu (SAR) určenou k vyhledání a pomoci posádkám letounů v nouzi, leteckou záchranou službu ze stanoviště Plzeň – Lině, lety ve prospěch Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM), přepravu ústavních a vládních činitelů a jsou součástí Integrovaného záchranného systému (IZS) pro pomoc při katastrofách a živelních pohromách. V případě ozbrojeného konfliktu jsou určeny k vybojování vzdušné nadvlády, přímé bojové podpoře pozemních sil, průzkumu a zajištění vzdušné přepravy a zásobování vojsk.

Společné operační centrum MO

Společné operační centrum Ministerstva obrany (SOC MO) komplexně řídí a řeší systém plánování, výstavby, nasazení a podpory sil a prostředků ozbrojených sil ČR v zahraničních operacích a misích v souladu s mezinárodními závazky. Řídí ekonomickou, logistickou a operativní podporu těchto sil a prostředků. Je gestorem výběru, přípravy a vyslání vojáků do pozorovatelských a jiných funkcí v mírových operacích (pozorovatelských misích) zejména OSN, OBSE a EU. SOC MO je určeno k řízení a koordinaci činnosti při nasazení AČR k řešení krizových situací. Zabezpečuje činnost Krizového štábu MO, realizuje jeho závěry a rozhodnutí. V souladu s usnesením vlády č. 33/1999 je předurčeno k podpoře činnosti Ústředního krizového štábu.

Duchovní služba AČR

Duchovní služba byla v Armádě České republiky zřízena rozkazem ministra obrany České republiky č. 19 ze dne 3. června 1998 a tento rozkaz nabyl účinnosti 22. června 1998. Na základě Dohody o spolupráci mezi Ministerstvem obrany, Ekumenickou radou církví a Českou biskupskou konferencí byl v resortu obrany ustanoven hlavní kaplan, který zahájil praktické naplňování této dohody u jednotek ozbrojených sil České republiky. Jejím úkolem je zejména podporovat velitele všech stupňů v jejich odpovědnosti za naplňování a ochranu lidského rozměru života každého vojáka v činné službě a občanského zaměstnance a nabízet pomoc při řešení osobních krizí i těžkostí, které vznikají v pracovním, osobním a rodinném životě pracovníků resortu Ministerstva obrany.

Velitelství výcviku – Vojenská akademie

Velitelství výcviku – Vojenská akademie je resortním vzdělávacím a výcvikovým zařízením Ministerstva obrany ČR. Je předurčeno k organizaci a provádění základní, odborné a speciální přípravy, kariérového vojenského vzdělávání, výcviku vojenských profesionálů a příslušníků aktivní zálohy AČR. Zabezpečuje přípravu jednotek a útvarů AČR do zahraničních misí. Zajišťuje provoz a rozvoj výcvikových zařízení ve vojenských výcvikových prostorech a simulačních a trenažerových technologiích, plánuje jejich využití a připravuje v nich podmínky pro výcvik jednotek AČR a sil NATO.

Text: Vladimír Marek

Interní komunikační portál

www.ikp.army.cz

Na portále se objevují dotazy k problematice „hodnocení“ a „potvrzení o službě“ u vojáků z povolání, kterým zaniká služební poměr. V článku se budeme zabývat jedním z dotazů na uvedené téma.

Dotaz:

V Průvodci vojáka z povolání na cestě do zálohy uvádíte, že voják má nárok, požádá-li si, o vydání potvrzení o službě a písemné hodnocení při zániku služebního poměru. Je to skutečně nároková část? Jak by takové hodnocení mělo vypadat? Stačí napsat, že hodnocený se v posledních třech letech choval dobře a zbytek 18 let služby sloužil u jiných útvarů, a tudíž tuto část velitel hodnotit nebude? Domnívám se, že hodnocení by mělo být za celou službu a voják ho musí dostat nejspíše v den odchodu do zálohy.

Odpověď:

Ano, voják má na vydání potvrzení o službě a písemné hodnocení při zániku služebního poměru nárok, **ale musí o něj požádat**. Problematiku řeší ustanovení § 23 zákona o vojácích z povolání, cit.:

„Písemné hodnocení při zániku služebního poměru

Při zániku služebního poměru je služební orgán povinen vydat na žádost vojáka nejspíše dnem zániku služebního poměru potvrzení o službě a písemné hodnocení, ve kterém musí být vyhodnocen celý průběh služebního poměru.“

Dále to řeší čl. 76 RMO č. 63/2015 Věstníku Některá ustanovení o průběhu služby vojáka z povolání, cit.:

„1. Požádá-li voják při zániku služebního poměru o potvrzení služby a písemné hodnocení ve smyslu § 23 zákona, oprávněný služební orgán má povinnost je vydat na formuláři podle vzoru v příloze 3.

2. Hodnocení celého průběhu služebního poměru vojáka se zpracuje volnou formou. Při vypracování hodnocení se mohou využít všechna předchozí služební hodnocení a další dokumenty uložené v osobním spise vojáka.“

Hodnocení by mělo být zpracováno volnou formou na výše uvedeném tiskopise. Musí být hodnocen celý průběh služby vojáka z povolání. Hodnotitel se nemůže odvolávat na to, že hodnoceného zná jen určitou dobu, a proto předchozí dobu služby vojáka do hodnocení nezahrne. To je nepřipustné. Za tím účelem má hodnotitel k dispozici osobní spis vojáka se všemi hodnoceními a dalšími materiály, ze kterých může vycházet.

Redakce IKP

V příštím čísle se podíváme na další zajímavosti z provozu portálu

K tomu, abyste mohli na svém mobilním telefonu či tabletu číst QR kódy, **musí mít vaše zařízení fotoaparát a nainstalovanou čtečku čárových kódů**. Pro prohlížení QR kódů s webovou adresou je nutné mít aktivované datové připojení k internetu (buď jako mobilní data, nebo připojení přes Wi-Fi).

Načtení QR kódu je opravdu velmi snadné...

- Spustit aplikaci čtečka QR kódů ve vašem smartphonu.
- Zaměřit na obrázek QR kódu a počkat, než jej čtečka zaostří a naskenuje.
- Zvolit akci, kterou vám čtečka nabídne. Např. když se jedná o webovou adresu, nabídne vám otevření webu v internetovém prohlížeči vašeho mobilu.

Aktuální číslo A reportu ve formátu PDF naleznete po načtení QR kódu na obálce. Multimediální obsah článku naleznete po načtení QR kódu u článku.

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 553, 973 215 786
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek

Grafická úprava: Libora Schulzová, Andrea Bělohávková

Jazyková korektura: Tomáš Xaver

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje

VHÚ Praha – produkční oddělení

Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6

Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Profi-tisk group s.r.o.

Číslo indexu: 45 011

ISSN 1211-801X

Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 2. 5. 2017

Toto číslo vyšlo dne: 9. 5. 2017

Foto na titulní straně: Jana Deckerová

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Libora Schulzová (grafička)
telefon: 973 215 595

redakční rada

Jan Pejšek, plk. Jan Šulc,
Vladimír Lukovský, Olga Bálintová

informace pro autory

Aby mohla redakce proplatit honorář za zveřejněný příspěvek, musí jí autor zaslat tyto údaje:

- jméno a příjmení,
- datum narození (NE rodné číslo!),
- údaj, zda jde o VZP, o. z., AZ, anebo osobu mimo resort,
- adresu bydliště.

V případě VZP, o. z. i přísl. AZ dále:

- číslo VÚ či VZ a město posádky,
 - číslo RFO, který je vyplácí.
- V případě osoby mimo resort:
- číslo účtu, na který má být poslán honorář,
 - název a číslo banky,
 - na faxové č. 973 215 933 poslat kopii průkazního listku k tomuto účtu.

Tyto údaje je účelné uvádět současně se zasláním článkem. Není v silách redakce je zpětně zjišťovat.

ATENTÁT

a jeho možné varianty

Od atentátu na zastupujícího říšského protektora uplynulo v těchto dnech sedmdesát pět let. Nejedná se sice o výročí nějaké velké bitvy či frontových bojů, právě tato událost ale dopomohla k anulaci Mnichovské dohody a uznání naší zahraniční vlády za druhé světové války. Nejen proto jsme se rozhodli vyčlenit pro přiblížení tohoto asymetrického boje Čechů a Slováků přece jen větší prostor.

Kdo šel první do akce?

Rotmistr Jan Kubiš vrhl nacvičeným spodním hodem speciálně upravený protitankový granát vz. 73 Mk1. Netrefil však Heydrichův mercedes tak, jak chtěl. Přesto ale poškozený automobil s proraženou zadní pneumatikou po explozi zastavil. Výbuch byl tak silný, že vysypal okna právě projíždějící tramvaje a některých okolních domů. Teprve poté se rozhodl dokončit atentát rotmistr Josef Gabčík se samopalem Sten. Ten mu však nečekaně selhal.

S takovou verzí atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha přišel před časem archivář Archivu hlavního města Prahy Vojtěch Šustek. Ta se zásadním způsobem liší od zpracování této klíčové události, jak ji zná nejen česká veřejnost z filmové adaptace Atentát Jiřího Sequense z roku 1964. Historik Šustek se při vypracování této nové varianty odvolává na metodiku výcviku našich parašutistů ve Velké Británii.

V případě vhodného místa a zpomalení vozidla instruktoři jako jednoznačně nevhodnější doporučovali granátový útok. Naopak útok samopalem neměl jejich prioritu a měl charakter až záložního řešení.

Proč nestřílel Gabčík?

Tím se také dostáváme k další nezodpovězené otázce. Již několik desetiletí nejruznější historikové přicházejí s tvrzením, že se jim konečně podařilo s definitivní platností stanovit, proč zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha nezastřelil parašutista Josef Gabčík ze svého Stenu. Jen v rychlosti připomeneme některé z nich. Odmontoval si pažbu, v důsledku čehož přestala být jeho zbraň funkční. Špatně ji sestavil, nedotáhl hlaveň o jeden závitový stupeň. Dostala se mu do zbraně tráva, kterou chodil thrat pro králíky

A fakta

Samopal Sten ráže 9 mm byl zkonstruován v roce 1940 a používán spojenci po celou dobu války i po ní. Jde o zbraň využívající přímý tlak plynů na závěr a střílejší z otevřeného závěru s pevným zápalníkem. Délka samopalu s ocelovou trubicou nahrazující pažbu je 762 mm a hmotnost necelé tři kilogramy. Účinný dostřel byl do 40 metrů.

Heydrichův Mercedes Benz 320C

„Věřím, že přijde čas, kdy historie ocení operaci Heydrich tak, jak si toho zaslouhuje, jako velkou válečnou operaci, jež svou důležitostí daleko zastínila skromné výsledky dosažené našimi malými, symbolickými jednotkami na Západě i na Východě.“

Generál František Moravec

a přenášel ji ve své aktovce. Případně, že se Gabčík rozhodl nestřílet z důvodu, aby neohrozil lidi v příjíždějící tramvaji číslo 3.

Vojtěch Šustek v tomto případě argumentuje nedávno objeveným úředním zápisem protektorátní policie z vyšetřování atentátu, ve kterém se píše: „Druhý pachatel se pokoušel vystřelit z automatické pistole na osoby sedící ve voze, avšak náboj se vzpříčil v hlavni.“ K takovýmto závadám v případě Stenu skutečně docházelo. Jednalo se totiž o novou zbraň, jejíž případné nedostatky nebyly dostatečně vychytány. Například další náš parašutista Rudolf Pernický ještě ze svého života vzpomínal, že i jemu se něco podobného několikrát stalo. Aby k tomu nedocházelo, plnili zásobník automatické zbraně namísto třiceti nábojů jen pětadvacetí. Pružina zásobníku pak již netlačila na střelivo takovou silou.

Protokol protektorátní policie také naznačuje, že Gabčík s největší pravděpodobností nezkrížil jízdní dráhu Heydrichova Mercedesu, jak naznačoval film Atentát, ale zůstal stát na okraji vozovky.

Mohlo by se zdát, že záhada je definitivně vyřešena. To by ovšem historici, především v posledních dvou desetiletích, nesměli tak intenzivně chtít k tomuto mediálně i politicky sledovanému případu přispět i svou trochou do mlýna.

Teror po atentátu

Ale připomeňme si, co všechno předcházelo samotnému atentátu. O jeho přípravě jednal

3. října 1941 i plk. Moravec, pplk. Bartík, mjr. Paleček, mjr. Krček a samozřejmě samotní vykonavatelé operace rtm. Gabčík a rtm. Svoboda. Bylo rozhodnuto, že atentát se uskuteční již na státní svátek 28. října 1941. V Londýně tak reagovali na cílenou sérii poprav představitelů domácího odboje, která následovala okamžitě po nástupu Heydricha do funkce.

Rotný Karel Svoboda se během výcviku zranil, a tak ho nahradil nerozlučný Gabčíkův kamarád Jan Kubiš. Parašutisté byli společně s kolegy ze skupin Silver A a Silver B vysazeni nad prostorem Protektorátu

v rozsáhlejších církevních objektech, jako je například Strahovský klášter, skončilo nakonec nezdarem. Z dočasného úkrytu v Resslově ulici se stal trvalý.

Útok obrovské přesily

Zde jsou také 18. června ve čtvrt na pět ráno parašutisté obklíčeni více než 750 vojáky Wachtbatalionu a praporu SS-„D“.

Čelní skupinu vedenou šéfem oddělení pražského gestapa Heinzem Pannwitzem postupující kostelem přivítal silný odpor parašutistů střílejících z kůru a galerie. Němci se museli stáhnout zpátky.

Ani další úder ale nebyl o mnoho úspěšnější. Parašutisté ve složení nadporučík Adolf Opálka, rotmistr Jan Kubiš a četař aspirant Josef Bublík mistrně využívali svého výhodnějšího postavení na galerii a celkové členitosti kostela. Němcům navíc vše komplikovala vlastní kulometná střelba z oken protějšší budovy obchodní školy, která bezprostředně ohrožovala jejich postup. Ta musela být nakonec zastavena a čelní skupina stažena.

Velením nových úderných komand už nebyli pověřeni gestapáci, ale ostřílení frontovní velitelé SS-Sturmabführer Kleniv a SS-Obersturmbannführer Sohn. Nejvíce se bojovalo o točité schodiště vedoucí na galerii. Nejdále se po něm dostal Grahlert.

I jeho nakonec ale trefila kulka do ocelové přilby a z boje byl vyrazen. Nejúčinnější zbraň Němců v této fázi boje byly granáty, jejichž střepiny způsobovaly parašutistům četná zranění. I tak si ale boj vyžádal mezi příslušníky SS řadu dalších zranění. Když konečně po více než dvou hodinách Němci galerii obsadili, našli zde těla tří mužů.

Boj o kryptu

Němci záhy přišli na to, že v kryptě kostela se nacházejí ještě další osoby. V západní části kostela objevili kamenný poklop s malým větracím prostorem. Nejdříve hodili dolů granát a pak se tam spustil jeden z dobrovolníků SS. Okamžitě ho přivítala střelba. Němci museli bezvládně tělo vytáhnout zpět nahoru. O tento otvor se vedl prakticky po celou dobu tvrdý boj, ovšem ze strany Němců bez sebemenšího úspěchu.

Útočníci se snažili působit i na psychiku parašutistů. Neustále je vyzývali, ať se vzdají, že se jim nic nestane. Odpovědí jim byla střelba a slova: „Jsme Češi, nikdy se nevzdáme!“

V další fázi obléhání dostali za úkol přivolání hasičů pražské protektorátní policie vhnět větracím okénkem z ulice do podzemí vodu a posléze i dráždivý plyn. To parašutisté narušovali střelbou a házením molotovových koktejlů ven z okénka. S pomocí hasičů také vystrkovali hadice ven. To až do okamžiku, než se podařilo hasičům žebřík zachytit hákem a vytrhnout jim ho.

SS se nakonec rozhodla zaútočit z jiného směru. Pod jedním z koberců v blízkosti oltáře objevili Němci již dříve čerstvě zazděný kamenný blok. S pomocí hasičů ho navrtali a umístili do něj výbušninu. Po téměř sedmi hodinách dobývání kostela konečně vynesli Němci na dlažbu tělo posledního ze sedmi mužů. Ani jeden jim i přes veškerou snahu nepadl do rukou živý. Hlavy všech sedmi vojáků byly odděleny od těl a uloženy do lihu.

A fakta

Protitankový granát vz. 73 Mk 1 měl tvar trubky z konzervovaného plechu o průměru 8 cm a délce 30 cm. Náplň tvořilo dva kilogramy trhaviny. Byl opatřen nárazovým zapalovačem vz. 247 z černého bakelitu s vrhovou pojistkou.

v brzkých ranních hodinách 29. prosince 1941. Gabčík s Kubišem krátce po sešoku kontaktovali domácí odboj, který jim výraznou měrou pomohl etablovat se v Protektorátu.

Nejobtížnější fáze jejich působení ve vlasti nastala bezprostředně po provedení atentátu a vyhlášení stanného práva. Do Prahy byly přesunuty tisíce německých vojáků a policistů. Hned první noc na 28. května došlo k rozsáhlým domovním prohlídkám všech pražských bytů. Parašutisté ale měli zatím štěstí. Riziko jejich prozrazení ale přesto bylo velké, musí se stěhovat. Nový azyl jim měla poskytnout krypta kostela Karla Boromejského v Resslově ulici. Jako poslední sedmý sem přišel v pondělí 1. června Gabčík. Jednání o dalších úkrytech

Sedm statečných z pravoslavného kostela

Rotmistr Josef Gabčík

se narodil 8. dubna 1912 v Polusvii u Žiliny. V Čechách se vyučil kovářem a v Žilině strojným zámečnickem. Po absolvování vojenské služby pracoval ve vojenské chemické továrně. Po příchodu Němců odmítl vydat plány a klíče. Záměrně poškodil přepravní zásobníky, protože mu hrozilo zatčení, a přešel počátkem roku 1939 hranice do Polska. Koncem července odplul na lodi Chrobry do Francie. Po vypuknutí druhé světové války byl koncem září 1939 zařazen k čs. pěšímu pluku 1, k 12. rotě, jako zástupce velitele čety. Ve Francii se zúčastnil ústupových bojů proti Němcům. V létě roku 1941 souhlasil se svým zařazením do výcviku pro zvláštní úkoly. Ve Skotsku postupně absolvoval základní sabotážní a úderný kurz, parakurz a střelecký kurz. V říjnu 1941 absolvoval ještě v Londýně dokončovací kurz ve střelbě a práci s výbušninami. V té době se také stal velitelem skupiny Anthropoid, jejímž úkolem bylo provést na území Protektorátu tak účinnou sabotážní nebo teroristickou akci, že by měla ohlas jak doma, tak za hranicemi.

Rotmistr Jan Kubiš

se narodil 24. června 1913 v Dolních Vilémovicích u Třebíče. Pracoval jako zemědělský dělník. Byl členem tělovýchovné jednoty Orel. Vojenskou službu nastoupil v roce 1935 u pěšího pluku 31 v Jihlavě. V armádě zůstal i po jejím skončení jako dělesloužící poddůstojník. Mobilizaci v září 1938 prodělal u 3. strážního praporu v Litultovicích u Opavy. Po demobilizaci pracoval v cihelně u Dolních Vilémovic. V červnu 1939 se vyzbrojil granátem a přešel ke vznikající čs. vojenské jednotce do polského Krakova. Jeho cesta do Francie a následná služba v Cizinecké legii byla prakticky totožná s tou Gabčíkovou. Také on se účastnil ústupových bojů s Němci, a to ve funkci velitele družstva. Po evakuaci do Velké Británie byl zařazen rovněž k pěšímu pluku 1, ke 3. rotě. Počátkem roku 1941 absolvoval kurz na rotmistry pěchoty v záloze. Již v létě téhož roku ale byl získán pro plnění zvláštních úkolů. Prodělal paravýcvik a sabotážní kurz ve Skotsku. Po návratu k jednotce v září 1941 byl zařazen do funkce zástupce velitele 1. čety. Již v polovině října si ho ale Gabčík vyžádal pro operaci Anthropoid jako náhradu za zraněného Svobodu.

Nadporučík Adolf Opálka

se narodil 4. ledna 1915 v Rešicích u Dukovan. Učil se automechanikem. Po maturitě na obchodní akademii nastoupil vojenskou službu. Později absolvoval Vojenskou akademii v Hranicích. V roce 1937 se stal důstojníkem z povolání. Adolf Opálka byl všestranně nadaný, ovládal několik jazyků. Na konci května 1939 přešel s bratrance Františkem Pospíšilem hranice do Polska. Také on se v létě 1939 dostal na lodi Chrobry do Francie. Službu v Cizinecké legii musel podepsat v hodnosti seržanta. Od 1. pluku byl v září 1939 přemístěn k 11. pluku senegalských střelců. Koncem měsíce byl prezentován ve francouzské Agde a ustanoven do funkce velitele čety pěšího pluku 1. V lednu následujícího roku se stal velitelem roty pěšího pluku 5.

Ve Velké Británii byl z důvodu nadbytku důstojníků začleněn do kulometné roty 1. čs. smíšené brigády jako nezařazený. Po absolvování všech potřebných kurzů pro plnění zvláštních úkolů ve Skotsku se vrátil ke kulometné rotě. V lednu 1942 byl přidělen k čs. výcvikovému středisku STS 2 v Bellasis u Dorkingu, kde absolvoval útočný kurz a byl ustanoven velitelem skupiny Out Distance. Tu kromě něho tvořili rotný Karel Čurda a des. asp. Ivan Kolařík. Jejich úkolem měla být velká sabotážní akce v michelské plynárně. První pokus o vysazení skupiny 25. března 1942 se nezdařil. O tři dny později seskočili u Ondřejova na Moravě. V dubnu 1942 Opálka organizoval navedení bombardérů na plzeňskou Škodovku. Později byl nápomocen při provádění atentátu na Heydricha. Po ukrytí sedmi parašutistů v pravoslavném chrámu v Resselově ulici se stal jejich velitelem.

Rotmistr Josef Valčík

se narodil 2. listopadu 1914 ve Smolině – Valašských Kloboukách. Pocházel se silně věřící rodiny. Vyučil se koželuhem, pracoval u Bati a navštěvoval večerní školu. Vojenskou základní službu absolvoval u pěšího pluku 22 v Jičíně. Během mobilizace v září 1938 jeho útvar pokrýval oblast Krkonoš. Byl vynikajícím vojákem, postupně získal hodnost četaře. Po skončení vojenské základní služby se vrátil k firmě Baťa. V prosinci roku 1939 odešel přes Maďarsko, Jugoslávii, Řecko, Turecko a Sýrii do Francie. Zde byl zařazen do čs. pěšího pluku 2, s nímž prodělal tažení proti Němcům. Po evakuaci do Velké Británie byl zařazen na funkci výkonného rotmistra 1. roty praporu 2. Pro zvláštní úkoly nad Protektorátem se přihlásil mezi prvními. Podobně jako ostatní absolvoval parakurz a další speciální výcvik. V říjnu 1941 byl vybrán do skupiny Silver A. Jejím velitelem byl nadporučík Alfréd Bartoš a třetím příslušníkem pak svobodník Jiří Potůček. V závěru roku 1941 byli vysazeni u Senice nedaleko Poděbrad. Skupina si zřídila rezidenturu v Pardubicích. Valčík přispěl k vytvoření rozsáhlé zpravodajské a odbojové sítě. Pod cizí identitou pracoval jako číšník v pardubickém luxusním hotelu Veselka. V březnu 1942 se po prozrazení konspirace musel přesunout do Prahy, kde nakonec skončil v pravoslavném kostele v Resselově ulici.

Rotný Jaroslav Švarc

se narodil 11. května 1914 ve Velkém Újezdě u Hranic na Moravě. Vyučil se cukrářem. Byl členem Sokola. V roce 1936 nastoupil vojenskou službu u pěšího pluku 23 v Trnavě. Po absolvování poddůstojnické školy byl povýšen na svobodníka a počátkem září 1937 poslán do Hlučína k nově vzniklému hraničářskému pluku 4, u něhož sloužil jako velitele kulometného družstva. Po Mnichovu došlo ke zrušení tohoto hraničářského útvaru. V té době již desátník Švarc byl převelen na Podkarpatskou Rus. V březnu 1939 byl demobilizován. V lednu následujícího roku odešel přes balkánské země a Střední východ do Francie. Zde byl zařazen k 8. rotě čs. pěšího pluku 2, s nímž se také účastnil bojů na frontě. Po evakuaci do Velké Británie se stal příslušníkem 7. roty pěšího praporu 2. V březnu 1941 byl povýšen na četaře. O několik měsíců později se dobrovolně přihlásil k výcviku pro zvláštní účely. Prošel parakurzem a dalšími kurzy ve Skotsku. Na podzim byl povýšen do hodnosti rotného. V březnu následujícího roku byl společně s Ludvíkem Cupalem zařazen do skupiny Tin. Jejím úkolem bylo provést atentát na protektorátního ministra školství a národní osvěty Emanuela Moravce. Skupina byla vysazena 29. dubna 1942 na Rožmitálsku. Švarc se při seskoku zranil, navíc se mu nepodařilo sejít s kolegou. Proto se přesunul do Prahy, kde kontaktoval nadporučíka Opálku.

Četař aspirant Josef Bublík

se narodil 12. února 1920 v Bánově u Uherského Brodu. Nedostudoval kněžský seminář. Po maturitě na gymnáziu chtěl studovat práva, nacisté však uzavřeli vysoké školy. Byl členem tělovýchovné jednoty Orel. Začátkem ledna 1940 odešel „jižní cestou“ do Francie. V Agde byl zařazen k rotě doprovodných zbraní pěšího pluku 2. S ním se také účastnil bojů na západní frontě s Němci. Po evakuaci do Velké Británie byl přidělen ke 2. rotě pěšího praporu 2. V únoru 1941 mu byl přiznán charakter aspiranta pěchoty a postupně byl povýšen na četaře aspiranta. Také on se dobrovolně přihlásil k výcviku pro zvláštní účely a absolvoval potřebné kurzy. Začleněn byl do tříčlenné skupiny Bioscop, která byla vysazena 28. dubna 1942 u osady Požáry na Křivoklátsku. Odtud se dostali do Slaného. Tady se skupina rozdělila. Bublík s četařem Janem Hrubým odcestovali na Moravu, kde se snažili zachytit na kontaktních adresách. Bohužel neúspěšně. Většina lidí, kteří jim měli pomoci, již byla zajištěna. A tak se vrátili do Prahy. Zde po atentátu na Reinharda Heydricha našli úkryt v pravoslavném chrámu v Resselově ulici.

Četař Jan Hrubý

se narodil 4. března 1915 v Kunovicích u Uherského Hradiště. Vyučil se číšníkem, stal se vrchním v hotelu ve Zlíně. Ovládal několik cizích jazyků. V roce 1937 nastoupil vojenskou základní službu u hraničního praporu 10 v Třebíšově. Zde absolvoval poddůstojnickou školu a byl povýšen na svobodníka. V létě 1939 pracoval v Německu. Po návratu se rozhodl odejít přes Slovensko, Maďarsko a Balkán do naší zahraniční armády. To se mu napodruhé povedlo. V Agde byl počátkem června zařazen v hodnosti desátníka k 3. rotě čs. pěšího pluku 1. S ním se zúčastnil bojů s Němci na francouzské frontě. Po evakuaci do Velké Británie byl zařazen k 1. rotě pěšího praporu 1 a povýšen do hodnosti četaře. V létě 1941 byl vybrán pro plnění zvláštních úkolů ve vlasti. Prošel paravýcvikem a dalšími kurzy ve Skotsku. Zařadili ho do skupiny Bioscop, jejímž velitelem byl rotmistr Bohuslav Kouba. Společně s ním a s Bublíkem byli vysazeni koncem dubna 1942 do osady Požáry na Křivoklátsku. Další jeho osud byl totožný s osudem četaře aspiranta Josefa Bublíka.

Novinky

Benefity

pro válečné veterány

7 % SLEVA

NEJlevější
Jezdím málo, platím málo.

Benefit lze uplatnit do 31. 12. 2017

Exkluzivní sleva pro válečné veterány na autopojištění od pojišťovny Allianz.

Allianz

Nabídka výhodného autopojištění.

15 % SLEVA

Platnost není časově omezena.

Sleva na celkovou konzumaci v restauraci Evropa hotelu DAP Praha.

Sleva 15 % na celkovou konzumaci pro válečné veterány i vojáky.

až 30 % SLEVA

Bydlím ve svém, platím po svém.

Benefit lze uplatnit do 31. 12. 2017

Exkluzivní sleva pro válečné veterány na pojištění domácnosti od pojišťovny Allianz.

Allianz

Pojistěte si výhodně domácnost.

25 % SLEVA

Platnost není časově omezena.

HUDYsport - největší síť outdoorových prodejen v ČR s širokou nabídkou vybavení pro vaše outdoor aktivity.

HUDY

Široká nabídka vybavení pro outdoor se slevou.

Jedna měsíční platba zdarma

NEJvýhodnější cena
Hlídám váhu, šetřím peníze

Benefit lze uplatnit do 31. 12. 2017

Jedna měsíční platba zdarma u životního pojištění.

Allianz

Výhoda při sjednání Vašeho životního pojištění.

5 a 15 % SLEVA

Benefit lze uplatnit do 31. 12. 2017

Dovolená v rekreačním zařízení v blízkosti Lipenské přehrad.

VLS

Dovolená v jižních Čechách výhodněji.

až 10 % SLEVA

Benefit lze uplatnit do 31. 12. 2017

Cestovní kancelář se specializací na dotované zájezdy pro klienty starší 55 let.

QualityTours

Cestujte se slevou.

15 % SLEVA

Benefit lze uplatnit do 2. 1. 2018

Lázeňský nebo wellness pobyt v centru lázeňského města Teplice.

volareza

Lázeňský pobyt výhodněji.

25 % SLEVA

Platnost není časově omezena.

Sleva na pravidelné profesní školení řidičů.

Profesní školení pro řidiče se slevou.

Benefity
pro vojáky AČR

Připravujeme nabídku benefitů i pro vojáky AČR a zaměstnance rezortu M0, kterou plánujeme zveřejnit v průběhu tohoto roku. Nabídku v budoucnu naleznete na www.benefity-army.cz.

Benefity od společnosti HUDY, pojišťovny Allianz a benefit VK Praha v restauraci Evropa platí již nyní i pro vojáky v aktivní službě.